"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 35 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 1 d. RUGSĖJO (SEPTEMBER), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskolijos caras kitą mėnesį apleidžia savo nuo "mylinčių" pavaldinių pasislėpimo vietą ir keliauja sekantį mėnesį Kijevan atidengiman paminklo Aleksandro II. Iš Kijevo keliauja Černigovan, kur jo moteris perkrištė nori pasimelsti prie kapo stačiatikiškojo šventojo — Švento Teodozijaus. Iš Černigavo caras su motere keliauja Livadijon, kur statomas naujas rumas. Statant tą rumą aikštėn išėjo besisavinimai pinigų, už ką keli caro tarnai teisman pakliuvo. Jau iškeliavo iš Peterburgo šnipai į tuos miestus, kur caras atsilankys daboti jį ir prižiūrėti gyventojų ištikimumą. Darbštesnė, žinoma ir tų miestų policija pasidarė. Be abejonės laike caro atsilankymo skaitlius kalėjimuose sėdinčių pasididins. Neapsieis ir be kratų neištikimų žmonių gyvenimuose.

Tarp buvusių priešų, tarp Japonijos ir Maskolijos užsimezga vis angštesni draugiški ryšiai ir tas draugiškumas demonstruojamas buva prie kiekvienos progos. Štai dabar Maskolija užbaigė tarybas: Japonija sutiko išmokėti maskoliškiems ukėsams Port Arthure 150,000 dol. už nuostolius, kokius laike karo turėjo; Japonija perka už 65,000 dol. maskoliams prigulinčius namus Port Arthure, nes miestui patekus Japonijai, maskoliams čia neparanku gyventi. Japonija sugrąžina Maskolijai du laike karo paimtu laivu. Japonijos ciesorius apdovanojo moterį maskoliškojo ambasadoriaus orderiu paskirtu japoniškoms moterims. Iš svetimtaučių tokį japonišką orderį turi tik duktė buvusio Jungtinių valsčių prezidento Roosevelto, Alicija, žinoma, ne už savo, tik už tėvo nuopelnus, kuris, žinodamas gerai, jog Amerika karan nepasirengusi, neleido vakarinių valstijų neužkenčiančių japonų valdžioms erzinti ir skriausti japonus.

Dėl to susitaikymo caras karštai pasveikino Japonijos mikadą, o tas dar karščiau atlygino carui. Abudu valdonai išreiškė geismą, kad tie draugiški ryšiai, rišanti Japaniją su Maskolija dar labiau sutvirtėtų. Ir jie ištikro gali labiau sutvirtėti, nes abudu kraštu rūša, jungia kruvon svarbų reikalai.

Dabar lygiai Maskolijai, kaip ir Japonijai parankiau santaikoj gyventi, nes Japonija mano, jog dabar svarbiausias jos prišas yra Amerika su kuria ji mano ateityj susikirsti. Maskolija gi sykį gerai Japonijos pamokyta, ne greit mėgįs su ginklu rankoj prieš Japoniją stoti; Maskolijai taipgi nebūtų parankus dar didesnis Amerikos susidrutinimas ir susilpnėjimas Japonijos, nes susidrutinus Amerika ir prieš Maskoliją šiauštųsi, o apsilpnyta Japonija negalėtų Amerikos mierių pasekmingai painioti. Maskolijai geriau vietoj galingo vieno kaimyno turėti du galingu, nes susipykus su vienu, kitą savo padėtoju gali turėti.

Kol Maskolija platindama savo rubežius Azijoj, griebia netikrų Chinų žimę, Japonija gali tam nesipriešinti, bet ir sau vis šį tą išdera. Susiorganizavę, sudrutinę savo kariūmenę Tikriejie Chinai ir patįs nuo Maskolijos mokės atsiginti. Maskolija todėl Japonijai netaip pavojinga kaip Amerika, kuri nuo Japonijos gali paveržti prekių išvežimo vietas ir tokiu budu užmušti Japonijos pramonę, o ji maitina milijonus Japonijos gyventojų.

PRANCŪZIJA ir VOKIETIJA.

Vaidai Prancūzijos su Vokietija už Morokka nepasibaigė. Tarybos likosi pertrauktos tuom tarpu: Vokietijos užsienių ministeris, su kuriuom Prancūzijos ambasadorius vedė tarybas, iškeliavo Šveicarijon. Paryžiuj dabar atsibuvo ministerių susirinkimas, kurie apkalbėjo, ką už Morokko Prancūzija gali daugiausiai duoti Vokietijai ir tą pasiulymą pasiuntė Prancūzijos ambasadoriui Berlyne, kuris tą Prancūzijos pasiulymą ir perduos Vokietijos užsienių ministeriui. Bet kas bus, jeigu Vokietija tuom Prancūzijos pasiulymu nepasiganėdįs, nežinia. Prancūzijos užsienių ministeris pagarsino, jog tai bus paskutinis pasiulymas. Po atmetimui tokio pasiulymo paprastai eina karas. Ir Prancūzijoj rimčiausi politiškiejie veikėjai kalba, jog dėl Morokko karas gali kilti, nes Prancūzija negali Vokietijai duoti tiek, kiek ji reikalauja; jeigu ji nesimažįs savo reikalavimų, tarybos bus pertrauktos.

Bet ką dabar siulo Vokietijai Prancūzija, to nė Vokietijos ministeriai nežino, nes pasiulymas bus perduotas tik sugrįžus Berlinan Vokietijos užsienių ministeriui. Vokietija reikalavo už pavedimą Prancūzijai Morokko prancūziškos valdybos Kongo, taigi žemės ploto daug didesnio negu dabar užimtas Vokietijos Agadir apskritys. Nieko todėl stebėtino nėra, jei Prancūzija tokio žemės ploto atiduoti nenori.

Prancūziškas valdžiai tarnaujantis laikraštis "La Patrie" užtikrina, jog dabar Prancūzija siulo Vokietijai ne savo valdybų žemę, bet tik pinigišką atlyginimą už Morokko, žemės duoti visai nenori. Ar žinia ta teisinga, tuom tarpu nežinia, nes siulomos Prancūzijos išlygos laikomos paslaptyj; bet visgi neužilgio turės išsiaiškinti, ką už Morokko Prancūzija siulo Vokietijai ir ko toji reikalauja.

Tuom tarpu besitariančios pusės gazdinimais mėgina viena kitą nuolankesne padaryti. Jeigu Prancūzija sutraukia prie Vokietijos sienos daugiau kareivių, apie tai tuojaus garsina visi laikraščiai, tą pati daro ir Vokietija parodymui Prancūzijai, jog ir ji rengiasi karan. Pagazdinimui Prancūzijos, Vokietija pagarsino ir sutartį padarytą Pottsdame su Maskolija, iš kurios matyt, jog Maskolija neduos savo kariūmenės pagelbon Prancūzijai, jeigu toji pradėtų karą su Vokietija. Bet tą sutarimą Prancūzijos ministeriai ir pirma žinojo, tai jie, besipriešindami Vokietijai, žinojo, kad Maskolija nepadės.

Madridan atėjo telegramai nuo Kanariškų salų, jog 500 ispaniškų kareivių rengiasi sėsti kariškan laivan "Almirale Lobo" ir plaukti Morokkan užimti portą Saint Croix La Minenro, į pietus nuo Agadiro. Jeigu žinia ta teisinga, tai tas rodytų, jog atsirado ir trečias palaikėjas norintis pasinaudoti iš padalinimo Morokko. Būtų tai aišku, jog Ispanija susitaikė su Prancūzija ir veikia išvien, painioja Vokietijos siekius, kuri manė visą pietinį Morokko sau pasilaikyti todėl pjudė Ispaniją su Prancūzija. Nuvargusi Ispanija, nors užimtų kokį Morokko plotą, nebūtų Prancūzijai taip pavojinga kaip Vokietija; jeigu kiltų karas, Ispanija, prisidėdama prie Prancūzijos, daug padėti galėtų.

PERSIJA.

Iš Persijos prieštaraujančios ateina žinios. Pereitą savaitę iš ten gauta žinios, jog besistengiantis atimti sostą nuo savo sūnaus, išvytas iš tėvynės dėl nekentimo laisvės, šachas Mahommed Ali Mirza tapo valdžios kariūmenės su visu sumuštas, su likučiais savo kariautojų, mušyje nužudęs jų 300 ir dvi kanuoli, pasislėpė kalnuose, kur jį apstojo valdžios kariūmenė, kuriai turėsiąs pasiduoti.

Dabar vienok Teheranan atėjo žinia, jog valdžios kariūmenė ne tik šacho nesuėmė, bet jo tapo sumušta ir bėga Teherano link. Mahommed Ali Mirza dabar turi liuosą kelią ir su savo kariautojais traukia Teherano link, kurį tikisi paimti, nes mieste yra daug jo šalininkų, o valdžios kariūmenė netikusi, o po paskutiniam nepasekmingam mušiui ji tapo visiškai sudemoralizuota.

VIDURINĖ AMERIKA.

Haiti respublikoj ką tik pasibaigė revoliucija ir revoliucijonierių vadovas, generolas Leconte, tapo apšauktas prezidentu, tik nežinia, ar ilgai valdžią įstengs palaikyti. Šitoj respublikoj revoliucijos, galima sakyti, niekada nesiliauja: pasibaigus vienai, kįla tuojaus kita.

Respublikoj Honduras buvęs jos prezidentas Bonilla mėgino sukelti revoliuciją ir tapti vėl prezidentu, bet sukalbis tapo susektas ir tuom tarpu atsiėjo sukėlimą revoliucijos tolesniam laikui atidėti.

Išvytas Venezuelės prezidentas Castro mėgina taipgi per revoliuciją atgauti senąją vietą. Valdžia šaukia kariūmenėn ukėsus, bet jų daugumas nenori kariūmenėj tarnauti, pulkais vyrai bėga į kalnus, o turtingesnieji į užsienius.

IŠ LIETUVOS.

AMATNINKAI LIETUVOJE.

Laikraščiuose nuolatos pakeliamas ir amatninkų klausimas Lietuvoje. Bet visi tie rašytojai, mažai pažindami amatninkų gyvenimą, tikro patarimo, kokio norėtųsi, nesugeba duoti. Vienas kitą sekdami, šaukia: "Mes neturime gerų lietuvių amatninkų". Kokią tiktai atrasi žinutę laikraštyje apie amatninkus, visur skaudžiai atsiliepiama apie juos. Vienas studentas ("Vil." 1908 m.) šaukia: "Atidaviau lietuviui siuvėjui drapanas siuti, pasiuvo nežinia į ką panašias". Jei visus tuos straipsnius sudėti vienon vieton, tai ištikrųjų susidėtų didelė visokių pabaudimų-papeikimų kruva. Pats-gi gyvenimas lietuvių amatninkų nepavydėtinas. Šiandiena jie priskaitomi prie žemesniojo luomo, nesusipratėlių. Kuris gi labiau susipratęs, tas negali dalyvauti visuomenės gyvenime. Nebereikia priminti kunigų pasielgimų su apšvietesniaisiais amatninkais.

Bet mes, amatninkai, rasi, esame truputį kalti? Nereikia visai nusiminti dėl tokio paniekinimo. Amatas nekaltas, jei jo dirbėjas niekam tikęs žmogus. Amatas reikalauja vikraus, sveiko ir gero proto žmogaus, mokančio skaityti ir rašyti. Bet kame gi ta mokykla, kurioje galima būtų pramokti amato? Kas pripratina mūsų liaudį, kad ji leistų vaikus jon mokytųsi ne tiktai raišus, kuprotus, kurčius, bet ir sveikus?

Tiesa, yra Lietuvoje pragudusių amatninkų, kurie galėtų kitus pamokyti, bet jie pabėga, kadangi jų šalinasi patįs savieji. Sugrįžus mums tėvynėn, nors gerai prasilavinusiems, sunku pradėti, sunku ir gyventi, kadangi mūsų miestai svetimtaučių apgyventi. Lietuvis amatninkas visada turi tris priešus:

1) Pirkliai, kurie esti daugiausia priešingai mums ir atkalbinėja duoti darbą. Pav., pirko vienas žmogus Panevėžio N.N. krautuvėje medžiagos drapanoms ir paklausė lietuvio siuvėjo. Tada pirklys pasiulė 10 rubl. ir patarė kito pajieškoti siuvėjo ne lietuvio, sakydamas: "Jei drapanos bus blogai pasiutos, tai mano 10 rubl. prapuola". Tas ir sutiko. Ar mes turime tokių geradarių?

2) Lenkai nekenčia lietuvių dėl kalbos. Miesto gyventojai dažniausia palaiko sulenkėjusius amatninkus ir kitus svetimtaučius, todėl kad mūsų iškabos lietuviškai parašytos. Pav., Panevėžyje susitvėrė bendra rubų dirbtuvė. Vedėjai darbą gerai supranta. Vienok visi pradėjo vengti tos dirbtuvės — matai, lietuviška, laiko du lietuviu ir estę ir iškaba taipogi lietuviškai parašyta.

3) Ištautėjusieji siuvėjai, davatkos lietuvės taipogi nepamiršta leituvių amatninkų. Vienos stengiasi sužinoti, kas jis toks: ar eina bažnyčion, ar mokina katekizmo tuos vaikus, kurie mokinasi amato.

Kitos gi štai ką daro. Kada susitvėrė Panevėžyje minėtoji bendrovė-dirbtuvė, tai vietinės siuvėjos atsiuntė savo mokines neva pasimokyti. Buvo tokios priimtos keturios, dirbo dvi ar tris dienas, paskum pranyko.... Ir tada pasipylė kalbos, kad bendrovės siuvėjai nemoką kirpti, siuti ir t. t. Matai, buvo norima atgrasinti eiti mokslan ton dirbtuvėn.

Taigi šitų pavyzdžių išdalies jau užtenka mūsų amatninkų pateisinimui. Vieton to, kad barti mus, reiktų lietuvių visuomenei pasirūpinti amatninkų apšvietimu, ir bent, kad būtų tokia įstaiga, kur būtų galima sužinoti apie amatninkų mokyklas, taipgi, kur galėtų savo išdirbinius geriau parduoti ir t. t.

Amatninkas **A. Pridotkas.**

— Lietuvos Žinios —

IŠ KRAKIŲ, Kauno pav.

Žydai baigia paimti dvarus nuomon. Mažai teturime, kad savininkas valdytų pats dvarą. Stebėtina, kad dvarininkai ir musiškiai lietuviai negali valdyti, o žydas pragyvena. Apie draugijas nėra ko kalbėti. Kai-kurie vyrai prisidėtų, bet, vargingai gyvendami, negali. Kun. A. Lukša ragino, kad steigtų draugiją (kokią? Red.), bet niekais visi raginimai nuėjo. Krakiuose vienas lietuvis turi krautuvę, visos kitos žydų rankose.

Apinys.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ KREKENAVO, Panev. pav.

Šiomis dienomis Ybutonių sodžiaus valstiečiai nupirko iš ruso Tikejerio didelį Pabirzės dvarą, kurį nuomojo vokietis Betkeris, ir užmokėjo arti 80 tūkstančių rubl. Už tą patį dvarą savininkas nesitikėjo gauti daugiau 40—50 tūkst. rublių, o dabar, ačiū varžytinėms, užmokėta dusyk tiek. Dvare sėdi advokatas-plenipotentas ir matininkas. Į 3 dienas dvaro neliko. Žmonių susirinko, kaip per atlaidus. Taip žmonės yra ištroškę žemės, kad būtų nupirkę ir dar kokius 5 dvarus. Buvo atsiradę ir rusų pirkėjų, bet kainos jiems pasirodė neprieinamos. Mat Datnavos, Pempių, Batrašiūnų ir kiti rusai kolionistai sunkiai verčiasi, taigi ir čia abejota, ar galės jie išsimokėti. Žemė išdalyta sklypais nuo 5 lig 40 deš. didumo. Dvaro rūmai su sodnu paliksią būsimajai čia mokyklai. Mūsų valsčiuje, kaip teko sužinoti, lietuviai per keletą metų supirko šiuos dvarus: Palinkuvę, Radviliškį, Šešliokus, Vižonius, Slabadą ir dar keletą kitų. Dabar čia pardavinėja žemes kn. Puzinas, bet žmonės nelabai perka, nes žemė nekokia ir iš po miškų.

Bežemiai Adomaitis ir Lazdauskas, parsinešę iš Amerikos pinigų, nusipirko iš nusigyvenusiųjų bajorų puikias kolionijas: pirmas 35 dešim. su triobomis už 3.200 rublių, antras 40 deš. už 4000 rublių ir dabar sau ramiai gyvena.

Sud-gas.

— Viltis —

IŠ VABALNINKŲ, Pan pav.

Vabalninkų apylinkėse žemės tvarkomoji komisija jau baigia kasti perkasus, kad nudžiovinus balas. Perkasai-grioviai kaikuriose vietose turi lig 2 sieksnių pločio ir gilumos lig 1 sieksnio. Andai nepereinamas balas nunai taip nudžiovinta ir ištaisyta, jog jas galės arti. Naujos dirvos ir pievos ant tų balų pasirodė labai derlingos; čia viskas auga geriau, negu senose dirvose. Ūkininkai tų balų nudžiovinimu labai džiaugiasi. Tie, kurie juokėsi ir netikėjo, jog gal balas paversti į puikias dirvas, patįs stebisi gražia ariama ir derlinga žeme balų ir pelkių vietoje.

— žemė —

IŠ PLUNGĖS, Telšių pav.

Plungės kuningaikš. Oginskienės egliniai miškai apteko baisiomis kirmėmis, kurios užponavojo eglių šakeles. Jos ėda ir krečia medžių žalumus. Nuo tuo viso pradėjo eglės gaišti — džiuti ir kas kart ta liga plėtojasi: kitose vietose galima su saujomis braukyti. Jei ši liga nepražus, veik visos eglės nukentės.

Šienpiūtės Kvapas.

— žemė —

IŠ DAUGIŲ, Trakų pav.

Daugų miestelyje labai serga maru (džuma) valstiečių kiaulės; daug išgaišta. Daugų par. kai-kur serga žmonės karštinėmis. Taip reikalinga čia pagalba žmonių gydytojo ir veterinorio: nė vieno, nė kito arti nėra.

— Viltis —

IŠ RIETAVO, Kauno gub.

Liepos 21 dieną čia kilo ugnelė, kuri ūmai taip išsiplėtė, kad supleškino veik visą miestelį. Nuostoliai didžiausi.

— Viltis —

IŠ TROŠKŪNŲ, Ukmergės pav.

Nėra čia nė jokios draugijos nė knygynėlio. Buvo įsteigę Vartotojų draugiją, bet nėsant kam jos tinkamai prižiūrėti — greitai iširo. Laikraščių skaitytojus galima pirštais suskaityti. Užtat pas mus girtuoklybė augštai pakilusi. Mūsų monopolis su aludėmis puikiai laikosi, kai šventa diena, ūžte ūžia aludės girtuokliais net ir per mišias. Aludėse leista degtinė pardavinėti, o slaptų aludžių ir monopolių nicks ir suskaityti negali.

Šiemet iš girtuoklybės atsitiko dvi baisi žmogžudysti. Liepos 3 d. susivaidiję girtuokliai ištrūkę iš smuklės vidudienį rinkon prieš pat bažnyčią, nudūrė Pranckūną, kad net žarnos buvo matyti. Tuojau čia-pat mirė. Gydytojai rado, kad nabašninko ir tą dieną būta gerokai išgėrusio.

Taip pat sausio mėn. girtuokliai Kosickio aludėj miestelio gyventojui Zavadzkiui perskrodė peiliu galvą, net išvarė akis ir sutrupino galvos kiaušą. Benešant į namus, mirė. Abu jie mėgo gerti, paliko juodu jaunas savo moteris su mažais vaikais didžiausiame varge.

Troškūnuose būtinai reikalinga būtų įsteigti "Blaivybės" skyrius. Tik pas mus nėra kas tuo pasirūpintų.

Yra Troškūnuose liaudies mokyklėlė; mokytojas lietuvis, bet taip angšta mūsų mokykla, kad nė trečia dalis vaikų, norinčių į ją pastoti — netelpa. Nėsant kam pasirūpinti, mergaičių mokykloje valdžia davė mokytoją rusę, nė žodžio lietuviškai nesuprantančią. Kai-kurie troškuniečiai labai norėjo įsteigti "Saulės" skyriaus rašto mokyklėję ir pinigus reikalingus tam tikslui buvo sudėję į kunigų rankas ir namai buvo labai tinkami — tai senoji klebonija, kuri be priežiūros baigia griūti, bet ir iš to sumanymo nieko neišėjo, nes nebuvo kas tuos sodiečių norus būtų parėmęs. Neturime vadovų.

Troškunietis.

— Viltis —

IŠ NAUJŲ ŠVENČIONIŲ.

Naujuose Švenčionyse yra vartotojų draugijos sankrova. Iškaba parašyta trimis kalbomis: rusų, lenkų ir lietuvių, bet sankrovoje lietuviškai nesusišnekėsi. Liepos 15 dieną aš buvau jon užėjęs nusipirkti "cukrinio smėlio". Pasakius man "laba diena", pardavėjai visi tylėjo ir tuo davė suprasti, kad pirkėjas jiems nėra labai malonus. Pastovėjęs valandėlę ir nebesulaukdamas, kol mane pradės kalbinti, aš paprašiau "cukrinio smėlio", bet jie man ėmė rodyti kietąjį cukrų ir stačiai pasakė: "mes nesuprantame lietuviškai, prašome kalbėti lenkiškai". Tada aš išėjau iš tos sankrovos ir nusipirkau visai kitoje, kur galėjau susikalbėti lietuviškai. Dabar supratau, kad tiesa, ką esu girdėjęs iš vietinių kaimiečių ir miestelėnų, kurie pasakojo, kad jeigu ton sankrovon ineina juodu švarku apsirėdęs pirkėjas, tai visi tarnai šokinėja ir parenka geriausias prekes, sodietį gi paprastai priima šiurkščiai ir stengiasi jam įbrukti jau gendančias prekes. Nesuprantu todėl, kokiu tikslu yra įsteigta minėtoji sankrova. Juk apie Naujuosius Švenčionis gyvena vien tik lietuviai, tat jeigu sankrovai rūpi vien tik prekyba, tai jos tarnams neturėtų būti svetima lietuvių kalba ir lietuviai. Dabar gi ačiū Dievui, kad pardavėjas tik "prašė" mane lenkiškai kalbėti, o nesumanė dar duoti tokį įsakymą. Matant ir girdžiant tai, veržte veržiasi į galvą manymas, kad šiai sankrovai rūpi ne prekyba, bet lenkiškosios "placówkos" palaikymas.

Garnys.

— Viltis —

IŠ MAŽEIKIŲ, Šiaulių pav.

Šiemet čia latvis atidaro miesto privatinę prekybos mokyklą. Kol kas atidaroma tik 3 klesos: 2 prirengiamos ir 1 specialinė. Bus mokoma taipogi prancūzų ir vokiečių kalbos, o norintiems ir anglų. Lietuvių kalba, kaip sako tos mokyklos inspektorius, taipogi bus išguldoma norintiems.

L. Ž.

— Viltis —

IŠ DATNAVOS.

Atidengiama šiais metais ūkio mokykla bus 4-rių klesų. Į žemesniąsias klesas busią priimami moksleiviai, pabaigę miesto mokyklas, 4-rias glesas gimn. ir real. arba prekybos mokyklų. Mokėti nereiksią daugiau 200 rubl. metams. Mokykloje žadama duoti 25 stipendijos. Pirmutinė klesa atidaroma spalių mėn. 1 dieną.

— Lietuvos Žinios —

IŠ NAUMIESČIO, Suv. gub.

Gegužės mėn. Vilkaviškio žandarų viršininkas su sargybiniais buvo atpiškėjęs Armoniškių kaiman. Iškrėtė A. Misevičia, suėmė jo sūnų. Rado laiškus. Paskum aplankė A. Grybą ir, nieko neradę, nuvažiavo aplankytų Raugalių Plaušinaičio. Suėmė tiktai rašytas merginų dainas ir laiškus. Praslinkus kiek laiko ėmė šaukti į Naumiestį. Buvo daromas tardymas. Šaukė daugybę žmoniu (Grybo Antaną ir Plaušinaičio sūnų Antaną ir d. k.), klausinėjo apie kokias tenai draugijas, apie knygas ir laikraščius. Kelintas mėnuo eina, o nežinia, ko nuo tų žmonių nori. J. M-čia sėdi Vilkaviškio kalėjime; už ką kaltina, kada paleis — nežinia.

Mamos Vaikas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ NAUMIESČIO.

Nepersenai buvo atnaujinta V. Kudirkos paminklas ir kapas. Paminklan indėjo V. Kudirkos paveikslą, Rimšos padirbtą ant bronzos. Paveikslas nelabai panašus. V. Kudirką galima pažinti tik palei plaukus ir kaktą. Be to paminklą dar nudažė, o kapą apsodino gėlėmis. Pinigų šiam tikslui buvo surinkta, jei neklystu, rodos, apie 25 rubl.

Sn.

— Lietuvos Žinios —

IŠ VILKAVIŠKIO, Suv. gub.

Mūsų krašte prasiplatino plėšimai. Visi pamena, kaip prāeitais metais Sardokų kaime vieno ūkininko vestuvių laike padarė plėšimą ir muštynes.

Birželio mėn. Mėrkšiškių kaime vėl apipuolė vieną ūkininką tie plėšikai, primušė, atėmė 200 rubl. ir tiktai paskui pabugę pabėgo. Keletai dienų praslinkus Viščiakaimyj vieną naktį apipuolė žmogelį bausdami pinigų; kadangi tas neturėjo; tai jį visai papjovė. Keletas intariamų plėšikų suimtą.

Tie plėšikai apipuldinėja žmones visur; jei išgirsta, kad busiąs jaunimo susirinkimas, tai su kuolais ir eina, sakydami: "Apšviesime šviesuolius, kurie su mums nesideda". Kai-kurie ūkininkai taip įbauginti, kad žada parduoti žemės ir bėgti miestan.... tenai rasią vyresnybės pagelbą.

Bolinukas.

— Lietuvos Žinios —

IŠ ŠAKIŲ.

Nesenai apie Šakius atsitiko užpuolimas. Važiavo šaltyšius su savo pagelbininkų iš Plokščių nuo teismo. Neprivažiuojant jiems ligi Šakių kokių pustrečio varsto, arti Matulių kaimo, pasigadino vežimas. Išlipo pasitaisyti. Tuomi tarpu pravažiavo trįs žydukai, kurie, išlipę, apipiovė aklių viržius ir, kišdami revolverį, pareikalavo pinigų ir ėmė šaudyti. Rado vos ne vos apie trejetą rublių; kulka papuolė šaltyšiui arti smilkinio, bet kaulo nepramušė: išėjo už kokių septynių santimetrų laukan.

Sn.

— Lietuvos Žinios —

IŠ ADUTIŠKIO, Šven. pav.

Liepos 19 d. Jakelių kaime atstolis su sargybinių gauja iškrėtė M. Rakauską. Atrado pakampėj keletą dar nuo 1905 m. apipuvusių atsišaukimų, suėmė visą šeimyną ir nusivežė Adutiškin. Išdavikas šoko iš džiaugsmo. Bet vakare nusiminė, pamatęs begrįštant namo suimtuosius.

Kurmis.

— Lietuvos Žinios —

IŠ ERŽVILKO, Raseinių pav.

Seniau, laisvės metuose, mūsų valsčius skaitėsi vienu iš apšviestesniųjų, pirmesniųjų visam paviete; dabar — toli-gražu netaip. Prirodymų daugybė: Eržvilke da nebuvo nei vieno lietuvių vakaro, nors jaunuomenės (besimokinančios ir šiaip jau) čionai netruksta; kuomet kituose dažnai mažesniuose miesteliuose kas vasarą surengiama net po kelius vakarus. Susitvėręs čionai, rodos, 6-uose ar 7-ose metuose ūkio ratelis iš neveiklumo priežasties buvo valdžios uždatytas; vartotojų draugiją remia ir palaiko maža valstiečių dalelė, dauguma gi šnairiai žiūri į ją ir po senovei bevelija pirkti žydelių krautuvėse; laikraščių skatymas, sulyginant su anais metais, taipogi sumažėjo. — Už tai girtuoklybė pas mus žydėte-žydi. Ir kas keisčiausia — nes labai mažai kame tetėmijama — tame atvėjuje kai-kurie inteligentai nei kiek neatsilieka, bet dagi pralenkia valstiečius ir prastuolius. Nerasi tos aludės, karčiamos ar šiaip lindynės, kurion nesilankytų mūsų mokslo vado-

vai. Mažiausis susirinkimėlis, varduvės ar šiaip jau koks susiėjimas miestelyj ar apielinkėj, atsiduria ir šviesuoliai — ir vis vienoj ir toj pačioj rolėj — mėgstančių išsigerti, pašukauti arba ir da blogiau. — Skaudu, liudna darosi matant tokį reginį ir nenoroms klausi savęs: ką gali tokie žmonės gero padaryti. — Taip, mėnuo ar daugiau atgal vietinis vargonininkas surengė gegužinę; surinko chorą ir išėjo už miestelio ant Šaltanos kranto pasilinksminti. Kitose vietose gegužinėse žmonės laikosi padoriai: šoka, žaidžia, dainuoja; pas mus gi, atbulai, anoj gegužinėj tiktai girtuokliavimas, šukavimas, rėkavimas, peštynės.

Galima būtų papasakoti daugybę kitų panašių atsitikimų, bet ir to, kas pasakyta, pakanka, kad supažindinus su mūsų šviesuoliais ir suprasti, kokią kenksmingą, tvirkinančią intekmę turi jie į sodiečius. 3.

— Lietuvos žinios —

IŠ PALANGOS.

Palangos miestelis nedidelis. Yra jame daugiau kaip 20 krautuvių, 1 monopolis ir 2 traktieriu. Iš žymesniųjų vietų paminėtinos: vyrų 4-rių klesų progimnazija, 1 didelė ir keletas mažesnių gintaro fabrikų ir muitinė. Pelnosi Palanga beveik išimtinai iš progimnazijos ir iš juros. Daugiausiai naudos atneša palangiečiams pastaroji. Vasarą, kuomet prasideda maudimasi, kuomet Palangos kurortas su savo gražiomis apielinkėmis sutraukia daug "ponų", miestelis, tarfum, atbunda iš žiemos snaudulio ir daro tada visai kitonišką įspudį, kaip žiemos laiku. Palangos apielinkės ištikrųjų gražios; dėl jų vienų vertėtų apsilankyti. Vakaruose mėlinuoja Baltijos jura, o iš pietų pusės nuo Raužės upės ligi Prūsų rubežiaus traukiasi puikus pušynas, kuriame išsvaidyti vasarnamiai; kiek toliau nuo miestelio stovi sodne Tiškevičiaus rumai ir niukso Birutos kalnas. Žiemiuose yra antras augštas kalnas, pušimis apaugęs, kuris vadinas Golandų Kepurė (2 varstų nuo miesto). Nuo jo traukias ant Liepojaus taipogi milžiniškas pušynas.

Maudytųsi Palangon atvažiuoja daugiausia lenkai, todėl vasarą čia viešpatauja lenkystės dvasia. Palanga tada labiau panaši į lenkišką miestelį, nors lietuviškai supranta visose krautuvėse. Bet negalima to pasakyti apie Palangą žiemos laiku, nes dauguma čionykščių nuolatinių gyventojų — lietuviai, o lenkystė randa prieglaudą neskaitlinguose namuose. Žiemą lenkai pasitenkima tuo, jog jiems bažnyčioje atskaito šventadieniais lenkišką evangeliją, kuomet vasarą kunigams reikia sakyti ir lenkiški pamokslai (sakomi taipgi ir lietuviškai). Vasaros laiku lietuystę Palangoje tepalaiko neskaitlinga mūsų šviesuomenė, kuri stengiasi gaivinti smelkiamą lietuvių gaivalą. Tam tikslui jie taiso lietuviškus vakarus, kuriuos Palangoj surengti sunkiau, negu kokiame nors kitame Lietuvos miestelyj, kadangi jiems priešingi ir vietinė vyresnybė, ir klebonas, ir kiti lietuvystės priešai. Bet musiškiams visgi pasiseka priešus apgalėti. Liepos 17 d. buvo lietuviškas vakaras. Rasi, ilgainiui ir kitas kliutis pasiseks išnaikinti.

Mėčius Šaulys.

— Lietuvos žinios —

IŠ RYGOS PADANGĖS.

Šiomis dienomis susitvėrė pirmeiviškos pakraipos dalininkų pasitikėjimo bendrovė "Šviturys", kurios tikslas yra išleidinėti knygas, laikraščius.

Pirmieji laikraščio numeriai žada pasirodyti prieš ateinančius Naujus Metus. Bendradarbiais kviečiami įžymesnieji lietuvių rašytojai. Šis sumanymas išleidinėti Rygoj naują laikraštį nebejaunas. Praeitais metais buvo kreiptasi prie "R. Naujienų" išleidėjo-redaktoriaus (kreipėsi dabartiniai "Šviturio" nariai), kad atiduotų "Naujienas". Bet laikraščio savininkas nesutiko, nes esą "Naujienos" — tai jo šeimyniškas reikalas. Tada buvo suskatę leisti kitą laikraštį, bet galų gale tas sumanymas buvo atidėtas šiems metams ir dabar vykdomas. Būtų labai pageidaujama, kad Baltijos krašte atsirastų rimtas laikraštis, kurs atstovautų vietinės pažangios lietuvių visuomenės reikalus.

Šviturietis.

— Lietuvos žinios —

IŠ PRŪSŲ LIETUVOS.

Garsi senovės lietuvių šventavietė, Rambynkalnis, ypač pastaraisiais laikais bundantiems Prūsų lietuviams pradeda virsti tikrai, tarsi kokia šventavietė. Tenai jaunimas daro savo metinius susirinkimus — ąžuolo sodinimą, tenai ir šiaip dažnai kas iš lietuvių apsilanko. Dabar tam tikra tuo pačiu vardu draugija, su d-ru Gaigalaičiu, Prūsų seimo atstovu, ypač tuo kalnu rūpinas ir nori jį visą tautos savastin išpirkti. "N. L. C." praneša, kad dabar už užėjimą Rambyno kalnan nustatyta makestis: 10 feningių. Įėjimo korteles parduoda čia-pat gyvenąs ūkininkas Staklys. Mat, lankytojų padaroma vis šiokie-tokie nuostoliai, tai nutrypia kalną, sutrypia sodintuosius medelius ir t. t. Gi kalno išlaikymas ir pagražinimas daug pinigų reikalauja. Imamieji už inėjimą pinigai ir bus apverčiami tam tikslui. "N. L. C." ragina, kad niekas "dėl to trečioko" neatsisakytų Rambyną lankyti.

— Viltis —

NUO "LIETUVIŲ TAUTOS" REDAKCIJOS.

Mokslo Draugijos Komitetas, kaip kitais, taip ir šiais metais yra paskyręs tūlą iš savo biudžeto sumą Draugijos organui dešimčiai arkušų (160 puslapių) išleisti. Raštų medega, kuri sulig šiol redakcijos komitetui atsiųsta, apima tik apie 100 spaudos puslapių; likusiems 60 puslapiams papildyti — medegos tuo tarpu truksta. Kreipiuosi todėl į visus tuos Lietuvos mokslo vyrus, kurie buvo prižadėję savo raštus atsiųsti, bet sulig šiol prižadų neišpildė, kaip ir į visus tuos, kurie eidami "naujais" mokslo keliais ir takais, idant vieni ir kiti savo veiklumo darbus redakcijon prisiųsti teiktųsi — kad "Lietuvių Tautos" turinį kiek pajvairinus. Kitokių raštų neturint, galės atsitikti, kad šių metų "Liet. Tauta" atgabent vėl tik apščiai "sausokos" medegos! Sulig šiol spaudon yra paduota: K. Bugos platus raštas apie lietuvių vardus-pavardes, kun. Adalberto Srbos labai indėmios studijos iš lietuvių kalbos ir josios syntaksės, kun. J. Žiogo apie lietuvių taures bei kaušus ir kun. Sabaliausko apie dainų gaidas ir muzikos instrumentus.

Todėl visi tie, kuriems netinka čion paminėtoji "sausa" mokslo medega, kurie galėtų pajvairinti "L. Tautos" turinį gyvesnės rųšies raštais, šiuo kviečiami dar kartą, kad pasiskubintų savo rašinius atsiųsti "L. T." redakcijon, Vilniuje, Lydos gatvė No. 7.

Redakcijos vardu

J. Basanavičius.

— Lietuvos žinios —

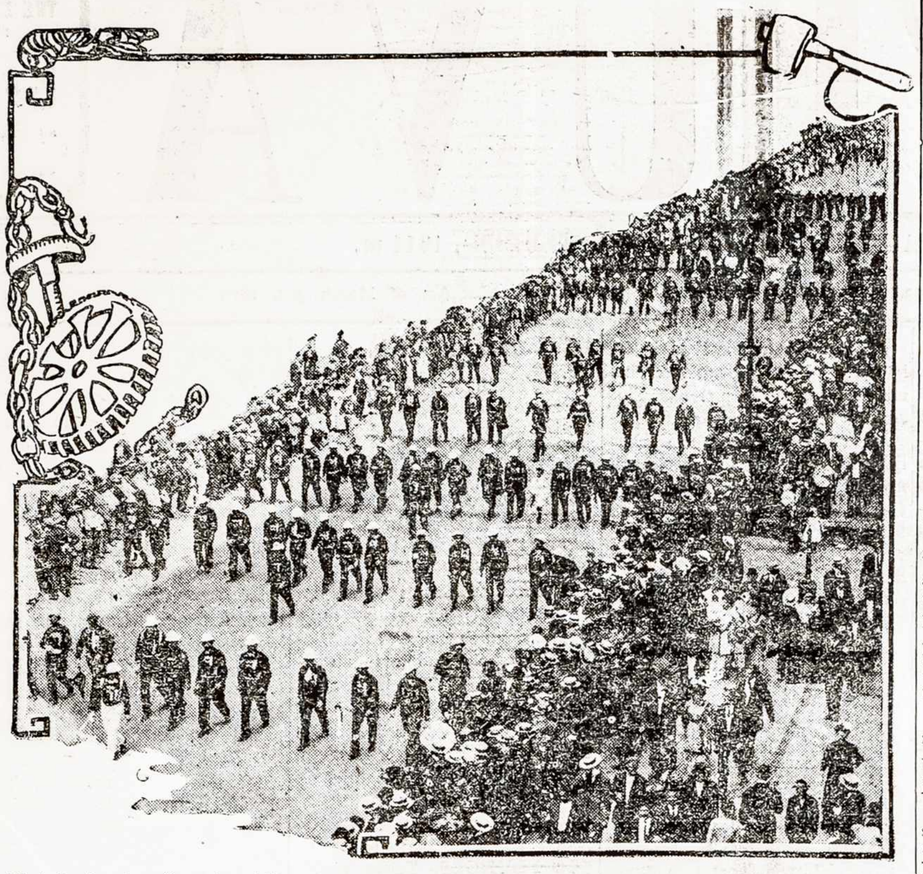

Photo by American Press Association.

AMERIKOS DARBO DIENA.

Ketvirtą rugsėjo dieną yra Amerikos darbo šventė. Ta diena visoj Amerikoj yra švenčiama. Darbininkai paroduoja gatvėse visuose Amerikos miestuose.

Dėlei istorijos vadovėlio.

Visi mokytojai, kuriems rūpi ne tik priverstinojo pradedamosios mokyklos kurso išmokinimas, bet ir tikras vaikų auklėjimas, senai jau pasigesdavo tinkamo Lietuvos mokykloms istorijos vadovėlio. Atsimenant, kokią svarbią vietą turi užimti da ne visai atbudusios tautos mokykloje sava istorija, stačiai reikėtų stebėtis, jog taip ilgai kalbamojo vadovėlio negalėjome sulaukti, ypač kad jo parašymui da-gi konkursai skelbiami buvo. Bet iš antros pusės reikia neužmiršti ir to, jog Lietuvos istorijos vadovėlio parašymas yra labai nelengvas darbas. — Pirmiausia, nei pas kitas tautas da nėra moksliškai apdirbtos istorijos mokymo metodikos. Mūsų dienų pedagogai da tebesiginčija apie tai, kuomet reikėtų pradėti, kaip ir ko mokyti, išguldinėjant istoriją pradedamosiose mokyklose. Tas labai sunkino darbą ir mūsiškiams. Antra — pati Lietuvos istorija da mokslininkų beveik nei nepradėta tardyti. Išskyrus Daukantą, šiandien jau apsenėjusį, nėra nei vieno lietuvio, kurs mūsų praeitį būtų moksliškai aprašęs, o svetimtaučių veikalais ir-gi sunku yra naudotis, kadangi jie per mūsiškių mokslininkų kritiką nėra perkošti. Negana to, mes taip netoli da šiame dalyke tesame nuėję, jog dagi paprasčiausiųjų dalykų tikrai nežinome. Lietuvos istoriškosios vietos ir istorijos veikėjų vardai beveik kiekvienoje knygoje, ar tai lietuviškoje ar tai svetimoje, kitaip vadinama, o jau istorijos atsitikimų aiškinimas, tai margas, kaip pats pasaulis.

Tokią mokslo medžiagą teturint, stačiai baugu buvo pradėti vadovėlį rašyti, bet to vadovėlio taip labai reikia, jog ir laukti toliau buvo sunku, ypač nežinant, kuomet ir ko susilauksi.

Draugų kalbinamas, aš prieš porą metų pradėjau apie Lietuvos istorijos vadovėlį trusti. Neminėsiu čia visų kliūčių, kurias sutikau tą darbą dirbdamas, bet prieš paleisiant žmonėsna savąjį vadovėlį, norėčiau porą žodžių pratarti, dėlko tasai vadovėlis išėjo tokiuo, kokiuo jisai šiomis dienomis pasirodė, o ne kitokiuo.

Rašydamas savąjį Lietuvos istorijos vadovėlį, pamatan padėjau tą, mano nuomone, teisingą kai-kurių pedagogų mintį, jog istorija yra toksai mokslo dalykas, kurs, miklindamas kūdykio protą, visųdaugiausia turi auklėti jame tas geistinąsias sielos ypatybes, kurios draugėje sudaro nusistovėjusį vienos ar kitos tautos asmenį. Tokiomis geistinomis lietuviams ypatybėmis šioje valandoje, mano nuomone, reikia pripažinti įsitikėjimą individualinėn kiekvieno žmogaus galėn, palinkimą aukoti savo darbą visuomenės labui ir patriotizmą, savo tautos ir gimtosios šalies meilės pavidale.

Ant šito pamato stovėdamas, aš ir stengiausi kuonuosekliausiai ir supraitamiaiusiai aprašyti tuos mūsų praeities atsitikimus, kurie minėtųjų sielos ypatybių auklėjime turi didžiausią vertę. Tam tikslui naudojausi visais esančiais lietuvių kalboje istorijos veikalais ir veikalėliais, rankiodamas iš jų reikalingą medžiagą, o kur savos medžiagos trūko, kreipiausi į rusų ir lenkų raštus.

Vyriausiuoju mano rūpesniu buvo objektyviškai ir vaizdžiai apipasakoti tuos praeities dalykus, kuriuos skaičiau reikalingais vadovėlyje minėti. Tokiuo būdu susidarė manoji Lietuvos istorija, kurią, sutvarkęs pagal visuotinųjų didaktikos reikalavimų, drįsau spaudon atiduoti. Nemanau, kad mano parūpintasis vadovėlis būtų tobulas pilnoje žodžio prasmėje. Be abejo atsiras jame taisytinų vietų, kurias praktika mokyklose ir objektiva kritika su laiku nurodys, bet šiuo žygiu, beveik jokio prityrimo nėsant, nieko tobulesnio parašyti būčiau nesugebėjęs.

Pavesdamas kalbamąjį vadovėlį draugų mokytojų ir visuomenės kritikai, jaučiu pareigą širdingai padėkavoti daktarui J. Basanavičiui, suteikusiam man daug patarimų ir pataisymų kalbos ir istorijos žvilgsniu, ir p. K. Būgai už nurodymus kalbos paklydimų kai-kuriuose pavadinimuose ir veikėjų varduose. Lygią padėką turiu p. Kairiūkščiui ir kitiems draugams pedagogams, kurie prieš spauzdinant vadovėlį perveizėti ir savo pastebėjimus man suteikti malonėjo.

Pranas.

P. S. Vadovėlis Prano "Lietuvos istorija" jau išspauzdintas. Papuoštas paveikslėliais ir spalvuotu žemėlapiu. Kaina 25 kap. Parduodamas visuose knygynuose. Sukrauta M. Kuktos spaustuvėje, Vilniuje, Totorių g. 20.

Valgykloje.

Svečias: — Še, žiūrėk, kokį plauką radau sviestė!

Tarnas: — Nugi, nugi! Tai karvės plaukas. Mes vis įmaišome sviestan karvės plaukų, kad parodžius, jog tai tikras sviestas, o ne margarinas.

Piktumo priežastis.

Kazienė: — Ko tavo vyras šiandien toks piktas.

Jonienė: — Gi mat, šeštas mėnuo, kaip nieko nedirbo.

Kazienė: — Girdėjau jį nelabai nė mėgstant dirbti.

Jonienė: — Taigi, o čia šiandien jam pasiulė darbo.

Tautų kongresas Londone.

Tautų kongresas Londone, kaip jau buvo pirma rašyta, prasidėjo liepos 25 d. preliminariška mokslininkų antropologų konftrencija, laike kurios ir p. Gabrys apie Lietuvius kalbėjo.

Tikrieji kongreso posėdžiai prasidėjo liepos 26 d. 10 val. vak.

Kongreso pirmininkas lordas Weardale atidarė posėdį iškilminga kalba sveikindamas visus kongrese dalyvaujančius.

Pirmasai kalbėjo Brajendrantam Seal, Indų mokslininkas apie prasmę rasės, genties ir tautos. Jis išrodinėjo, jog turėjo būti vienas žmonių prototipas, nuo kurio paėję visos žmonių veislės po intekme gamtos ir aplinkybių. Kiekviena mokslo teorija pripažįstanti visas žmonių veisles lygiai galinčias plėtoties ir lavintis. Žiūrint į visuomenę socijalinių mokslų žvilgesniu reikią pripažinti, kad iš šeimynos yra išaugusios gentįs, iš genčių — tautos, iš tautų visa žmonija.

Taigi tauta, sulyg jo nuomonės, esanti ryšys, tarpininkė tarp vienatos (individum) ir žmonijos.

Pagalios daug kalbėjo apie visų žmonių veislių lygybę kynų, japonų, indų, aigiptiečių ir murinų atstovai.

Apie beteisį padėjimą murinų (juodaveidžių) Amerikoje daug kalbėjo dr. Dubois iš Jungt. Š. Amerikos Valstijų.

Apie Šiaurės Amerikos Indijonų padėjimą pranešė dr. S. Eastman. Jisai išrodė, kad Amerikos Indijonai, susidurdami su Europiečių atgabenta Amerikon civilizacija, daug labai nuo jos nukentėjo pasisavindami daug blogųjų jos pusių: alkoholizmą, paleistuvybę, ligas.... Išstumti iš senai apgyventų vietų, labai praretintas jų skaičius karuose su baltaisiais, turėjo susitelkti į tolimus, sunkiai baltiesiems prieinamus, tyrus. Raudonuodžių maišymasis su baltaisiais duodąs labai geras pasekmes. Pagalios baigdamas savo pranešimą Raudonosios veislės atstovas išreiškė pasitikėjimą, kad šiame 20-jame amžiuje atgimsią ir indijonai.

Kongreso vedėjai nelabai norėjo leisti kalbėti delegatams pavergtųjų Europos tautų, kaip tai: suomių, lenkų, latvių, lietuvių, ukrainų, čekų, armėnų ir kitų.

Iš pavergtųjų Europos tautų dideliu sunkumu gavo balsą tiktai armėnai, ukrainiai ir lietuviai.

Pažymėtina yra profesoriaus Thoumaian'o, armėno, kalba. Jis priminė kongresui visus persekiojimus, skerdynes, kurias Turkai dar nesenai taisė Armėnams, bet baigdamas kalbą tarė: nejieškau pagiežos, nešaukiu keršto, bet meilės ir brolybės rasių, o ypač kurias likimas surišo vienon valstybėn — ir pirmas ištiesė ranką čai jau šale jo esančiam turkui — Riza-Teufik'ui, Turkų parlamento atstovui ir, apsikabinęs viso kongreso akyse, pasibučiavo su juo. Tai padarė labai didį ir gilų įspūdį į visus kongresistus: vieni plojo, o kiti ašaras iš sujudimo šluostėsi.

Apie ukrainus kalbėjo prof. A. Kolessa, Austrijos reichsratho atstovas, primindamas apie sunkų ukrainų padėjimą taip vienoje, taip kitoje valstybėje.

Vardan lenkų ir lietuvių buvo besirengiąs kalbėti kažikokis ksiąže Zbawca Rydelski, rodos, iš Galicijos. Išgirdęs apie tai p. Gabrys pasakė jam griežtai: **Vara** Tamstai kalbėti vardu lietuvių, o jei išdrįstum, viešai užprotestuosiu. Pabugo vargšas, suglaudė ausis, ir ne tik kad lietuvių vardu, bet ir nė lenkų vardu neprabilo per visą kongresą.

Apie lietuvius kalbėjo p. J. Gabrys. Visųpirmu jis paaiškino, kas tai yra lietuvių tauta, išrodė jos skirtumą nuo slavų ir vokiečių tautų ir priminė jų šiandienį beteisį padėjimą. Ypač pabriežė skirtumą lietuvių ir lenkų ir užakcentavo, kad nemaišytu toliau ir nelakytų lietuvių per vien su lenkais.

"Teisybė", tęsė toliau, "mūsų rubežiai išdraskyti, mūsų vardas išbrauktas iš geografijos, ir garsinama pasauliui, būk Lietuvių tautos nėra. Bet tai yra neteisybė! Mūsų skaičius — 3 milijonai, mes esame, mes gyvuojame ir norime gyvuoti (trukšmingi plojimai). Mes kovojom ir nepaliausime kovoję už savo būvį, bet, Dieve, saugok, ne kardu ir liepsna, bet meile. Meile savo žemės bočių kaulais ir krauju pašvęstos — meile savo kalbos, kurią nuo savo tėvų paveldėjom, ir kuri sulyg mokslininko Elisée Reclus yra didžiausiu ir brangiausiu mūsų turtu, nes ji yra ir seniausia ir dėl gražybės pirmiausia iš visų gyvųjų kalbų, — meile savo dainų, kurios, sulyg kalbininko Reze's, taip yra skaisčios ir nekaltos, kaip dūšia jaunytės mergaitės, iš kurių inkvėpimą sėmėsi net patsai Göthe — pagalios meile kitų tautų, ypač prispaustųjų, vieni kitiems rankas ištiesdami ir pasitikėdami geresnės netolimos ateities, kada ne kardas su priespauda, bet Meilė su Teisybe tautų santykius tvarkys". (Trukšmingi plojimai).

Baigdamas savo trumpą, bet karštą kalbą, p. J. Gabrys išreiškė norą, kad kaip šie metai įvyko viešpataujančių tautų kongresas, kad taip-pat kitais metais įvyktų pavergtųjų tautų suvažiavimas, kad greičiau priartinus tuos laikus, kada žodžiai: Liuosybė, Lygybė, Brolybė neskambės toliau tuščiu garsu, bet tikrai gyveniman įsikūnys. (Kuonokarščiausi plojimai).

Pabaigęs savo kalbą inteikė prezidiumui memorandum'ą apie Lietuvių Tautą prancūzų ir anglų kalbom.

Pasibaigus posėdžiui apspito p. J. Gabrį, kaip bitės: universiteto profesoriai, redaktoriai, korespondentai, parlamentų atstovai, mokslininkai ir t. t., norėdami išgirsti daugiau žinių apie Lietuvą ir ingyti memoir'ą apie Lietuvių tautą. 500 egz. memoirų viena diena buvo išdalyta, daugeliui neišteko. J. Gabrys, paėmęs jų adresus, pasižadėjo prisiųsti. Lietuvių tauta ir jų kalba labiau užinteresavo mokslininkus nei spekulantus aukso kasyklų atradimas.

Šitas pirmas pasirodymas lietuvių tarptautinėje arenoje nepasiliks be pasekmių. Ypačiai svarbu, kad lietuviai sugebėjo induoti kongresui memoir'ą apie savo tautą.

Kas kalbama — paprastai greit užmirštama, bet kas yra parašyta, tai pasilks amžinai, ir daugelis išsiskirstę, parsivežę namon lietuvių tautos memoir'ą ir patįs paskaitys ir kitiems parodys.

Daugelis garsių profesorių prašė vėl po kelius ekzempliorius memoir'o, kad galėtų padėti knygynuosna ir archivuosna.

Pažymėtina, jog tas memoir'as tapo suruoštas ir išleistas dar nesenai susitvėrusio "Lietuvių Informacijos Biuro", kuris pastatė sau tikslu priminti pasauliui Lietuvą.

PANELĖ E. SEARS—BOSTONO ATLETE

Ši panelė tokia šaldra, kad reta pajieškot. Ji visus pralenkia, plaukdama vandeniu; arkliais jodinėja, kai padukus; žaidžia visokias sviediniais žaismes; baisiai toli gali nueiti pėsčia; mėgsta paskraidyti aeroplane ir daugybes kitokių pramuštgalvių dalykų atlieka.

Ką dabar pasakys tie, kurie tvirtino, kad tai suvisai nereikalinga lietuviams įstaiga!

Per ištisas keturias dienas tęsėsi kongreso posėdžiai. Vakarais londoniečiai kėlė puikias vaišes Kongresistams. Visų puikiausios vaišės buvo Mrs. Elmer Black, vice-prezidentės Jungt. Valst. Amerikos tautų kongreso Komiteto.

Mrs. Elmer Black nesigailėjo nė truso nė pinigų, kad viso pasaulio tautų atstovams prirengus karališkas vaišes. Malonu buvo regėti, kaip Mrs. Elmer Black širdingai sveikino šimtus baltaveidžių, geltonaveidžių, geltonaveidžių, juodaveidžių ir raudonaveidžių svečių puikiuose salionuose Claridges rūmų. Ištiesų, buvo tai nepaprastos vaišės, jos prisidėjo prie susiartinimo tautų nemažiau, kaip patsai Kongresas.

Nors šis pirmasai Tautų Kongresas nedavė jokios materialės naudos, bet doriška nauda jo labai didelė. K.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

MĖSOS KAINOS KĮLA.

New York. Vėl pakilo čia gana žymiai mėsos kainos; pakilo jos, be abejonės ir kitur. Jautienos šonkaulių kainos pakilo iki 16½c. svaras, o pradžioj metų buvo 12c.; prastesnė mėsa 12½c. svaras, o buvo 9c.

PARDAVĖ KVORTĄ SAVO KRAUJO.

New York. 18 metų vaikinas Charles Litchmeher pardavė kvortą savo kraujo, jį inleisti į gyslas sergančiai moterei. Išėjęs iš ligonbučio, kur jam tiek kraujo nuleido, Litchmeher taip buvo silpnas, kad paeiti negalėjo; reiks porą savaičių išgulėti, kol pajiegas atgaus. Už tą kraują jam užmokėjo 25 dol. Nebrangus mat žmogaus kraujas.

SUĖMĖ TURTUOLIŲ.

Evansville, Ind. Suėmė čia Franką Guentherą, prezidentą anglinės kompanijos, kurio turtai 3 milijonus dolarių verti. Kaltina jį kaimynai, buk jis vogė vištas. Padarius jo farmoj kratą, rado šimtą kaimynų vištų.

ILGAI GYVENO.

Mountain View, Mo. Pasimirė čia senelė Rachelė Blount, kuri išgyveno 113 metų. Iki paskutinių gyvenimo dienų ji buvo tvirta ir sveika, matė gerai. Jos vyras pasimirė 30 m. atgal.

DIDELIS SURIS.

Appleton, Wis. Čia likosi padirbtas milžiniškas suris pieninkystės parodai, kuri bus Chicagoj atidaryta 26 spalių dieną. Tasai milžiniškas suris sverlą 12,000 svarų. Pieną tam suriui davė 8,000 karvių. Jis turi 8 pėdas ilgio ir 5 pločio.

PRANCŪZIŠKA ĮSTAIGA.

Prancūzijos valdžia nusprendė užlaikyti Amerikoj speciališką pastovią misiją tyrinėjimui pramonės, techniškų ir vaizbos metodų Amerikoj. Perdėtiniu misijos bus Paryžiaus kelių ir tiltų inžinierius Leckoc de Pulligry.

PASIMIRĖ TODĖL, KAD LIOVĖSI RŪKĘS.

Jamaica, Long Island. Pasimirė čia didelis rūkorius, George Folend ir kaip daktarai užtikrina, pasimirė todėl, kad liovėsi rūkęs. To nuo jo reikalavo pati ir jis pačios reikalavimą išpildė, nors prie rūkymo visas organizmas buvo prisitaikęs.

UŽMUŠĖ PAČIĄ IR PATS SAVĘ.

Ladysmith, Wis. Gyvenantis čia Jacob Kluger perdurė su peiliu savo pačią, o paskui pats pasipjovė. Daktarai neturi vilties perdurtą moterį išgydyti. Policija mano, jog Kluger gavo proto sumaišymą, nes kitokių priežasčių užpuolimo surasti negali; nesutikimų šeimynoj nebuvo.

PASKENDO GARLAIVIS.

Memphis, Tenn. 70 mylių nuo čia paskendo pasažierinis garlaivis "Hary Lee". Žmones išgelbėjo, prigėrė tik vienas negras laivo kurėjas.

EXPLIOZIJA.

Middlesbore, Ky. Dirbtuvėse Wisconsin Steel Co. Boltham pavietyj atsitiko expliozija, kuri užmušė du italijonu darbininku, o šešis mirtinai sužeidė.

GAISRAS KASYKLOSE.

Minneapolis, Minn. Geroux Copper Co. kasyklose prie Ely, Mo. 1200 pėdų po žeme užgimė gaisras. Sudegė šeši darbininkai, o keturi sunkiai tapo sužeisti.

AMERIKOS OFICIERAI PROTESTUOJA.

Washington, D. C. Amerikos kariško laivyno oficierai pakėlė protestą prieš vokiškojo laivyno kariškojo laivo "Bremen" kapitono pasielgimą, kuris Bussard jurių kojoj su savo laivu atliko manevrus, nepaprašęs Amerikos valdžios leidimo tai daryti.

PASKENDO LAIVAS.

Detroit, Mich. Prapuolė iš čia išplaukęs garlaivis "C. C. Martin". Išsiųstas jo jieškoti gelbėtojų laivas, nieko nesurado. Todėl manoma, kad "C. C. Martin" pražuvo su visais ant jo buvusiais žmonėms. Ant jo buvo 10 žmonių.

ANT GALO ATLEKĖ.

New York. Išlėkęs iš St. Louis orlaivininkas Harry N. Atwood, 25 rugpiūčio dieną atlekė į New Yorką. Visą kelią, 1265 mylias, jis, neskaitant sustojimų, perlėkė į 28 valandas ir 34 minutas. Su sustojimais lėkė jis iš St. Louis į New Yorką 12 dienų.

AUTOMOBILIŲ LENKTYNĖS.

Elgin, Ill. 25 rugpiūčio atsibuvo čia automobilių lenktynės. Dalyvavo išpradžių 18 automobilių, bet 5 konkurentai, matydami, kad dovanos negaus, pasitraukė. Didžiausią dovaną, sidabrinį kieliką Illinois valstijos gavo Donald, kuris į paskirtą laiką nuvažiavo 203 mylias.

TEISINGAS VAGILIUS.

Osage, Ia. Netoli nuo čia gyvenantis farmeris Anderson, pabudęs, išgirdo duris atidarant Pakilo iš lovos pažiūrėti ir inėjęs į virtuvę, ant grindų rado padėta 300 dol. ir raštelį, jog sugrąžina savaitę atgal pavogtus pinigus, sau pasilaiko tik 10 dol.

NELAIMĖ TEATRE.

Cononsburg, Pa. Čionykščiame Opera House teatre, rodant krutančius paveikslus, pagedo žiburys ir kibirkštis pradėjo lėkti. Vienas iš žiūrėtojų suriko: "dega" ir visi teatre buvę ant syk pradėjo laukan grustiesi. Vienas kalnakasys, Dambrowski, nupuolė nuo trepų ir putraukė su savim daug žmonių. Susigrudime žmones mindžiojosi. Iš viso sumindžiuota 27 žmonės, 25 sužeista sunkiai, o 30 lengviau.

NESVEIKAS PIENAS.

New York. Miesto sveikatos biuras pasiuntė daktarus tyrinėti pieno pardavines. Ištirta 182 pardavinės. Iš jų rasta pusėtinas, taigi turintis kubiškame centimetre, tik milijoną bakterijų. pienas tik 13 pardavinių. Trečdalyj pardavinių kubiškame centimetre pieno buvo 5 miljonai bakterijų, o 26 piene buvo net 10 milijonų bakterijų.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Manchester, N. Y. Netoli nuo čia traukinys Lehigh Valley geležinkelio iššoko iš bėgių, nupuolė žemyn nuo medinio tilto ir susidaužė. Prie to užmušta mažiausiai 25 žmonės, sužeista 60, tarp kurių yra ir mirtinai sužeisti. Nupuolė du vagonai pilni žmonių ir su visu susidaužė. Laimė dar, kad nupuolę vagonai nusikabino nuo kitų, kitaip visas traukinys, 14 vagonų būtų turėjęs nupulti su žmonėms ir aukų būtų buvę daug daugiau. Užmušta daugiausiai senų veteranų.

Middletown, Conn. Netoli nuo čia išbėgo iš bėgių Valley alkunės New York, New Haven & Hartford geležinkelio traukinys. Sužeista prie to apie 60 žmonių, aštuonis sužeista labai sunkiai.

GAISRAI.

Clayton, N. Y. Sudegė čia "Frontenac" hotelis. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant pusės milijono dolarių.

Parkersburg, W. Va. Sudegė čia Chancellor hotelis. Sudegė ir trįs hotelyj apsistoję svečiai, vienas baltspalvis ir du negrai.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Paducath, Ky.** Vėl rengiasi streikas tarnaujančių ant Illinois Central geležinkelio.

¶ Pereitą savaitę Amerikoj buvo iš viso 196 nusibankrutinimai, arba 19 mažiau negu užpereitą.

IŠ VISUR.

‖ Maskolijos caras užtvirtino Stolypino sumanymą atimti dvi parapiji — Kivinebe ir Riterka nuo Finlandijos ir jas priskirti prie Peterburgo gubernijos. Abidvi parapijos turi plotą 1000 ketvirtainių angliškų mylių ir 30,000 gyventojų. Prasideda mat iš palengvo draskymas Finlandijos.

‖ 27 rugpiūčio d. visose Viborgo gubernijoj (Finlandijoj) esančiose parapijose žmonės laikė susirinkimus ir kėlė protestus prieš užsimanymą maskoliškosios valdžios atskirti nuo Finlandijos dvi parapiji ir priskirti jas prie Peterburgo gubernijos. Protestai tie perduoti seimo pirmininkui Swimfwildui.

‖ Caras paliuosavo nuo teismo uždėtos bausmės už kyšių spaudimą Maskvos policijos perdėtinį, generolą Reinbottą. Kažin ar caras atleistų ir nekaltiems žmonėms jo valdžois į kalėjimus sugrustiems?

‖ Buvęs Maskvos policijos perdėtinis, generolas Reinbott, už kyšių spaudimą ir kitokius prasižengimus, teismo pasiųstas kalėjiman, tapo caro nuo bausmės paliuosuotas. Dabar jis gali vėl nešioti generolo uniformą. Sugrąžinta jam ir alga 4000 rubl. metams. Taigi nežinia, kam dar Maskolijoj generolus už prasižengimus teisman patraukia, jeigu caras paprastai ant jų susimyli ir atleidžia ir biauriausias kaltes! Nejstabu todėl, jeigu Maskolijoj ir teismai ne kam tikę.

‖ Antrą rugsėjo savaitę Maskolijos caras iškeliauja iš savo pasislėpimo vietos Kijevan atidengiman paminklo Aleksandro II. Iš Kijevo jis keliauja į Černigovą, nes perkrikštė carienė nori prie kapo Švento Teodesijaus pasimelsti. Iš Černigovo caras keliauja į Livadiją. Tai dabar jau šnipai ir caro sargai iškeliavo kelią daboti. Be abejonės Kijeve ir Černigove prasidės kratos ir areštavimai neištikimų žmonių.

‖ Peterburgo viešpatystės bankas išsiuntė į banko skyrių Chabarowske, Siberijoj, pusę milijono rublių popieriniais ir auksiniais pinigais. Pinigai buvo sudėti į skurinius maišelius. Atėjus siuntiniui ant vietos, maišeliuose rado tik supiaustytą popierą ir akmenis. Pinigai dingo. Už sugavimą vagilių iždo ministeris paskyrė 50,000 rublių.

‖ Maskolijoj iš miesto Nižne-Novgorodo išvijo jomorkan atkakusius penkis šimtus žydų. Mat čia žydams gyventi uždrausta, bet jomarkan jie atkakti galėdavo.

‖ Iš Paryžiaus Louvro muzejaus prapuolė brangus abrozdas teplioriaus Leonardo da Vinci, La Jaconda arba Mona Lisa. Už jį Louvro užveizdai Anglijos valdžia pasiulė 5 milijonus dolarių, bet abrozdo negavo. Kas abrozdą pavogė, nežinia.

‖ Pavogto iš Paryžiaus Louvro muzejaus abrozdo "Mona Lisa" iki šiol nesurado. Cherburgo policija pranešė Paryžiun, jog pereito panedėlio dieną du vyriškiai turėjo abrozdą ir su juom sėdo į vokišką garlaivį "Kaiser Wilhelm", plaukiantį New Yorkan, Duota žinia New Yorko policijai. Stebėtina, kad ir kopiją to paties abrozdo pavogė iš galerijos Villa Carlotta, prie Como ežero.

‖ Pasveikęs popiežius Pius X 25 rugpiūčio atlaikė pirmas po ligai mišias.

‖ Portugalijoj atsibuvo pirmutiniai, nuo įvedino respublikoniškos tvarkos prezidento rinkimai. Išrinko vyriausiąjį prokuratorių Manuelių de Arriaga. Rinko jį žmonių balsais išrinkti parlamento atstovai. Jis gavo 121 balsą. Išrinktas keturiems metams. Alga jo bus 26,000 dol. Sulyginant su Amerikos prezidentu, tai alga jo didelė. Naujasis prezidentas ilgą laiką buvo profesoriu garsaus savo laiku Coimlora universiteto.

‖ Londone parlamento pasiuntinys, Sir Henry James Dadziel iš Školijos, padavė reikalavimą, kad Škotijai būtų pripažinta autonomija; to reikalauja taipgi airiai ir be abejonės tą gaus. Jeigu Airija ir Škotija seniau būtų turėję autonomiją, jie nebūtų užmiršę savo keltišką kalbą; būtų ją palaikę taip, kaip palaikė valijonai.

‖ Anglijoj, Monmouthshire apskrityj daugelyj vietų buvo žydų mušimai ir daužymai jų pardavinių. Tai buvo žmonių kerštas, kad laike streiko nuo streikuojančių darbininkų reikalavo didesnių randų už gyvenimus ir kad pakėlė valgio produktų kainas. Sužeista diktai žmonių, o dar daugiau jų suareštuota.

‖ Persijos šachas Mahommed Ali Mirza, kaip pasirodo, netapo užmuštas, bet jo padėjimas visgi nevertas pavydėjimo. Jis valdžios kariūmenės apsiaustas kalnuose netoli Savadkuh. Paskutiniame mušyj užmušta 300 jo pasekėjų.

‖ Kubos ministerių pirmininkas Machado pagarsino laikraščiuose persergėjimą, jog kiekvienas gyvenantis ant Kubos svetimtautis, kuris per laikraščius inžeis valdžią, bus išvytas. Dabar policija jiesko dviejų ispanijonų, laikraščio "La Tierra" redaktorių. Jie bus išvyti, kaip tik juos pagaus. Du ispanijonu jau išvijo.

‖ Vidurinėj Amerikoj Hondurase susekė suokalbį revoliucijonierių. Suimta du žymiu revoliucijonierių vadovu. Prie suokalbio prigulėjo ir buvęs respublikos prezidentas Manuel Bonilla, kurį revoliucijonieriai norėjo vėl prezidentu apšaukti.

‖ Venezuelės respublikos valdžia laukia revoliucijos, kurią, kaip mano, mėgina sukelti išvytasis prezidentas Castro. Todėl šaukia kariūmenėn jaunus gyventojus, bet jie, ypač valstijoj Falcon, tarnauti kariūmenėj nenori, bet pulkai jaunų vyrų bėga į kalnus.

‖ Meksike, dirbant naują geležinkelio alkunę, netoli Perason, ardant uolas, netiketai expliodavo dinamitas. Užmušta 3 darbininkai, o kiti 3 mirtinai tapo užgauti.

‖ Japonijoj pasitraukė nuo vietos ministerių pirmininkas grafas Katsura. Jis pildė ministerių pirmininko pareigas nuo 1908 metų.

‖ Kieliaus porte, Prūsuose, Vokietijos kariškasis laivas "Hessen" užbėgo ant švediško garlaivio "Ashersund" ir jį paskandino. Žmones vienok visus išgelbėjo.

‖ Italijoj, provincijoj Udine, išdegė su visu turintis devynis šimtus gyventojų kaimas Saures. Gyventojai pražudė ugnyj visus savo turtus. Sudegė ir šeši žmonės.

‖ Šiaurinėj Italijoj, Lombardijoj, 23 rugpiūčio dieną 24 valandas siautė audra su debesų praplyšimais ir vėtra, kuri labai daug nuostolių pridirbo. Sugriovė daug trobų; užtvinę vandens nunešė tiltus. Pražuvo ir daug žmonių. Audra ir užtvinę vandens išnaikino vyno kalvas.

‖ Iš Birminghamo ligonbučio prapuolė šmotelis radiaus, kokį ligonbutis turėjo. Policija ilgai jieškojo, ant galo nuėjo pas ligonį, kurį gydant, daktarai vartojo radijų. Tas prisipažino, jog radijų pavogė ir jį vartojo pats, kad greičiau išsigydyti. Bet kad vartoti nemokėjo, tai tik pagadino veidą ir dabar reikia jam visą pagadytą nosį nupjauti. Ne kiekvienas mat gali gydymą suskubinti.

‖ Lenkijoj, miestelyj Tuliškov, Sedlecų gubernijoj siautė gaisras, kuris veik visą miestelį išnaikino 3000 žmonių neteko turtų ir pastogės.

‖ Varšavoj, laike kariūmenės manevrų, expliodavo netikėtai saperų prirengta mina ir labai sunkiai užgavo 6 kareivius ir du oficieru, o vieną paoficierį užmušė ant vietos.

‖ Iš Varšavos, visam amžiui išsiuntė Siberijon Amerikos ukėsą, lenkišką raštininką Steponą Dąbrowskį.

‖ Su visu išdegė dvaras žinomo lenkiško muziko pianisto Padarewskio Morgarten.

‖ Poznaniaus provincijoj, Vience laike dievmaldystos sugriuvo bažnyčia. Prie to užmušta 23 žmonės, sužeista 59.

‖ Chinietės studentės lankančios universitetus Kanadoj atsišaukė prie Vokietijos ciesoriaus su prašymu, kad jis neleistų užsidegti karui tarp Prancūzijos ir Vokietijos už Morokko.

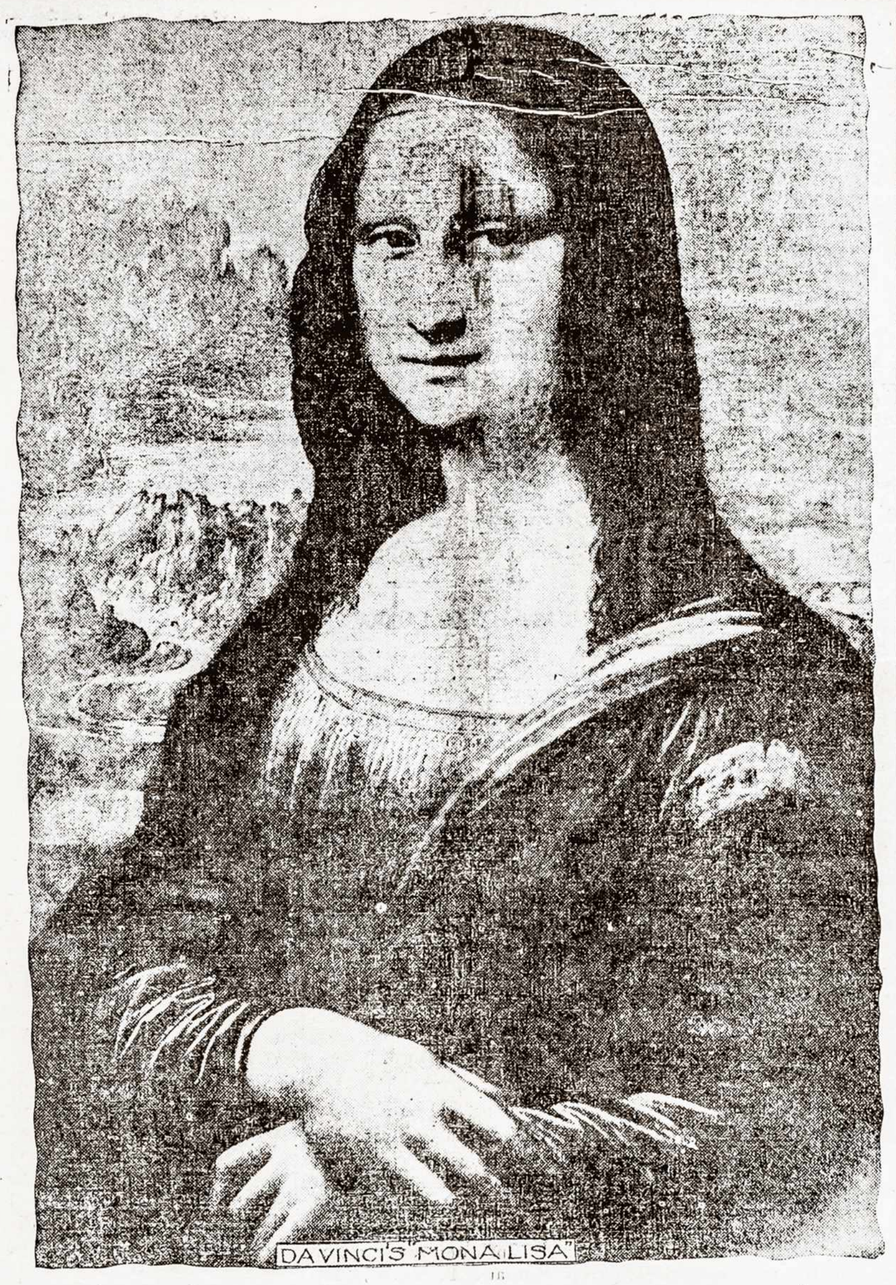

Tai yra garsaus senovės dailininko Leonardo da Vinci's gražiausiais paveikslas "Mona Lisa" Už šitą paveikslą Louvre'o muzejui buvo siuloma penki milijonai dolarių. Bet ir už tiek neatidavė. Dabar šį paveikslą kažinkas ėmė ir pavogė. Visa Francija dabar tekalba apie "Monos Lisos" pavogimą. Jieško visame sviete, bet iki šiol dar nesurado.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ S. BOSTON, MASS.

19 rugpiūčio L. U. Kliubas pobažnytinėj svetainėj parengė prakalbas dėl atsilankymo Prūsų lietuvių veikėjo Jono Vanagaičio, leidėjo laikraščio "Birutė". Atidarius Kliubo pirmininkui susirinkimą, pirmiausiai kalbėjo kun. T. Zilinskas, kuris aiškino, jog p. Vanagaitis atkako Amerikon jieškoti paramos ir abonentų savo laikraščiui "Birutei". P. Vanagaitis pirmiausiai pasveikino Amerikos lietuvius nuo Prūsų lietuvių, o toliau aiškino padėjimą Prūsų lietuvių, ribas jų apsigyvenimo vietos ir kiek kokiame apskrityj jų yra. Aiškino, jog prie vokietinimo lietuvių labiausiai prisideda jų pačių užlaikomi mokyklų mokintojai, kurie inkalba lietuvių vaikučiams, jog lietuviai yra laukiniai, todėl reikia laikytiesi augščiau stovinčių vokiečių. Nupeikė ir dabartinį Vokietijos parlamento lietuvių atstovą pastorių Gaigalatį, kuriam visai nerūpi apgynimas lietuvių; jis net parlamente perstatė lietuviams kaipo išmirusią tautą. Aiškino gyvenimą Prūsuose esančios draugovės "Birutės". Toliau prašė užsirašyti jo leidžiamą Prūsų lietuviams laikraštį "Birutė". Išsirašė jį 15 žmonių buvusių susirinkime. Iš Vanagaičio kalbos visi buvo užganėdinti, nes visi tykiai užsilaikė.

Po Vanagaičio pradėjo kalbėti Brooklyno kriaučių unijos pirmininkas. Jis aiškino, jog rinkimų laike negerai daro tie, kurie už meilų žodelį, už veidmainingą paglostymą ar už stiklą alaus atiduoda savo balsą darbininkų išnaudotojams, vietoj rinkti valdžią iš darbininkų tarpo. Priminė jis Vanagaičio kalbą ir susirinkimą 10 metų atgal Klaipėdoj, Prūsuose, kada užmanymui leisti Prūsų Lietuvoj laikraštį lietuviškoj dvasioj pritarė visi susirinkę 500 lietuvių, bet kada tam tikslui mėginta aukas rinkti, tai visi išsinešdino, liko tik vargšai, kurie patįs nieko neturėjo. Toliau aiškino, jog žmonės turi tokią valdžią, kokią sau išsirenka, jog valdžia ne nuo Dievo paeina. Tą kalbėtojui ištarus, kun. T. Žilinskas mėgino uždrausti toliau kalbėti, bet kad susirinkę žmonės reikalavo, kad toliau kalbėtų, tai kunigas, perpykęs, išėjo iš svetainės. Bet kunigo mėginimas uždrausti kalbėti visgi susirinkime betvarkę pasėjo.

Bagočius ant galo paaiškino, jog p. Vanagaitis renka prenumeratą laikraščiui "Birutei". Jeigu tas jam trukdoma, tai norinti tą laikraštį išsirašyti, gali pinigus atnešti "Keleivio" arba "Laisvės" redakcijon ir jie bus perduoti, kur reikia.

Publika išsiskirstė labai neužganėdinta dėl kunigo T. Žilinsko sukeltos betvarkės. Todėl norima čia surengti nuo kunigo neprigulinčioj vietoj dar vieną susirinkimą ir jon pakviesti p. Vanagaitį. **Nap. Januška.**

IŠ AUBURN, ILL.

Lietuvių yra čia 25 šeimynos, 9 pavienių bus apie 100. Lietuviškos draugovės nėra, nes čionykščiams lietuviams tas nerūpi. Apšvietimas jų stovi žemai, per tai nieko gero neveikia, skaityti, lavinti savo protą nemėgsta. Svarbiausias daugelio užsiėmimas, tai skambinti stiklais prie baro karčiamose. Geria vyrai, geria ir moterįs. Daugelio moterų svarbiausias užsiėmimas — tai gėrimas, o paskui apkalbos ir visokių pliauškalų nešiojimas, šmeižimai joms kuom nors nepatikusių žmonių.

Čia nėra kitokių darbų apart anglių kasyklose. Kasyklos yra 3. Dirba jose pusę laiko; yra čia vienos geros kasyklos, kuriose dirba daugiausiai lietuvių. 11 d. šio mėn. smarkus vėjas tos kasyklos intaisas iš lauko nuvertė, prie to vieną žmogų užmušė, o kitą sužeidė. Dabar kasyklos sutaisytos ir 15 rugp. dirbti pradėjo. Sako, buk dabar dirbs geriau negu pirma.

Čia yra dvi lietuviškos karčiamos ir viena valgomų daiktų sankrova. Iš laikraščių ateina: "Lietuva", "Katalikas", "Saulė" ir "Keleivis". **A. Darbininkas.**

IŠ SPRINGFIELD, ILL.

Darbai per visą vasaros laiką labai prastai ėjo, daug dirbtuvių uždarė neapribotam laikui. Per tai daug lietuvių buvo be darbo.

30 birželio dieną lietuvių choras (argi tai po dviejų mėnesių laikas rašyti apie atsitikimą? Red.) Woodland Parke dalyvavo vokiečių ir anglų piknike. Tai pirmas pasirodymas svetimtaučiams lietuvių dainorių ir tas jų pasirodymas pertikrino ir svetimtaučius, jog lietuviai nemiega, bet darbuojasi kaip ir kitos tautos. Choran priguli tik kelios merginos, kitos labiau mėgsta subatoms šokius karčiamoj, kur gali ir alutį maukti, negu dainas. Choro vedėju yra Bražis. **Springfieldietis.**

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Streikas darbininkų rakandų dirbtuvėse, kurs traukėsi nuo 19 birželio jau pasibaigė. Unija pralošė, darbininkai sugrįžo darban nieko nepelnę. Daugumos darbininkų dar-gi nepriima. Paprastų darbininkų gana daug vaikščioja be darbo, nes jų vietos užimtos straiklaužių. Nepatariame dabar nei amatninkams čia važiuoti, nes yra nemaža vietinių amatninkų be darbo. **A. B.**

IŠ BISSBEE, ARIZ.

Šitas miestas yra tarp kalnų, turi apie 10000 gyv. visokių tautų. Vasaros čia labai šiltos. Aplinkui farmų arti nėra, yra tik toliau tarpkalnėse. Žemė nevaisinga, farmeriai augina daugiausiai galvijus ir avis; kiti turi didelius sodnus prie upelių, kur drėgnumo daugiau, nes lytaus čia neužtenka. Prie Bissbee pricina geležinkelis prigulintis vario kompanijai, kuri turi čia ir dideles krautuves, bet jose visokių daiktų kainos labai augštos. Todėl darbininkai, ką uždirba, tą kompanijos krautuvėse paliečia. Aplinkinėse yra keliolikas vario kasyklų.

Lietuvių buvo čia trįs šeimynos, bet 19 rugpiūčio dieną vieno pati pabėgo, tai liko tik dvi šeimynos. Nevedusių vaikinų yra poras desėtkų. Apšvietimas jų stovi žemai; laikraščius skaito koki du ar trįs. Už tai alų ir degtinę jie mėgsta labai.

Darbai šiuom kartu eina neblogiausiai. Iš kitur atkakę vieni greitai gauna darbą, kiti pajieško ilgiaus. Mokestis — $3.50 už 8 darbo valandas. Pragyvenimas brangus, atsieina 35 dol. mėnesin. Vaikinai patįs sau valgį gamina. **Papų Pėdas.**

IŠ SIOUX CITY, IA.

Prie pereitame "Liet." numeryje paduotos žinios apie užmušimą tūlos Karolinos Gribančiūtės mums dar praneša, kad nužudęsis ją jos vaikinas, Motiejus Dirsė, paeinąs iš Miškinių sodžiaus, Taujėnų val., Ukmergės pav., Kauno gub. Nužudytoji gi Gribančiūtė paėjus iš Rodžiūnų sodžiaus, Subačiaus val. Ukm. pav., Kauno gub.

Aš noriu sakyti, ką aš jaučiu ir manau šiandien, su tuo permatymu, kad rytoj gal but aš tam viskam prieštarausiu.

R. W. EMERSON.

APŽVALGA.

Laikraštininkų nutarimų belaukiant.

Šiam numeriui išėjus, kaip tik bus baigę savo tarybas laikraštininkai, suvažiavę Scrantonan. Taigi tik kitame numeryje galės tilpti pilna tų tarybų atskaita. Dievai žino, gal ką ir labai gero, labai naudingo nutars. Ir skaitytojai, ir patįs laikraštininkai tur-būt tų nutarimų nekantriai laukia. Tarytum kokio išganymo.... nuo pavietrės, badoir maro.... Ar taip bus, pamatysime. Dabar bent trokštame, kad tikrai sumažėtų ir ta "pavietrė", ir tas dvasiškas badas ir tas doriškas maras, kuriais užkrėsti ypač kaikurie, o iš dalies ir visi mūsų laikraščiai.

*

Daugeliu atžvilgių tai išganingas būtų va koks nutarimas: tegul būtų nutarta pasamdyti porą profesorių, įsteigti laikraštininkystės kolegiją ir jon suvaryti visų mūsų laikraščių visus redaktorius bent ant metų pasimokintų savo amato. Tikrai, kol tas nebus padaryta, viskas mūsų laikraščiuose eis ir šleivai ir kreivai ir kipšas žino į ką panašiai. Bet ar nutars tai laikraštininkai?.... Na, ir nebūnant pranašu, tikrai galima sakyti, kad ne. Visi juk turi unaro ir save mano visažinančiais esant....

Liuosybės supratimas.

Tūli labai džiaugias, kad Portugalijoj tapo išvaikyti ir sugniaužti katalikų kunigai. Bet labai daugeliui Portugalijos žmonių tai visai ne džiaugsmas, o ašaros. Nekalbame jau čia apie pačius kunigus. Daugybės paprastų tikinčiųjų žmonelių aimainuoja. Dabartinės Portugalijos valdžios elgimos su katalikų bažnyčia jiems išrodo baisiai šiurkštus, dar daugiaus — šventvagiškas. Ir jie pagatavi stoti ir ginti kas jiems išrodo šventausia esant.—Keistas liuosybės supratimas. Baisiai vienpusiškas ir pasakytume barbariškas. Varu veržti iš žmonių jų įsitikrinimus, jų tikėjimą, brukti kažinką naujo, jiems nesuprantamo, — na, taip jau lygiai elgės kitą-syk kryžiuočiai su lietuviais. Ir kaszin ar Portugalijos valdžiai jos politika išeis ant sveikatos. Bažnyčių konfiskacija buvo galimas daigtas Francijoj, kame tautos dauguma jau nuo tikėjimo buvo atšalus ir net jį pametus. Kas kita Portugalijoj. Ten dauguma yra karšti katalikai. Ir kėsinties ant jų yra dalykas pavojingas. Šit ir paskutinios žinios skelbia, jog Galicijoj yra susiformavę dideli pulkai gerai apginkluotų katalikų, ir parangus esą užpulti ant Portugalijos, kad sugrąžinus senovinę tvarką, kad atgavus, jų supratimu, laisvę bažnyčiai, tikėjimui.

Didvyris.

Turim vyrą didį,
Didį vyrą,
Tautos tikrą vadą,
Nepagyrą.
(A. Jakštas.)

P-as J. Gabrys penkias minutes kalbėjo Londone apie lietuvių tautą. Prancūziškai kalbėjo. Dideli dyvai.... Reikia lenkti galvą prieš didvyrį, mokėjusį rasių kongrese išlysti, kai Jakštas iš kanapių, su tautų dalykais....

Ale klausykite, klausykite!... Ponui J. Gabriui po tokiam jo kanapiniam įsišokėjimui lenkai tuojaus jam pasiūlę — bene norėtų jis užimti profesoriaus vietos Krakowo universitete, o net ir rusai klausinėję—rasi jis malonėtų paimti kur-nors Maskolijoje katedrą.... Tikėsit ar netikėsit, bent taip sako "Draugas" (Nr. 38). Na-gi ištikro! kuogeriausios kloties reikia linkėti. Iš ambasadorių į profesorius!....

Tai šitaip lietuviai progresuoja!

Ir kai ponas J. Gabrys taps profesoriu, visai tautai tą dieną reiktų švęsti juoiškilmingiausiai. Labjaus kai Gruenwaldo sukaktuves, kurių dėlei p-s J. Gabrys tokią puikią monografiją buvo parašęs....

Ir patartume, būtinai tegul jis pasiima profesurą ne Rusijoj, bet Krakowe. Ten bent jau jis išmokys lenkus! Jie, mat, kvailiai mano, kad eilės "Powrót taty" parašytos A. Mickewicziaus. Jisgi jiems užduos pipirų ir parodys, kad tas eiles parašė vokiečiai. Lenkai labai taipgi iškraipė Lietuvos geografiją: sako, kad Nemunas teka į Baltijos jūrą. O p. Gabrys galės tuos jų kvailiojimus suniekinti ir aiškiai darodyti, kad Nemuno tekama į Atlantikos okeaną, kaip tai ir priguli tokiai garbingai lietuvių upei.... Taip, taip, būtinai tegul p. J. Gabrys profesoriauja Krakowe, — Krakowe, ne kur kitur! Ten bent jis galės visas miglas išblaškyti. Turės dar taip-gi progą lietuvių kalbos pamokinti profesorių J. Rozwadowskį, Łoś'į ir kitus, manančius būk jie žiną lietuvių kalbą.... Bet ką reiškia tas jų žinojimas, jeigu jie nesimokino pas p. J. Gabrį.... Kaip-gi, išikro, gali lakštingalas bedainuoti nepasimokinęs pas gaidį?....

Tegul-gi užšvinta lietuvių didvyrybė garsiam lenkų mieste!...

Palyginkite.

Skaitytojų meldžiame palyginti du straipsniu, telpančiu šiame "Lietuvos" numeryje: "Tautų Kongresas Londone" ir "Rasių Kongresas". Tuodu straipsniu palyginus, galima bus suprasti, kaip ne vietoj buvo kišties su lietuvių tautos reikalais į kongresą, kuriame buvo rišama moksliškosios antropologų problemos sulig rasių, ir kaip toks įsikišimas turėjo keistai atrodyti suvažiavusių Londonan mokslininkų akyse. Nebereikalo tik penkios minutės ir tebuvo duota kalbėti ne ant temos.

Vargšai bendradarbiai.

Ponas Z. A. "Keleivio" N34 rūstauja ant Amerikos laikraščių, dėlko jie nieko nemoką savo bendradarbiams. Pirštu duria "Lietuvai", kad ji "nuo tos taktikos (vadinas, nemokėt rašytojams) neatsisako". Na, ir, žinoma, būtinai tuoj prideda: "Neužmirškim, kad gyvenam kapitalizmo gadynėj, kur tik tas gerai turtus krauna, kas gerai moka kitus išnaudoti". Be to jau negali apseit "Keleivio" straipsniai. Kitaip, mat, jam tai būtų ne straipsniai, ne raštas, ne "turinys".... Šlamštas, kurs tik tinka buržujams, išnaudotojams, krokodilams!....

O dabar, kame teisybė? Ponas Z. A. "Lietuvai" savo raštelių nesiuntinėja. O apsiriko vyrelis. "Lietuva" kaip tik už raštus moka. Ir gana gausiai. Viskas, kas prisiųsta iš Lietuvos savųjų korespondentų, yra ligi eilutės apmokama. "Lietuvos" administracijoj ponas Z. A. gali rasti detališkas korespondentams išmokėjimų atskaitas. —

Savu keliu, tiesą sakant, už daugelį tų raštų nevertėtų nei cento duoti. Pas mus apmokamas korespondentas greit nesąžiniško palieka. Paims kokį menką dalyką, privels apie jį baisybes mažmožių, menkniekių, bent kelis syk dar tą patį atkartos — by tik daugiaus prirašius ir daugiaus užomkesčio gavus. Kitur taip, žiūrėk, nesielgiama. Iš korespondento reikalaujama daug nuovokos, mokėjimo trumpai, aiškiai ir esencionališkai dalyką aprašyti. Pas mus-gi atžagariai. Dievui dėkui, kad rašo, o dar iš Lietuvos, na tai jau ir šventas daigtas....

Dar ir taip yra. Apmokėjimas už raštus išdirbo net ypatingą keistą stilių. Vietoj kad žmoniškai rašius, eilutė eilutėn, pradėta jau šiaip rašyti:

Mudu
abudu,
kaip
šunes
po būdą,
lojame.

O dėlko taip? Tik kad daugiaus vietos užėmus, na ir kad "neužmiršus, jog gyvename kapitalizmo gadynėje, kur ir tt."...

Ponui Z. A. nepatinka dar tai, kad perspaudžiama žinios iš Lietuvos laikraščių. Na-gi, broluži, juk tai.... iš didelės Lietuvos meilės daroma.... O jeigu už tai užmokesčio reikia, tai tik pasakykite, kam tuos centelius reikia inteikti.... O, beabejo, tuoj šimtai rankų atsikiš. Vienok nesurasi, kam ištikro užmokestis priklauso. Kas rašė korespondenciją, rašė ją "Liet. Žinioms", "Liet. Ūkininkui", "Vilčiai" ar kitam kuriam laikraščiui, na ir iš ten tur-būt jau buvo apmokėtas, o jeigu ne, tai ne mūsų juk dalykas, kam kvailas buvo.... Laikraščiai, iš kurių perspauzdinama žinios, iki šiol dar nieko nereikalavo. O jeigu pareikalautų, na tai pirma patįs turėtų atsiteisti skolas. Jie juk pilni žinių, surankiotų daugiausia iš rusų laikraščio "Rieč", kurs už menkiausią žinutę moka nemažiaus 7 kapeikų nuo eilutės. "Rieč", savu keliu, dar ir uždyką iš kitų laikraščių persispaudžia žinias. O tie dar iš kitų. Šitie dar ir dar iš kitų.... Na, tai vaikyk dabar vėją lauke. Gal-būt ponas Z. A. jį suvaikytų.

Pupa ausyj.

"Keleivis" buvo surikęs apie 'svarbų faktą" (sulig kun. K. Olšauskio). Bet dabar tyli tarytum pupą į ausį užmetęs. Taip jam, mat, liepia dora. Apšmeižk, o kai pamatysi, kad neteisingai padarei, tai cit.... Visvien savo atsieksi — savo avinyne dar truputį daugeliaus žmonėms protus subalamutysi.

Labai smarki batalija.

Žinote gal tamstos tą pasaką, kaip žydas prievakaryj ėjo ir, pamatęs augštą kelmą, manė, kad tai razbaininkas. Žydas tąsyk elgės taip: nuėmė kepurę, užmovė ant kumščio ir rėkia: "ui, aš nebijoi, mes du!" Kelmas nesijudina, tai žydas nuėmė jermulką, užmovė ant kito kumščio ir jau narsiau šaukia "nu, nu, ką tu misliji, mes jau trįs!" —

Taip jau lygiai elgias dabar "Kova". "Ką jųs sakote apie kun. Olšauskį, ui, mes turime faktų!".... O tie faktai — jų pačių kepurė su jermulka. Ir jas išstatę, šaukia: "Kunig, kunig, pasirodyk kas tu esi! Mes tavęs nebijom!" O prie to dar visą savo žodyną, kurio ans žydas, suprantama, nežinojo, išrašo kuoaiškiausiai:

Parazitas,
Nenaudėlis,
Macochas,
Vergija,
Veidmainystė,
Neištikimybė,
Išnaudotojas,
Kapitalizmas,
Klerikalas,
Tautininkas,
Patriotas,
Darbininkų išliuosavimas,
Mes socijalistai visuomet
kovosim, kovosim,
kovosim, kovosim,
kovosim....
Ir t. t.

Sako, amerikiečiai vaikštę vienmarškiniai.

"Lietuvos Žinios" (N85) sako, jog Aemrikoj taip buvę karšta, kad "žmonės gatvėmis vaikščiojo vienuose apatiniuose rūbuose, nakvodavo soduose ir parkuose". — Na, tai jau tik kas-nors gražiai pamelavo "Lietuvos Žinioms". Nei čia kas vaikščiojo apatiniuose rūbuose, nei čia kas į parkus nakvoti bėgiojo. Anaiptol, počioj karščiausioj dienoj, 4 liepos, Chicagos lietuviai nustebino visą miestą, nes keletą valandų ant pačios kaitrumos išbuvo apsišarvoję net geležiniais rūbais (taip parodavo parodoj).

Buddha—kriokščionių šventąsis.

Sekančiame "Laisvosios Minties" numeryje busiąs atspaustas indomus straipsnelis, parodantis, kaip Buddhizmo įsteigėjas Buddha Gautama Sakja Muni yra patekęs krikščioniškųjų šventųjų skaičiun. Kas tuo žingeidauja, galės perskaityti.

"Tėvynė" spaudžia L. N. Tolstoi'o romaną **Prisikėlimas**, išverstą Karoliaus Vairo. Kol pereis tas romanas per "Tėvynę", mažų-mažiausia truks kokie trįs metai.

Laukiame žinių iš Scrantono.

Visas svietas dabar jieško Monos Lisos, Dingo moterėlė kai į vandenį....

Vis kuo nors bovijas. Pasibaigė ore lenktynės aeroplanais, tai prasidėjo žemėje automobiliais. Kas-kas, o žmonių sprandai gerai išsilankštins: tai žiūrėk užrietęs galvą viršun, tai vėl apačion.

Už sevaitės jau prasidės mokyklų sezonas! Kas per vasarą sukvailėjo, dabar vėl galės atsigaut, visokių gudrybių pramokt. Tiktai tegul nežiopso.

Taip, ir teatrų sezonas jau čia pat. Vakarais jau matos daugelis artistų, lyg musmirių apsėsti, vaikšto iš kampo kampan ir tarytum poteriauja. Tai jie mokinas roles. Kad-gi Dievas duotų, kad šiais metais jie nors truputėlį geriaus mokėtų savo roles, negu kad pernykščiais mokėjo.

NAUJAS SATYROS LAIKRAŠTIS.

Brooklyne, N. Y. susitvėrė "Satyros" bendrovė, kurios nariai perka "sherus" po $5.00 išleidimui satyriško mėnesinio laikraščio vardu: **"Tarka"**. Laikraštis busiąs bepartyviškas, gražiai apdirbtas, prenumeratos metinė kaina $1.00, pavieni num. po 10c. "Tarka" bus oficijališkas organas Šventakuprių Partijos. Pats laikraštis žada pasirodyti apie pirmą dieną spalio.

D.

IŠ LAIKRAŠTININKU SUVAŽIAVIMO.

(Telegrama).

Scranton, Pa., Aug. 29—11.

Lietuva

3252 S. Halsted str., Chicago.

Suvažiavo reprezentantai laikraščių: "Lietuva", "Katalikas", "Vienybė Liet.", "Tėvynė", "Laisvoji Mintis", "D. Viltis", "Dagis", "Byrutė", "Rundschau". — Delegatų dešimts. Moksleivių ratelių du reprezentantai. Keletas šiaip visuomenės veikėjų. Klerikalų presa neatstovaujama. Kun. Tumas, Olševskis suvažiavime nepasirodė. Suvažiavimas gyvas, interesingas. Ką nuveiks paduosime vėliaus. **A. L.**

RASIU KONGRESAS.

Londone nesenai atsiliko pirmasai rasių kongresas. Jo uždavinys buvo: "atnaujinti vienybę tarp Rytų ir Vakarų, pažiūrėti toliaus spalvos linijos", kaip tai būdina kongreso honorinis sekretorius M. E. Burghardt Du Bois. Iš vienos pusės, kongresas buvo grynai Anglijos bei Amerikos reikalais pagamintas. Nes šiedvi valstybi daugiausia rasių apima, ir praktiškasai rasių klausimo rišimas jomdviem pirmiausia rūpi. Kongresas turėjo išblaškyti įskiepytus žmonėms prietarus sulig rasių žemumo bei augštumo ir tuo sušvelninti aštrius Anglijoje ir Amerikoje tarp rasių santikius. Taigi čia ir buvo žiūrima "toliaus spalvos linijos", toliaus pirmu pamatymu užregiamųjų rasinių skirtumų. Iš antros-gi pusės, kongresas buvo mokslininkų antropologų suvažiavimas,—ir čia jo platesnė ne vien Anglijai indomi reikšmė. Šitas kongresas buvo, tarytum, **didelė monogenistų manifestacija**. Iškilmingai patvirtinti, jog mokslo šiandien pripažįstama **visos rasės, juodosios ar baltosios, esant viena žmonių giminė,** — tai kongreso, kaipo antropologų suvažiavimo, pirmoji rūpestis.

Suvažiavime dalyvavo šie mokslininkai: vokiečiai Von Luschan, Von Ranke; italas Sergi: anglai Myers, Lyde, Hadden ir k.; indas Seal; amerikiečiai Du Bois, Reinsch, iš Brazilijos Lacerda ir d. k.

Su mažais nuomonėse skirtumais, visų antropologų vienodai buvo tvirtinama, jog rasės tėra išsiplėtojusios iš vienos žmonių ryšies. Von Luschan kalbėjo apie skirtinus rasių išsiplėtojimus, leidusius tūloms rasėms lyg pirmesnę vietą užimti. Bet ir jo užreikšta, jog:

"Baltosios ir tamsiosios rasės, ilgagalvės, ir trumpagalvės, inteligentės ir primitivės,—visos kilę iš vieno šaltinio."

Dar daugiaus, — Von Luschano draug su Von Ranke, Sergi ir kitais parodyta juokingu esant norą pravesti pastovius tarp rasių rubežius:

"Klausimas apie žmogiškųjų rasių skaičių", pasakė Von Luschan, "yra suvis nustojęs savo *raison d'etre*, yra likęs greičiaus filosofiškųjų spekuliacijų, negu moksliškųjų tyrinėjimų dalyku. Šiandien tiek pat tereiškia žinojimas, kiek yra rasių, kaip žinojimas, kiek angelų gali šokti ant adatos galo."

Ypatingai buvo pabrėžiama tai, kad rasės nėra apribotos išsiplėtojime ir kad tikėjimas į paveldėjamą augštesnybę vienų rasių prieš kitas turi būt galūtinai atmestas. Šiame dalyke ypač svarbus buvo pranešimai indų mokslininko Seal ir amerikiečio Boas (kurs personališkai kongrese nedalyvavo, teatsiuntė referatą). Seal, prieštaraudamas Von Luschanui užreiškė, jog fiziškuoju atžvilgiu kiekviena rasė turi tūlas augštesnybės ypatybes, ir kad tokiu būdu negalimas yra dalykas grupuoti žmones, kaipo augštesnius, žemesnius ir dar žemesnius fiziškame išsiplėtojime. Oxfordo profesorius Lyde pridūrė, kad net spalva, kuri šiandien padaryta didžiausia rasine triba, yra tik klimato padaras. Galų gale visų antropologų patvirtinta, kad "grynųjų" rasių nėsą, ir kad visos dabartinės tautos esą daugiaus ar mažiaus maišytos. Paveizdan, H. Johnston parodė, kaip yra primaišyta negrų kraujo įvairiose tautose nuo Azijos iki Airijai. —

Žinoma, šis kongresas galūtinai dar nepalaidojo doktrinos, kuri kalba apie tūlų rasių augštesnybę. Tačiaus neabėjotinai parodė, jog ši doktrina baigia gyventi savo amžių. Ir šitame yra kongreso svarba.

Greta su pamatiniu rasių klausimu, kongrese buvo dar pajudinta krikščioniškųjų misijų klausimas. (Vienas iš "praktiškųjų" Anglijos klausimų). Visų buvo pripažįstama, jog tikėjimą platinti tose ar kitose "rasėse" neprivalo valdžios, bet bažnyčia, draugijos ar atskiri žmonės. Užgriebiant kokioms-nors viešpatystėms naujas žemes, neprivalo būt jokios prievartos, kad tų vietų žmonės permainytų tikėjimą. Neprivalo būt jokio "valstybinio" tikėjimo. Tikėjimas privalo būt liuosos valios dalykas.

Šią kongreso dvasią gerai išreiškia Du Bois'o perskaitytų kongresui eilių žodžiai:

So sit we all as one.
So, gloomed in tall and stone-swathed groves.
The Buddha walks with Christ!
And Al-Koran and Bible both be holy!

K. J.

SAULININKU ATSISVEIKINIMAS
(išvažiuojant iš Chicagos).

Didžiausis mūsų rūpesnis, įvažiuojant į Ameriką, tą "naująją Lietuvių tėvynę", buvo, nuo kur pradėti darbą. Laimingai ir net labai laimingai pradėjome nuo Chicagos, tos "naujosios tėvynės" sostinės. Čia net aštuoni, lietuvių centrai — parapijos; čia du bene intekmingiausiu visoje Amerikoje laikraščiu; čia didžiausi kuopa svietiškių inteligentų. Ir niekur mes neužsivylėme. Gerbiamieji kunigai, ypačia kun. Serapinas ir kun. A. Skripkus, broliškai atsidėję mus slaugė ir pas save tokį ilgą laiką (su viršum mėnesį) vaišino; svietiškiai inteligentai iškėlė du puikiu pokiliu; "Lietuva" ir "Katalikas" (taip pat ir "Dagis") skelbė mus, dėjo mūsų straipsnius ir gynė nuo užpuolikų; miestelėnai visų krypsnių ir partijų per tiek daug intaisytų vakarų neįžeidė mūsų nei mažiausiu žodeliu. Tik tolesnėsiuose laikraščiuose; kraštutiniame kairyje ir kraštutiniame dešinyje, pasergėjome po vieną balsą iš Chicagos; vienas mušė mus už perdidelę atžagareivybę-reakcijonystę, antras — už perdidelę pirmeivybę-brolavimąsi su svietiškiais. Tai vienatini nemalonumai, kurių greitai nebus galima užmiršti, nes jie daro pradžią ilgesnių "istorijų", kuriose prisieis mums vaidinti. Ant kun. Tumo padaryta denuncijacija į dvasiškąją vyriausybę. Į tuos balsus arba jau atsakyta arba dar bus atsakyta, gavus, kaip norint, valandėlę liuoso laiko.

To liuoso laiko mums neužteko iki šiolai ir šiam atsisveikinimui laiku parašyti. Tik iš Pittsburgo šią 21 dieną tegalime pasiųsti šį trumpą laiškelį, prašydami laikraščių kuoveikiausiai jį paskelbti.

Taigi Chicagoje netiktai "Saulės" kason indėjome (Kaunan išsiuntėme) 4,163.42 dolarių Lietuvių Švietimo Draugijos "Saulės" Mokytojų Kursų namams pastatyti, bet širdin įsidėjome dar brangesnį turtą — meilės, atsigerinimo ir prisirišimo prie Gerbiamųjų ir Meilingųjų brolių-tautiečių Chicagoje. Chicagoje praleistas valandas skaitysime puikiausiomis mūsų gyvenime.

Tegu Dievas Jums, Broliai, atlygina už visa gera!

Štai apskritosios skaitlinės, kiek kame gauta, ir stambesniosios atskirų žmonių aukos:

1. Šv. Kryžiaus parapijoje gauta:

iš kleb. Al. Skripkaus	$104.00
iš parapijonų	652.81
Viso labo	$756.81

2. Šv. Jurgio parapijoje:

iš. kun. J. Gadeikio	$100.00
(ir pažadėjo kasmetai po tiek pat duoti!)	
iš kun. Kolesinsko	50.00
iš parapijonų	548.78
Viso labo:	$698.78

3. Aušros Vartų parap.:

iš kleb. Ambrazaičio	$208.00
iš parapijonų	438.58
Viso labo	$646.58.

4. Visų Šventųjų parap.:

iš klebono Serapino	$100.00
iš pp. Volbek'ų	100.00
iš parapijonų	316.25
Viso labo	$516.25

5. Dievo Apvaizdo par.:

iš kleb. Steponavičiaus ..	$107.00
iš parapijonų	402.00
Viso labo	$509.00

6. Šv. Mykolo parapijoje:

iš klebono Lukošiaus ..	$100.00
iš p. Onos Nausėdaitės ..	25.00
iš parapijonų	230.85
Viso labo	$355.85

7. Šv. Juozapo parapijoje:

iš klebono Petraičio	$104.00
iš parapijonų	163.75
Viso labo	$267.75

8. Šv. Antano parapijoje:

iš klebono Ežerskio	$100.00
iš parapijonų	105.40
Viso labo	$205.40

(9. Šv. Kazimiero vienuolynas dar nesutaisęs parapijos).

10. Iš įvairių Chicagos parapijonų gauta	$207.00
Viso labo Chicagoje	$4.163.42

Skyrium paminėtini šie žymieji aukotojai:

	dol.
darbininkė J. Kremenskaitė	30.
darbininkas Tuomas	25.
bankininkas A. Olšauskis ..	50.
bankininkas J. Tananevičius	50.
bažn. rūbų siūvėja T. Andrašiūnaitė	50.
daktaras Borinčius	50.
advokatas Bračiulis	25.
bankininkas Bagdžiunas	25.
bankininkas M. Tananevičius	25.
bankininkas Elijošius	50.
fotografas Rašinskas	25.
siuvėjas Poškus	25.
daktaras Rutkauskas	15.
sankrov. Nausėdas 25 rubl. c.	12.

Smulkesnė apyskaita bus apskelbta, sugrįžus namo. Todėl prašome nepalaikyti mums blogu, jei ką šiuo tarpu būtume praleidę, nepaminėję.

Chicagoje pasakėme 41 kalbą svetainėse ir bažnyčiose.

Priimkite, Broliai Chicagiečiai, dar kartą mūsų žodžius padėkos ir pagarbos, su kuriomis visados paliksime: "Saulės" pirmininkas:

Kun. K. Olšauskis,
Kun. J. Tumas.

A. Giedraitis.

NAKTIBALDA.
(Imta iš rusų kalbos).

Vasaros laiku, dvyliktą valandą naktį ant kelio iš miesto N. skambėjo garsi daina. Kartais girdėjosi nežmoniškas šūkavimas ir vėl daina, kurios aidas aiškiai atsiliepė visuose aplinkiniuose kaimuose ir giriose. Aplinkinių kaimų gyventojai aiškiai girdėjo "naktibaldos" melodiją ir sakė:

— Tai įsilinksmino, laidokas.

Kas gi buvo tasai laidokas?

Tai buvo Barlamas Čiaučiūnas arba Naktibalda, — kaip praminė jį kaime, — didžiausis Čiauplių girtuoklis. Apie jo gyvenimą mes sužinosime iš jo paties kalbos. Antai jis dabar po grabę voliojas ir riūkia, kaip ketvergis bulius, o atsikels, mes ir pasiklausysime, ką jis šneka. Žnoma, negana bus mums ir to, ką jis ant lauko pasakys: mes palydėsime jį į pat kaimą, kur jis, be abejonės, daugiau mums pasakys ar parodys, negu ant lauko.

— O kad visa pekla ant manęs užgriūtų! — Keikė jis, atsikėlęs iš grabės ir krapštydamas purvus iš ausų. — Uhuhuh!.... velniai.... (Pauza). Hm! ištarė, truputi atsikvošėjęs Barlamas. — Kur aš? Ausįs kupinos purvų, plaukai, kaip velnio ragai.... Tfu!.... Agnieška! Agnieška! Ei, Agnieška! Ar tai tu taip sudrapstei mane purvais? Agnieška!.... E, tu, begėde! Ką aš tau bloga padariau? Taip kankinti gyvą žmogų! Tu pažiūrėk, aš kaip velnias iš devinto dugno peklos! Agnieška! Begėde tu! Kiaule! Ar tai taip tau klebonas liepė mane mylėti.... ant šliubo? Atmeni? Agnieška! Agnieška-a-a!....

Po valandėlės keliasi nuo grabės krašto ir graibos aplinkui.

— Kur mano kepurė? Kur yra mano mučė? Ir kriukio nėra.... ir ryšelio. Ką man pasakys pati? "Barlam, kur tu buvai taip ilgai?" — Mieste! kvaile! Gėriau su ponais! — "Aš tau indėsiu ponus su šluotražiu per nugarą!" — Agnieška! Tu mane mušt ketini? Nebandyk! Padėk šluotą! Aš gaspadorius, ne tu! Kas kenkia tau! Turi duonos žiaunę, vandens duobėje, ir gyvenk!

Jis vėl kelias, ir repečkomis jieško grabėje kepurės, lazdos ir ryšelio. Po ilgo jieškojimo ir keikimo atranda, antgalo, lazdą ir ryšelį, o kepurės niekaip negali rasti.

— Ma ją velniai! — kalba, repečkodamas iš grabės. — Kitą nusipirksiu! Ar aš pinigų neturiu! Leiba, te rublį, duok man kepurę! — "Kokia ponui Čiaučiūnui tinka?" ir taip toliau. Žinau aš tą Kamo giminę. Už grašį dūšią atiduotų.

Gaigaliuko po šmočiuką,
Sasaliuko po lašiuką.
Kumtaraibė, kumtaraibė,
Kumtaraibė džinkt-džinkt-džinkt!

Garsiai dainuodamas ir šlitiniuodamas į visas pusis, jis parėjo į savo kaimą, Čiauplius, ir išvirto už Ilgūnų kiemo vartų.

Čiauplių vaikai senai jau visi žinojo, jog Čiaučiūnas pareis girtas, ir būrys jų susirinko Ilgūnų kieme. Čiaučiūnui būtinai reikėjo praeiti pro Ilgūnų kiemo vartus, arba pro Ilgūnus, nes kito kelio namo jam nebuvo. Dėlto vaikai ir susitarė pasitikti jį pas Ilgūnus.

Ilgūnų buvo piktas šuo. Idant jis nelotų svetimus vaikus, Petrukas, jauniausis Ilgūno sūnus, kaip tik tėvai sumigo, uždarė jį tvarte. Jis ir pats slapčia išbėgo iš klėties, kur visados vasarą gulėjo su savo vyresniuoju broliu.

Petruko draugai senai jau laukė jo už daržinės beržyne.

— Ė, kad jo tėvas žinotų, kad mes čia laukiame jo Petruko, — tarė vienas vaikų, — tai gerai bizūnu apsvilintų mums nugaras!

— Tai, — atsiliepė kitas: — aš jo visai nebijau. Tuojau nubėgčiau.

— Ir manęs nepavytų, — sakė trečias.

— Įsilipčiau į beržą, — kalbėjo ketvirtas: — ir ką jis man padarytų? Tu žinai, Ilarijau, kaip aš moku laipioti po medžius!

— Į beržą aš nelipčiau, — tarė Ilarijus: — Petruko tėvas drūtas; sujudintų medį ir išsiristum kaip kulys ir užsimuštum.

— Ale jis ir su šake iškrapštytų, — atsiliepė naujas balsas būryje.

Kieme balsiai sucypė šuo ir vaikai nutilo.

— Ar ne Petruko tėvas tik ir muša šunį? — tarė vienas.

— Kas jį žino! — silpnai prakalbėjo kitas.

— Ne, — tarė Ilarijus: — tai Petrukas šunį uždarė į tvartą, kad mus nelotų. Dabar tai tikrai ir jis pats ateis. Eime pasitikti.

Visas vaikų būrys, šeši žmonės, apleido beržyną ir drąsiai nuėjo į kiemą.

(Užbaiga seka).

Gydytojas: — Tikiuos, mano patarimais jųs daug pasinaudojote.

Pacijentas: — Taip, daktare; bet jųs dar daugiau.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

Išaugštintasis ir neapskelbė šito, bet mokino tik teisybės apie kančią". Jis stengėsi atnešti tik tą vieną, kas yra reikalingu: išganymą nuo šitų kančių; "kaip didėji jura perimta skoniu, druskos skoniu, teip ir šitas mokslas ir šitos taisyklės perimtos viena tik dvasia, atpirkimo dvasia". atpirkimo dvasia".

Daugelis teisybių, apie kurias Budda nutylėjo prieš savo mokinius, padaro be abejonės jo pažiuras į metafiziško pobudžio klausimus, kuriais užsiiminėjo tuomet visi apšviesti žmonės: klausimai sulyg paėjimo, atsiradimo ir panaikinimo, svieto ir t. t. Jis nenorėjo šitų pažiurų išreikšti, nes jis neskaitė jų išganingomis ir neturėjo reikalo jas guldyti savo mokiniams, nes jie labai gerai galėjo suprasti iš jo trumpų žodžių visą jo mąsčių mokinimo pakraipą. Bet kas pas indus yra vadinama keturiais žodžiais, tas mums liekasi mįslių eile, kol męs nepažystame to svieto budo, kuris suprantamo prileidimo pavidale, padaro abelną viso mokslo pamatą. Budda, kaipo indas, turėjo inprastus suopročius apie visatos surėdymą, kurius męs žinome iš brachmaniškų raštų; kaikuriose pažvalgose į vėlę, gyvenimą ir buvybę jis vienok labai žymiai nusitolina nuo savo bendralaikių; tam tikrame laipsnyje galime įgyti supratimą apie šitą Buddos filozofiją iš metafiziškų kanono (Abchidarma) knygų, kurios, teisybė, paeina ne nuo Buddos ir neatsineša prie jo laiko, bet kurios, žinoma, apima jo pasauležvalgą ir yra butinomis mums jo mokslo išaiškinimui.

Tiktai kaipo viršutinį rėmelį dedame męs pradžioje buddistų *kosmologiją*. Tiesioginio susirišimo su mokinimu ji neturi, bet teip skiriasi nuo musų suopročio apie svietą, jog mums reikia trumpai pasakyti apie ją, kaipo apie padėklą buddistiškoms į gyvenimą pažiuroms. Ant žemės, padarančios cilindrinį skritulį, kaipo vidurinis taškas, iš juros gilumos iškyla kalnas Meru, 300,000 mylių augščio ir gylio, apsuptas septyniomis koncentrinėmis rinkėtomis juromis ir su tiek pat kalnų ratų, dalinančių juras (kolosališkais "aukso kalnais"). Iš lauko pusės paskutinio kalnų retėžio yra toji jura, kuri yra prieinama žmonių akims, ant jos guli keturios svietinės salos. Vidurinį "trikampės salos" tašką, prie kurios priklauso Indija padaro Buddos medis. Žemės viduriuose, kuri laikosi tuščioje erdmėje, yra aštuoni pragariški urvai (Naraka), kurių gyventojai, gyveną mažiausiai po 1.600.000 mil. metų be perstogės, baisiai kankinami, draskomi, kapojami, virinami, kepinami ir vis dar drebą nuo mirties baimės. Viršui žemės kyla šeši dangųs, priklausą dievams (Devaloka), augščiau jų vėl 20 *Bramos* dangų; juo augštesnis dangiškasis skraitas, juo lengviau jame ir dvasiškai gyventi, juo mažiau ten randama medžiagos, organų, suopročių ir žmogiško gyvenimo patogybių. Paskutiniuose 4 Brahmaloka nėra daugiau jokių paveikslų (kunų) ir jokių atsigimimų; čion palaimintieji ragauna jau nirvaną.

Tokia dangų sistema su žeme ir jos pažeminiu svietu drauge padaro visatą (cakravala) ir tokių visatų neišmatuojamoje erdmėje yra begalo daug. Dar kolosališkesnis darosi svieto vaizdas mokinime apie *svietinius periodus*. Kaip atsirado kiekviena visata, teip pat po tulo laiko ji ir pranyksta ir begalinėje eilėje seka vienas kitą svietiniai amžiai (kalpa). Apskritai buddistiškoji pažvalga į svietą iš visų pusių turi savyje baisios didybės ir begalybės elementus: kolosališkieji dydžiai, svietų nesuskaitomybė, galvą apsukanti begalybių eilė, kuri padaro laiko bėgį ir visa kas šitas be pradžios ir be pabaigos, viskas prisistatoma atsiradimo ir pranykimo padėjime, ir ant šitos regyklos, sulyg buddistų pažiuros, lošiama gyvenimo drama.

Nors buddybė ir apgyvendina dangų nesuskaitomais dievais, vienok šitas tikėjimas savo pamatinėje idėjoje yra grynai *ateistiškas*. Devai yra tokios pat esybės, kaip ir visos kitos; jie yra surišti su abelnu daiktų besikeitimu, ir į juos po teisybei reikia žiūrėti kaipo į pridėtinius paveikslus, kurie savo sąlydumu ir klausybiškumu turi dar daugiau augštinti Buddos ir jo tobulųjų stebuklingumą; "didis yra Brama, bet ką jis reiškia, sulyginus su vienu iš tobulojo sunų". Bet buddybės atejybė, kaip ji aiški nebutų, visgi nepadaro tikros šito mokslo tėzos, arba tikėjimo dogmato. Ir čion teipgi turime reikalą su nepasakomu, suprantamu prileidimu; apie dievą tikroje prasmėje buddybėje visai nėra nė kalbos, nėra jam nė vietos. Šitame buddybė susitaiko su Sankijos filozofija, o sulyg brachmanybės, drauge su jos Vedantos filozofija stovi griežtame priešingume. Ji nepažįsta nė Bramos, nė Atmano, kaipo svietinės dvasios, apskritai jokios esybės, kuri laikytųsi pati savimi ir per kurią rastųsi daiktai. Buddybėje nėra tvirtos atramos buvybei, nėra ir tikros buties; visa kas yra judėjime ir besikeitime, visa kas atsiranda ir nyksta; labai teisingai buvo nurodytas tas prieštaringumas terp bramanybės ir buddybės, jog: "brachmaniškoji metafizika visokiame atsiradime įžiuri butį, buddistiškoji gi visokioje tariamoje butyje mato tik atsiradimą" (Oldenberg).

Susitaikydama šitoje atejybėje su Sankijos mokinimu, buddybė vienok labai toli stovi nuo pozityviškų šitos filozofijos tvirtinimų. Buddistas nenori nė "daiktuose", nė "vėlėse" jieškoti butybiško daiktų esmens; jis abelnai nenori galvoti apie kokį nebuk esmenį, ir realybė, kuri duoda Sankijos filozofijai tokį apribotą antspaudį, visiškai išnyksta buddistų metafizikoje; greičiau galima su tokia pat tikrybe šnekėti apie jų *akosmybę*, negu apie jų atejybę, bent ant kiek jie nenori žinoti apie svietą patį savyje.

Tokiu budu buddybėje nepripažystama nė dvasiško, nė medžiagiško "tikros buties esmens", kas susitaiko su jos tolinimusi nuo visokio metafiziško tvirtinimo; šitas tolinimasi nuo filozofijos eina net toliau: *uždrausta* šnekėti apie butį ir teip pat jie nenori šnekėti ir apie nebuvimą; eretikybė yra laikyti svietą kaip su galu teip ir be galo ir šnekėti apie amžinastį ir neamžinybę. Teip yra nutolusi buddybė nuo "niekybės garbinimo", kokia ji manyta pobudinti. Atmetimas, kuris, žinoma, šitame tikėjime vyrauja pilnai, susideda iš išsižadėjimo daugelio pozityviškų padėjimų ir tvirtinimų, o ne kokioje nors ypatingoje teorijoje negatyvybės.

Kas gi tad pasilieka prie tokios daug atmetančios pasauležvalgos? *Formos ir priežastys*, atsako buddistas; bet jo suopročio šitoje dėstyje negalima perduoti vienu žodžiu. Sankaros, kas paprastai išverčiama žodžiu "paveikslai", yra visųpirma grynai psychologiški sąmonės, pereinamosios nuotaisos padėjimai, arba dvasiško veiklumo išvyzdžiai, kurie atsiranda jų susižiedimo keliu iš musų įspudžių ir krypsta prie gerų ar blogų pasielgimų. Einant nuo šito psychologiško suopročio sankrovos prasmė, regimai, pereina ant visa ko esančio, teip kad visi daiktai, kaipo toki, yra žiurimi atsirandančių ir išnykstančių suopročių prasmėje. Bet kiekviena sankara visuomet yra tam tikros priežastybiškos eilės nariu, pirmesniųjų padėjimų pasekme, buvusių arba šitoje, arba vienoje iš pirmesnių buvybių, ir priežasčia busimų veikmių. Todėl sankaroms atsako kitas pamatinis buddistiškosios metafizikos padėjimas: priežastybiškumo įstatymas. *Damma* (įstatymas), kaip jis vadinama, turi buti suprantamas ne kaipo fiziškasis priežastinės priklausomybės principas, bet kaipo doriška svietinė tvarka, kaipo atlyginimo principas. Visokis darbas atneša savo vaisius, ir sulyg daiktų įstatymasaikybės, veda prie naujų darbų, prie naujų padėjimų, prie naujų buvybės formų, kaip fiziškų, teip ir dvasiškų, trumpiau sakant prie naujų sankarų. Damma yra norma, sulyg kurios tveriasi paveikslai, sankaros yra formos, kuriose apsireiškia įstatymasaikybė. Šitas ankštas abiejų suopročių susirišimas veda prie to, kad jie pamaži susilieja; vienas ir kitas stojasi daiktų esmens, arba pačių daiktų išreiškimu, visa to, kas sviete yra, arba, geriaus pasakius, visa to, kas sviete dedasi. Kaip "kuniškos, teip ir dvasiškos vystymosi formos," visi pajautimai, visi suopročiai, visi padėjimai, visa tas, kas yra, vadinas kas dedasi, visa tas yra damma, visa tas — sankara". Tokiu budu, tikras abiejų prasmių supratimas galimas yra tik tąsyk, jei jas ėmus drauge su pamatiniu buddiškos metafizikos supratimu, su karmanu; bet kad pasiekti šitą supratimą, męs pirma turime peržiurėti buddybės mokinimą apie vėlę.

Sutinkamai su reiškum buddistiškosios pasauležvalgos subjektyviškumu, žmogaus esmuo buddistiškose pažiurose lošia daug didesnę rolę, negu daiktų esmuo, atran (palikalboje: atta) padaro centrališką suoprotį buddistiškame sanprotavime, bet suprasti jis reikia tik grynai subjektyviškoje prasmėje, kaipo reiškiąs "patį"; atsakančiai šitam teologiškus šito tikėjimo aiškinimus remia labai nuodugnia ir aštriaprotinga *psychologija*. Šitai paskutinei visųpirma yra pobudingu tas, jog ji atsisako nuo metafiziško mokinimo klausimo išrišimo apie vėlę, vadinas, klausimo apie vėlės buvimą, arba išriša jį tik negatyvišku budu. "Aš" buddistams yra tik tariamuoju; yra visa supratimų ir kitų sąmonės padėjimų eilė, bet negalima nė parodyti, nė suprasti šitų padėjimų nešiotojo, kuris butų patsai iš savęs. "Aš" liekasi tik vardu, kuriuomi paženklinama ypatybių, ar asmens padėjimų susijungimas. Šita mąstis atrado sau klasišką išraišką vienoje pašnekoje Milinda — Panjoje, kur mokytojas Nagasena atveda karalių Milindą prie tos pažvalgos, kad kaip atskiros vežimo dalys, kuriame jis pravažiavo, nėra patim vežimu ir kad žodis „vežimas yra tik žodžiu, teip lygiai jokiu budu negalima nurodyti ir į žmogišką asmenį įvairiuose vėlės veiklumo pavidaluose. — Todėl liekasi tik psychiškieji renomenai (apsiraiškos), Skanda (Pali kalboje vad. Kanda). Žodis skanda reiškia sukrovą ir yra paženklinimui penkių ryšių, į kurias dalinama žmogaus ypatybės, arba sudėtiniai elementai, butent: *rupa*, pavidalas, vadinas, kunas ir jo pildenybės, *vedana*, pajautimai, *sonna*, priėmybės, *sankara*, jausmiškų įspudžių perdirbimas, per kurį atsiranda supratimai ir nuotaisos, *vinjana*, pažintis (to, kas priimta ir suprasta). Kaip sankaros, teip ir vinjanos yra suprantamos ne tik psychiškų, bet ir doriškų padėjimų prasmėje, kurie pilnai apriboja savimi visą pavieniaus stovį. Kiekviena šitų grupų apima didelį padėjimų skaitlių: yra 28 rupos, 89 vinjanos, vedanų gi net 108. — Šitų kuno bei vėlės veiklybių išeiga yra pasielgimas, arba darbas (Karman, Pali kalboje: Kamna). Karman padaro patį svarbiausią elementą vėlės gyvenime, kadangi turi nepereinamą buvybę. Tvirtas taškas, aplink kurį gyvastis kruta, ir tas, kuris pergyvena vėlę, — yra tai karman. Skandos prie mirties išsiskirsto, "Aš" susinaikina drauge su jomis; karman gi nesiliauja gyvenęs ir veda prie naujų buvybių. Tokiu budu išrišimą randa mįslys, kokiu budu nepastovus pavienius, sudėtas iš tariamojo aš ir pereinamų skandų, visgi gali savo judėjimą tęsti vėlių persikėlimo procese; iš nesiliaujančio buti Karmano pasidaro naujos skandos, atsiranda naujas pavienius, kurio likimas ir gyvenimas ribojama Karmano ypatybėmis. Todėl žmogus nesiliauja buti ne dėl jo vėlės nesunaikinamybės, bet dėl jo darbų nesunaikinamybės. — Kadangi Karman, kaipo gyvenimo neliautybės nešiotojas, padaro iš savęs ne tik naujus sąmonės padėjimus, bet ir naujas kuno ypatybes, tai pasidaro aišku, kad jis grynai dvasiško pobudžio negali turėti. Ir ištikro, Karman tankiai yra suprantamas kaipo kas tokio medžiagiško kaip ir abelnai buddistai, nežiurint į visą jų pažvalgų spiritualibę, turi pastėbetiną palinkimą suprasti dvasišką medžiagišku budu. Jei buddybėje gali buti kalba apie svietinę medžiagą, tai tąja yra Karman, nes iš jo atsiranda visa kas gyvas ir krutąs. Šito dėka, daiktai įgija tam tikrą atspirties tašką, pasauležvalga gi užlaiko savo subjektyvišką pobudį, nes Karman visuomet liekasi kaipir kas tokio pavienių sutverto.

Kadangi Karman teip reiškiai išeina principiališku, arba pamatiniu buvybės elementu, tai kiti du pamatiniai suopročiai, sankara ir domma, yra su juo susirišime, teip kad jų be jo net ir suprasti nėra galima. Kas atsieina pirmiausiai sankarų, tai Karmane randame medžiagą, suteikiančią jų žiedimosi tikslą: sankara yra Karmano buvybės forma, kuri reikia suprasti, kaipo kas tokio atsirandančio, bet ne kaipo atsiradimas be jokio turinio. Damma, įstatymas, išsiaiškina pati savimi ačiu Karmanui. Pamatinis Karmano pobudis visuomet liekasi doriškas; tai yra darbas, prietam gi net geras arba piktas darbas; bet kadangi jis be to yra dar kas tokio medžiagiško, tai buddybėje išeina sutapatinimas doriško su fiziško, per ką visi buvybės procesai pasirodo priklausomais doros įstatymui. Iš skandų veiklumų su doriškais butinumu pasidaro vienas ar kitas Karmano budas ir atbulai, sutinkamai su Karmano budu, pasidaro vėla atsirandančios skandos; ir kiekviena naują buvybė tiesiog ribojama geru ar blogu pirma buvusių pasielgimu): gyvenimo priežastinybe yra etiškoji priežastinybė ir su jąja teip pat ribojama ir kuniški daiktai.

Šitas doriškos priežastinybės įstatymas yra vedamąja mąsčia buddistiškame mokinime *apie vėlių persikėlimą*. Šita pamatinė indiškojo sanprotavimo teorija buvo įgimta buddybei, kaip ir filozofiškoms sistemoms ir džainų sektai. Patsai Budda rado jau ją surengtą ir, priešingai Rhys Davids'o nuomonei, žiurėjo į ją, kaipo į suprantamą pačią iš savęs; jo mokinimas esmenyje gludo nepertariamame Samsaros reališkume. Jis yra neatmainomu gyvenimo padėklu: metafiziškuoju ir etiškuoju daiktų ryšiu; jis yra svietiškąja piktuma, nuo kurios atliuosuoti svietą yra Buddos ir visų jo pasekėjų mieriu.

(*Toliaus bus.*)

Perskyrų Teisejas

(Del juez de los divorcios)

MIGUELO SERVANTESO

Vieno Akto Komedija

VERTĖ M. RASTENIS.

——:o:——

(*Žr. No.* 34).

MARIJONA. Tavo mantos? Nugi kokia ta tavo manta buvo, kol, tekėdama už tavęs, neatsinešiau savo turto, savo kraičio? Pusė viso turto — tai mano. Kaip tu sau ne norėtum, kaip tu nesigailėtum, bet iš viso turto ir kraičio, jei aš šiandien mirčiau, aš tau nepalikčiau nė suskilusio skatiko, kad tuo parodžius, kaip labai aš tave myliu!....

TEISĖJAS. Pasakykite, meldžiamieji, kada jųs vedėte savo žmoną, ar jųs buvote tuomet dar jaunas, sveikas ir stiprus žmogus?

SENIS. Aš minėjau, kad jau praėjo net dvidešimts dveji metai nuo laiko kaip aš jos valdžion inkliuvau. Mano valdovas, tai budelis, kuris lyg retežiais apkaltą žmogų kankina prie sunkaus darbo ir karų. Kada aš vedžiau, buvau visai sveikas ir stiprus, ir kas tik kokį žaislą sumanydavo, visada tesėdavau.

MARIJONA. Būt — buvo; ne skalsiai buvo ir mažai kliuvo — taip patarlė sako.

TEISĖJAS. Nusiraminkit, — tegul jus dievai, žmonele, — tylėkite ir keliaukite sau sveikos. Aš nesurandu atsakomų priežasčių tamistų perskyroms. Buvo kadaise saldu, pabandykite šiektiek ir kartybių. Negaliu priverst vyrų, kad jie nepasiduotų laiko intekmei — ir nesentų. Sulyginkite tuos nemalonumus, kuriuos dabar gaunate, su tais smagumėliais, kuriuos jis jums seniau suteikdavo, kol pajiegė, — ir nė žodžio daugiau neprieštaraukite.

SENIS. Jeigu galite, jūsų mylista, tai padarykit man geradarystę: paliuosuokite mane iš to kalėjimo. Gyventi su ja, jos mušimus kęsti, tai reikia būti rankose budelio, kuris mane amžinai kankįs. Taip reikėtų padaryti: ji nueitų vienan vienuolynan, o aš kitan. Pasidalintumėm savo mantą ir tokiuo būdu gyventumėm ramybėj, pavezdami paskutines savo gyvenimo dienas Dievui ant garbės.

MARIJONA. Suk tave devynios su tokiais prasimanymais. Labai čia man reikia save vienuolyne smardint. Aš ne mergyščia: joms gal patinka visoki tinklai, slaptos durelės, geležiniai gardai languose ir visoki šnipinėjimai. Užsidaryk vienuolynan! Jums tas lengva, dėlto kad jųs neturite nei matymui akių, nei girdėjimui ausų, nei kojų vaikščioti, nei rankų apčiuopti. Aš gi esu sveika visais mano penkiais kūno pajautimais, noriu jais liuosai naudotis, bet ne slapstyti taip, kaip lošejai slepia viens nuo kito savąsias kortas.

RAŠTININKAS. Laisvų pažvalgų moteriškė!

PROKURORAS. Ir vyras išmintingas žmogus; bet daugiau nieko nei neklausk.

TEISĖJAS. Negaliu perskyrų duoti: quia nullam invenio causam.

Ineina: KAREIVIS, *gerai aprėdytas, ir jo pati,* DONJA HIOMAR.

HIOMAR. Dievui dėkui, išsipildys mano troškimai! Aš čia atėjau pas jūsų mylistą. Iš visos savo širdies, kaip tiktai moku, prašau tamistos perskyrt mane ve su situo....

TEISĖJAS. Kas tai, "su situo?" Ar jis neturi kitokio vardo? Tamista privalėtum pasakyt nors maždaug: "su situo žmogum".

HIOMAR. Jeigu jis būtų žmogus, tai aš ir skirties nenorėčiau.

TEISĖJAS. Tai kas jis?

HIOMAR. Šiekštas, pagalys.

KAREIVIS. *(sau).* Prisiekiu, kad kentėsiu ir tylėsiu kaip šiekštas. Nesiteisįsiu, pačiai neprieštarausiu; gal būt teisėjas padarys man tokią geradarystę, apkaltįs mane ir, nubardamas, išgelbės mane iš tos vergijos. Pasitaiko kartais stebūklai, kad ir vergas pasiliuosuoja iš Tetuano kalėjimo.

PROKURORAS. Mandagiau šnekėkite, tamstėle, ir išdėstykite skundą, neįžeidzdama savojo vyro. Ponas teisėjas, kuris čia, prieš jus, išnagrinės jūsų bylą kuoteisingiausiai.

HIOMAR. Kodėl, gerbiamieji, nenorite, kad aš jį šiekštu vadinčiau? Jis tiesiog stabas, pagalys, jis tiek tejuda, kiek judėtų kelmas.

MARIJONA. Taigi, matyt, mes vienodai vargstame.

HIOMAR. Pagalios, aš jums pasakysiu, garbingas teisėjau, kad mane išleido už to žmogaus lyg tyčia, kad aš jį taip vadinčiau; jis dabar visai ne tas žmogus, už kurio aš kadaise tekėjau.

TEISĖJAS. Kaip tai? Aš tamistos negaliu suprasti.

HIOMAR. Tai yra, aš noriu pasakyt: aš maniau, kad išteku už žmogaus smarkaus ir veiklaus, bet po kelių dienų pasirodė, kad aš ištekėjau, kaip sakiau, už šiekšto. Jis net nežino, kuri jo kairė ranka, o kuri dešinė. Progų irgi nesuranda, kad kokiuo nors būdu uždirbus pinigų palaikymui savo namų ir šeimynos. Rytais jis velkasi bažnyčion ant pamaldų, paskui valkiojasi gatvėmis, šnekučiuojasi, renka žinias, nešioja liežuvius arba klausos visokių pliauškimų. Po pietų, kartais dagi ir priešpiet, eina valkiotis, sėbrauja su visokiais padaužomis ir lošia kortomis; jis tokios ryšies žmogus, kad kiekvienam nubosta, net ir girtuvių lošikai juo niekina. Ant dviejų pareina pietauti, negavęs išloštų pinigų, nes mat dabar išėjo iš mados, kad pralošęs kaip reikia užmokėtų. Paskui vėl išeina ir grįžta vidurnakčiais. Jei ką susirandą, vakarieniuoja, o jeigu nieko neranda, tai persižegnojęs pažiovauja ir eina gulti. Naktimis neramiai miega, vis vartaliojasi tai ant vieno, tai ant antro šono. Paklausiu jį: "kas tau darosi?" Atsako: "draugui eiles mintyje komponuôju," — prašė, kad sonetų pagaminčiau". Jis manosi esąs poetas, lyg tai būtų naudingas užsiėmimas ir duotų ką-nors gera.

(*Toliaus bus*).

Prosper Mérimée.

LOKIS.

Lietuvių legenda.

(*Žr. Nr.* 34).

— O, palikime kraują šaly! — nekantriai sušuko grafas. — Imkime kitą pavyzdį. Jųs laikote rankoj šautuvą. Netoliese stovi geriausias jūsų draugas. Ir va ateina jums į galvą mintis — paleisti jam kulką į galvą. Jųs ne žmogžuda, jųs baisėjatės užmušystės, ir vis dėlto jums ateina tokia idea. Man regis, kad jeigu visas tas mintis, kurios vienos valandos bėgyje ateina mums į galvą.... norėjau pasakyti: jūsų mintis, pons profesoriau, — aš skaitau jus protuoliu, — taigi, jei visas jūsų mintis surašius vienon knygon, tai išeitų, turbūt, didelis tomas, ir kiekvienas advokatas, pasiremdamas juo, be didelio sunkumo galėtų prirodyti jūsų nepilnaprotybę, o kiekvienas prokuroras pasiųstų jus kalėjiman, arba, mažu-mažiausiai, į beprotnamį.

— Ištikro gi, grafe, tasai prokuroras vis dėlto negalėtų surasti mane perdaug prasikaltusiu esant užtat, kad aš visą priešpietį mąsčiau apie paslaptingąjį įstatymą, sulyg kuriuo slavių veiksmažodžiuose būsimas laikas padaroma su prielinksmių pagalba. Bet jei kartais netyčioms užėjo man kokia-nors kita mintis, tai kokias iš to išvadas būtų galima padaryti, kad mane apkaltinus? Išlaukės, taigi mane apsiaučiančios aplinkybės ne mano galėje, o jos mano ideas pagimdo. Tečiaus, jeigu užeitų man mintis ką-nors užmušti, tai argi aš neturiu proto, kad tokią mintį atstūmus?

— Galite kalbėti apie protą, ką tinkami. Bet juk jis ne visada valdo mumis. Kad protas galėtų priversti mus jo klausyti, reikalinga apmąstymas, protavimas, tai yra, reikia turėti laiko ir šalto kraujo. Tečiaus ar visada mes jų turime? Pavyzdžiui imkime mūšį. Štai tiesiog lekia į mane, pasišokinėdama, bomba; aš greitai pašoku į šalį ir, tokiuo būdu, atidengiu savo draugą, kurį prieš tai buvau užstojęs ir už kurį, gali būt, aš būčiau paaukojęs savo gyvastį, jeigu tik būtų buvę šiek-tiek laiko pagalvojimui....

Pradėjau kalbėti apie mūsų priedermes — žmogiškas ir krikščioniškas, taipgi apie tai, kad, kovojant be atvangos su savo užgaidomis, mes kas sykis ingyjame vis daugiau naujų jiegų galutinam jų apveikimui.

Bet grafas nutraukė kalbą, ir mano žodžiai, matomai, visai jo neintikino.

Išgyvenau pas jį dar apie dešimtį dienų. Buvome apsilankę ir antru syk pas Daugelus, bet jau ten nebenakvojome. Kaip ir pirmą kartą, panelė Ivinskiutė juokavo ir paikavo, kaip kokia mergyščia. Grafą ji tiesiog painiote apipainiojo, apžavėjo, ir aš visai neabejojau, kad jis į ją įsimylėjęs. Ir vis dėlto jis matė jos ydas, jos silpnesnęsias puses. Jis žinojo, kad ji mėgsta koketuoti, kad ji lengvaširdė ir šaltai atsineša į visa, kas jos neužima, kas jai smagumo nesuteikia. Tankiai pastebėdavau, kaip baisiai jis kankinosi, matydamas ją tokiu vėjeliu esant; bet pakakdavo jai tik nusišypsoti į jį, ir jis visa užmiršdavo: jo veidas nušvizdavo, jo siela džiaugėsi ir juokėsi, kaip pavasario rytas.

Prieš-pat mano išvažiavimą jis kvietė mane dar sykį apsilankyti su juo pas Daugelus, gal būt dėl to, kad aš mokėjau pasikalbėjimais užimti tetą, kol jis su jos giminaite vaikščiodavo po sodą. Tečiaus, kadangi manęs laukė jau nebeatidedami darbai, nežiūrint jo prašymų, turėjau nuo važiavimo atsisakyti.

Sugrįžo jis apie pietus, nors išvažiuodamas ir sakėsi, kad mes jo nelauktumėm. Susėdome prie pietų, tečiaus jis valgyti negalėjo. Buvo suniūręs ir blogame ūpe. Kartas nuo karto raukė kaktą, ir akįs jo žibėjo keista, negera ugnele. Daktarui, pagalios, išėjus pas senę grafienę, grafas atėjo pas mane į kambarį ir čia atidengė man savo širdį.

— Gailiuos labai, — kalbėjo jis, — apleidęs jus ir nuvažiavęs pas tą ožką. Ji juokiasi iš manęs, jai patinka tik nauji žmonės, nauji veidai. Bet, ant laimės, dabar visa pabaigta. Man ji jau perdaug nusibodo, ir daugiau jos niekada nebepamatysiu....

Pavaikščiojo, savo papročiu, po kambarį, paskui tęsė toliau:

— Jųs, rasi, manote, kad aš į ją įsimylėjęs? Tą patį mano ir tasai paikšas daktaras. Ne, mylėti aš jos nemylėjau. Man patikdavo tik jos linksmas, nuolatos besijuokiąs veidelis. Mėgau žiūrėti į jos baltą, kaip sniegas, odą.... Tai ir visa, ką ji gera turi.... Ypatingai ta jos oda! Bet smegenų nė lašelio. Visada žiūrėdavau į ją, kaip į lėlę, gerą tik tuomet, kada pasidaro nuobodu ir kada nėra jokios geresnės knygos. Be abejo, gražumo tai ji labai graži.... Jos oda pastebėtina!.... Ponas profesoriau, kaip jųs manote, ar kraujas po ta oda, kažin geresnis, nei arklio kraujas? Pasakykite!

Ir jis ėmė garsiai juokties, bet tas juokas skambėjo keistai, nemaloniai.

Ant rytojaus atsisveikinau su juo ir iškeliavau į šiaurinį Žemaitijos apskritį tolesniems savo tyrinėjimams.

(*Toliaus bus*)

ŽAIBUOJANT.

Aš mylių dangų apšviestą žaibų
Ir tirštus juodus debesius.
Ak, kaipgi daug baltų-šviesių kardų! —
Jie, lyg žalčiai, pro debesius
Smailiuosius savo kaišioja gylius.

Aš myliu griausmą garsiai dundantį —
Garsai atplaukia iš toli;
Gal tai varpai į tolį kviečianti?
Juos judina ranka uoli, —
Ateina didis garsas iš toli!....

Akelės štai pražiuro skaisčiosios,
Nuliūdę pradžiugo veidai;
Žydi žiedai gėlelės kvepiančios —
Ak puola gyvybės lašai,
Garsai ateina, skamba jų aidai.

Menkutis.

Karas apgalėtojus padaro paikais, o apveiktuosius kerštingais. — Nietzsche.

APYNIU AUGINIMAS.

Oregono, Washingtono ir Kalifornijos valstijose farmeriai užsiima apynių auginimu. Yra 500 akrų ir daugiau vieno farmerio po apyniais. Juos sodina eilėmis tarpus palieka apie 4 pėdų. Tarpus tankiai išakėja, kad žolių nebūtų. Eilėse yra stulpai po 100 pėdų vienas nuo kito.

Nors pritaisymui reikia darbo, bet apyniai duoda gerą pelną. Vienas farmeris, turėdamas apie 30 akrų, apsodino juos apyniais ir išmokėjo darbininkams $1,200,-00, tik už nuraškimą. Pradeda raškyti pradžioj rugpiūčio. Reikia daug darbininkų, bet neilgam, nes į mėnesį laiko tas darbas pasibaigia. Uždarbis gana geras: inpratęs darbininkas uždirba po penkis dolarius į dieną.

Prasidėjus skynimui, važiuoja ne tik darbininkai, bet ir vertelgos linksmai laiką praleisti. Visi turi gyventi lauke iš paklodžių budoj. Prie didelių ūkių susitaiso kaipir miestelis, yra krutamų paveikslų perstatymai, valgyklos, svetainės šokiams ir t. t.

Čia nerankioja apinių po vieną spurgelį, nes visi dirba ant štukių. Braukia su lapais, vabalais ir kirminais. Pribraukę, pila į maišą ir užriša, gal bijo, kad kirminai neišbėgiotų. Vakare veža į džiovinimo rumą; ką dieną surenka, naktį sudžiovina. Džiovinama namuose prie pečių su buodais su degančia siera. Darbininkas tuos pečius prižiūrintis sakė, jog apyniai su sieros garais esti daug stipresni.

Taigi mat pritaiso daug nuodų girtuokliams; nuodai ir kirminai ne tik protą silpnina, bet apskritai kenkia žmogaus sveikatai.

J. K. Guokas.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Rengiamos sutikti p. Vanagaitį.

Subatoj 26 rugpiūčio atsibuvo posėdis T. M. D. kuopų atstovų Chicagoj. Šitame posėdyj tarta parengti visą eilę vakarų, su prakalbomis, jeigu pribūtų Chicagon p. J. Vanagaitis, kad supažindinus vietinius lietuvius su Prūsų lietuvių tautiniu padėjimu. Galutino nieko nenutarta, nes niekam nebuvo žinoma, kada p. Vanagaitis pribuna Chicagon. Sužinoti kada p. V. atvažiuoja Chicagon pavesta Dr. A. Rutkauskui. Prie to nutarta sekantį atstovų susirinkimą atlikti rugpiūčio 30 d. Aušros svetainėj.

P-s J. Vanagaitis telegrama praneša, jog pribūsiąs į Chicago, Ill. subatoje 9-to rugsėjo dieną.

Tėvynės Mylėtojų No. 1 Dr-jos 5 metų sukaktuvės.

Tėvynės Mylėtojų No. 1 draugija nedėlioj 27 rugpiūčio turėjo surengus vakarelį paminėjimui penkių metų savo gyvavimo sukaktuvių. Vakarelis atsiliko Slavie svetainėje, 47-ta ir Winchester gatv. Ponas Jonas Jankauskis papasakojo apie draugijos gyvavimą ir aiškino draugijos tikslus. Lietuvių Jaunimo Ratelio gražiai buvo padainuota keletas dainų. P-ai Zolpis ir Strzyneckis gerai sudainavo duetą. S. Ragauskis labai gerai deklamavo. Apskrito turinio prakalbas pasakė dar p-nai F. Golumbickis ir J. Vizgirdas. Programą išpildžius, visi linksmai šoko.

Kiaušiniai su agurkais socijalistų prakalbose.

Liet. Socijalistų Saj. ketvirtoji kuopa sumanė rengti prakalbas ant oro gatvėje, ties Šv. Jurgio bažnyčią. Bent dvi prakalbi jau buvo surengta. Šiaip-taip ramiai apsėjo. Buvę sako truputį nesmagumų, truputį kliudę vaikai, bet vis nieko. Subatoj, 26 rugpiūčio, buvo parengta prakalbos trečiu syk. Čia jau išėjo nei šis, nei tas. Žmonių prisirinkę daug. Ale daug aplink bėgioję ir vaikų ir moterėlių su kiaušiniais bei agurkais. Pritykoję kiaušinius laidžiojo. Vienas kiaušinis stačiai pataikė pasilipusiam kalbėtojui į nugarą. Nauja eilė drabužių labai negraži pasidarė. Buvo pakviestas policistas, kad dabotų tvarkos. Bet neužilgo ir kiti policistai buvę pakviesti. Tie jau atvažiavo su vežimu. Matomai, jie pakviesta iš klebonijos. Nes ir kun. Kriaučiūnas ir kun. Gadeikis, abudu pribuvo ant prakalbų su dideliu būriu moterėlių, vaikų ir špitolninkų. Sako, kad kun. Kriaučiūnas liepęs špitolninkams nustumti kalbėtoją. Bet tie neišdrįsę. Kun. Gadeikis aiškino, kad prie bažnyčios jie negali daleist, kad būtų socijalistų prakalbos. Atvažiavusi policija ėmė skirstyti susirinkusius žmones. Tą patį darė kunigai, sakė: "Go home, go home!" Socijalistai turėjo nuo policijos leidimą. Bet vistiek policija pasisodino vežiman kalbėtoją anglą ir dar du lietuviu. Mat, sako, dėlto, kad buvus betvarkė ir buvus užtvenkta gatvė, kad niekas praeit negalėjęs. Suimtuosius policija nusivežė į stotį ant 35-tos gatvės, ten pasibarė, pasibarė, ir paleido. Taigi visko tiek ir buvę. Kas gundė vaikus, kad mėtytų kiaušinius su agurkais ir kas jiems tuos kovos įrankius davė, lieka nežinoma.

Apvogė viduryj dienos.

Iš Antano Česnos buto, 4509 S. Paulina str., 28 rugpiūčio d., apie 1-mą val. dieną išvogta suviršum $200. Česnienė tik keliolikai minučių buvo iš buto prasišalinus, išėjus mėsos pirktų. Sugrįžo atgal ir žiūri, kad čia jau kieno negero būta: viskas išversta, net vaikas išmesta iš vygės ant grindų. Pasirodė pavogta A. Česnos $14 ir M. Petraičio $200. Kiti daiktai nejudinta, išnešta tik pinigai. — Be reikalo žmonės laiko didesnius pinigus namie. Tai netikęs senovinis paprotys. Šiandien visi neša paslėpt pinigus bankan, o nekiša kur į savo skrynias, po grindų ar į pančekas. Kas laiko kadir giliausia į pančekas susikišęs pinigus, tam visvieną kadanors kas-nors ima ir pavagia.

Policija nesirūpina suimti plėšikų.

11 valandą pereitos subatos naktį ant Auburn ave. arti 32-ros gatvės airys su revolverių pastojo kelią vienam jaunam lenkui. Atėmė pinigus, ir bėgo, o lenkas rekė. Pracinanti keli lietuviai išgirdo riksmą, ir pamatę bėgantį plėšiką, pasigavo jį. Atsivedė ant Halsted ir 33-čios gatvės ir ėmė šaukti policiją, kad atidavus jai tą plešiką. Bet iš policijos niekas nepasirodė. Ant šauksmo susirinko daugybė žmonių, lietuvių ir kitokių, prasidėjo garsus klegesys, bet policija iš niekur nepasirodė. Telefonavo iš dviejų vietų į policijos stotį. Iš stoties prižadėta tuojaus prisiųsti policiją, bet laikas tęsėsi, o policijos vis nebuvo matyti. Skaitlius žmonių ant ulyčios vis augo.

Tik štai išbėgo iš O'Brien saliuno, kampas 33-čios ir Halsted gatvių, keturi plėšiko draugai ir pats saliuninkas, įsisuko į burį, apdaužė tuos, kurie laikė sugautąjį, atėme jį iš jų ir nusivedė į O'Brien'o saliuną. Susirinkusieji, netekę sugautojo, išsiskirstė. Tūli iš jų ėjo sukruvintomis nosimis ir išdaužytomis akimis.

Kada jau beveik visi išsiskirstė, tada atvažiavo ir policija iš 35-tos stoties. Klausinėjo kam ją čia šaukta. Likusiejie papasakojo kas atsitiko ir pasakė, kad plėšiką saliuninkas su savo draugais atėmė ir nusivedė į saliuną. Policija nuėjo į saliuna, bet netrukus išėjo atgal ir — niekur-niekо — nuvažiavo namo.

Stebėtina, kad tokia krūva lietuvių davėsi keturiems airiams apdaužyti ir atidavė iš savo rankų sveiką neapdaužytą žuliką. Da daugiau stebėtina, kad airiai viešai vagia, drąsiai daužo lietuvius ant gatvių, o policija pašaukta nesiskubina pributi, ir pribuvusi plėšiko nejieško. Išrodo, kad lygi rabauninkai veikia su policijos žinia.

Mes norėtume kad tie, kurie buvo liudininkais šio atsitikimo pereitos subatos naktį, atsišauktų į "Lietuvos" ofisą ir suteiktų platesnes žinias apie tą atsitikimą. Mes pareikalausime policijos išsiteisinimo, kodėl ji nepildo savo pareigų, ką ji veikia, kad nemato tokių viešų braverijų.

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ DRAUGIJAS CHICAGO, ILL.

Tautiečiai!

Šioj valaidoj rišama labai svarbus klausimas mūsų tautiniame gyvenime. Tas klausimas — kaip suvienyti visas Lietuvių draugijas Chicago, Ill. esančias? Kaip sutvėrus joms centras, kuris rūpintųs visais mūsų reikalais, o prireikus galėtų būti ir išriškėju mūsų norų?

Kad toks centras Lietuvių Draugijoms Chicagoj yra reikalingas, tą numano kiekvienas, bet vis, rodėsi, nebuvo tinkamos progos.

Ir proga tokia atsirado.

Kada pastaraisiais metais Suvienytų Valstijų Am. portuose labiau suvaržyta imigracija ir pradėta žiauriau, be pasigailėjimo elgties su imigrantais, tad visos tautos subruzdo šelpti, gelbėti savo tautiečius. Tame neatsiliko nei lietuviai. Susivienyjimas Lietuvių Am. kas metas skiria tūlą sumą pinigų iš savo iždo pašalpai mūsų tautiečiams-imigrantams. Bet to nepakanka. New Yorko, Philadelphijos Lietuvių draugijos vienyjasi, apsikrauja mokesčiais ir kviečia visų kitų miestų lietuvių draugijas tą patį daryti. To dėlei ir mums, Chicagos lietuviams, kaipo vienai didžiausių lietuviškų sėdybių, neleitsina ir nadovenotina būtų, jei šitame reikale atsiliktume nuo kitų.

Apart to, šiais metais atsibuna rinkimai prezidento, o jau pirm to paliauja dirbusios dirbtuvės, milijonai darbo žmonių neteks darbo, tai liks be maisto; šimtai šeimynų, tūkst. gal kūdikių neturės kąsnio duonos, stiklo pieno. Kas jiems daryti? Tai šventa pareiga paduoti pagalbos ranką tiems mūsų tautiečiams, varge esantiems. O kaip mes tai atsieksime, jeigu patįs iki tam laikui nebusime atsakančiai susiorganizavę?

Šie jau augščiau minėti, reikalai mus stumia vienybėn, verčia susiorganizuoti; o kur daugybė kitų neatdėtinų reikalų?

Rugpiūčio 7 d. š. m. Šv. Jurgio svetainėj susirinkus atstovams lietuviškų draugijų, ėmusių dalyvumą apvaikščiojime liepos 4 dienos, šventės, tūli atstovai aiškino reikalingumą suvienyti visas Lietuvių draugijas Chicagoj, Ill. Jie aiškino, jog toks Susivienyjimas Lietuvių Draugijų Chicagoj galės parengti apvaikščiojimus pagerbimui amerikoniškos šventies Liepos 4 d. arba paminėjimui tūlų mūsų tautos istoriškų nuotikių; galės susižinojęs su kitų miestų Lietuviais suteikti nuolatinę pašelpą savo tautiečiams imigrantams; apart šito galima bus įsteigti Chicagoj darbo biuro, kuris rūpisis suradimu užsiėmimo jieškantiems darbo, kuris laike bedarbies galės sužinoti, kiek tūkstančių ir kas neturi darbo, bus galima turėti biurą informacijų arba juridiškos pagalbos, kur galės kreiptis sužeistieji, nuskriaustieji mūsų tautiečiai, jieškanti juridiško patarimo arba pagalbos; tokių pat būdu bus palengvintas suteikimas pašalpos mūsų našlėms ar našlaičiams, likusiems skurde, varge mirus ar kitaip žuvus maitintojams. Pakol pas mus nėra tokio susivienyjimo lietuviškų draugijų Chicagoj, arba centro, į kurį galėtų mūsų tautiečiai įvairiuose reikaluose kreipties, jiems negalima suteikti jokių pašelpų, jokių pagalbų.

Kada tai buvo perstatyta minėtame susirinktime, — visi vienbalsiai priepažinto reikalingumą tokio suvienyjimo Lietuvių Draugijų Chicagoj; ir ten pat išrinkta komisija iš pp.: Pr. Butkaus, J. J. Eliošio, J. J. Hertmanavičiaus, M. Kadzewskio, J. Biežio ir Dr. A. Zymonto išdirbimui įstatų, pagal kurių tvertųsi ir veiktų Susivienyjimas Lietuvių Draugijų Chicagoj.

Įstatai jau komisijos parūpinti ir bus skaityti ir apsvarstomi sekančiame draugijų atstovų susirinkime, kuris bus Rugsėjo 5 dieną š. m. Šv. Jurgio svetainėj, prie Auburn ave. ir 32-tro place.

Tuolaikinė Valdyba, išrinkta parengimui apvaikščiojimo Liepos 4 dienos, kviečia visas Chicagos Lietuvių Draugijas atsiųsti savo atstovus šitan susirinkiman. Jeigu kurios draugijos iki tam laikui nesuspėtų išrinkti savo atstovų, tegul tų draugijų vyresnybė, kaip va: pirmininkai, raštininkai, iždininkai pribuna susirinkiman išklausyti tų įstatų projekto bei patvirtinimui jų, lyginai suteikimui nurodymų, kaip kas toliau veikti atsiekimui mūsų tikslų.

Su pagarba jūsų:
Joseph J. Elias, pirm.
J. J. Hertmanowicz, rašt.
Jonas F. Eudeikis, iždin.

VIETINĖS ZINIOS.

MOTERIS AUGŠTUMOSE.

Orlaivininkas augštai iškilo vežinas moterį.

Orlaivininkas C. P. Rodgers 27 rugpiūčio buvo pasikėlęs vežinas moterį, ponią Roller'ienę, augštumon 2.700 pėdų. Sakoma, kad niekas dar taip augštai moteries nėsąs iškėlęs. Tas pats Rodgers yra pirmas orlaivininkų, kuris pavažiojo orlaivyje ir savo motutę. Sako, kad kai jis pavažiojęs savo motutę keletą minučių ore, tai jai tas taip patikę, kad ji visai dovanojus savo sūnui už pasiėmimą orlaivininko amato. Net esą prasitarus, kad jeigu ji būtų jaunesnė, tai **ji** pati nusipirktų aeroplaną ir skraidytų. O ponia Roller'ienė, kai tik nusileidus žemėn, tai tuoj nubėgus telefonuotų vyrui, kad jis nei valandėlės nelaukdamas nupirktų jai biplaną. Nuo šio karto ji būtinai norint ant visados pasilikti maža paukštyte.

Hackenschmidt ir Gotch imsis 4 rugsėjo dieną.

Rugsėjo 4 dieną Chicagoje atsiliks Hackenschmidto ir Gotch'o imtynės. Gotch yra žinomas Amerikos tvirtuolis. Jis visuomet parverčia Zbyško. Jurgis Hachenschmidt — žinomas Europos tvirtuolis. Kitą syk jis ėmėsi su Gotchu; viens kito neparsivertė, tik Gotch Hackenschmidtą labai apdaužė. Prieš tai buvo protestuota. J. Hackenschmidtą vadina "Rusijos levu". Bet jis nėra rusas. Jis yra **latvis.** Londone jis buvo paprastas darbininkas ir ten risdavos su savo draugais, latviai ir lietuviais. Jo nepaprasta spėka buvo pastebėta ir jis paimta mokinties ant atleto. Jo mokytojais buvo anglai ir vokiečiai. Dabar prie jo esti ir jam gelbsti treniruoties tvirtuolis Curley, dras Roller, imtynių žinovas, J. Koch, gerai mokąs imties ir tūlas "Americus".

Kas ką paris, ar Hackenschmidt Gotchą, ar Gotch Hackenschmidtą, tai paregėsim.

Gaisras pamišėlių namuose.

Nedėldienyj 27 rugpiūčio 8-tą valandą ryto Dunnig pamišėlių ligonbutyje iškilo gaisras. Ugniagesiai greit atvažiavo ir gaisras buvo užgesintas. Su pamišėliais buvę truputį vargo. Ypač neramieji pasidarę labai smarkūs ir buvo beužkrečią tuo smarkumu kitus. Tūli bandę bėgti į ugnį, tūli neišpasakytai pradėję kvatoti ir katutes ploti, tūli verkę. Daktarams ir prižiūrėtojoms visgi pasisekę atitraukti pamišėlius nuo ugnies.

Sako, gaisras kilęs iš susidurimo elektrikos vielų.

Chicago auga.

Chicagoje už metus laiko pasidaugino žmonių ant 78,901. Taip rodo šių metų "City Directory". Bet ten be abejo ne visi nauji gyventojai yra surašyti. Taigi pasidaugino gyventojų dar daugiaus. Taip gyventojams besidauginant, neužilgio Chicago turės tris milijonus gyventojų.

Statys naują Field Museum.

Neužilgo pradėsią statyt naujus didelius rūmus naturališkos istorijos muzejui, kurs randasi Jackson parke ir vadinas Field Museum. Kontraktai esą jau padaryti. Naujus rūmus statysią netoli senųjų. Naujieji kaštuosią kokius keturius milijonus dolarių. Būsią labai puikųs. Tikimos juos užbaigti 1915 metais.

Girtų muštynės.

Nedėlioj 27 rugpiūčio šeši lenkai (o gal tarp jų buvo koks ir lietuvis) begerdami tūlo Novako bute, 610 Maxwell str., susimušė. Novakui buvo smarkiai duota buteliu galvon. Jis nuvežta ligonbutin. Ten atsipeikėjęs, Novakas pasakė, kad jį mušęs Povilas Katkovičius.

Lenkų gimnastų šventė.

Lenkų gimnastikos organizacija Falkon 27 rugpiūčio atliko savo metinę šventę dideliame Cubs' Baseball parke. Daugybės vaikų šoko savo ypatingus šokius su vėliavukėmis. Malonu buvo žiūrėt į tuos mažyčių šokius, labai taktingai atliekamus. Išpildžius gana didelę programą, visi, ir maži ir suaugę, pasileido šokti. Visiems buvo labai linksma. Žmonių išviso buvo apie 15 tūkstančių.

Moterįs boikotuos ledus (ice cream).

Evanstono moterįs pabandė ištyrinėti ledus (šaldytą grietinę, ice cream). Nupirkę iš kelių krautuvių ledų, atrado juose baisybes bakterijų. Viename gabalų rado net tris milijonus bakterijų kubiškame centimetre. Dėlto-gi moterįs nutarė nebepirkti ledų. Kai geriaus dar ištirsią, tai pagarsinsią ir pavardes tų, kurie tokius ledus pardavinėja bei išdirba.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Bevardžiui. Jau nekartą buvo aiškinta, jog redakcija netalpina korespondencijų pasislėpusių korespondentų. Matyt Tamista neskaitai aiškinimų. Užsipulti ant ko nors pasislėpus tai darbas nedoras; doras žmogus to nedaro: jeigu ką kaltina, tai kaltina atvirai ir už kaltinimą turi imti ant savęs atsakymą.

Laimingas.

Vyras: — Šiąnakt buvau gana laimingas; pralošiau kortomis dešimtį dolarių.

Pati: — Laimingas.... pralošęs?!

Vyras: — Nugi. Ale aš, mat, ačiu Dievui, neturėjau su savim pinigų!

JURGIS IR BALTRUS SUSIPEŠA UŽ DIENRAŠČIO VARDĄ.

APGARSINIMAI.

REIKALINGUMAS VALGIO.

Valgis yra gyduolė, kuria visuomet galite pasitikėti. Jeigu tik jųs galėsite taip padaryti, kad ligonis noriai valgytų ir, ką suvalgys, gerai suvirintų, tai jau tikrai jo nesveikata pranyks ir jis greit atgaus savo spėkas. Taigi valgymas yra reikalingas pasekmingam gydymui. Sveiko apetito pagaminimui Trinerio American Elixir iš kartaus vyno yra užvis geriausias. Jis išvalo vidurius, stimuluoja ir sutvirtina. Kūnas tada noriai priima kiek reikia valgio ir perdaro jį į šviežią gausų kraują, kurs peną išskaido į visas kūno dalelytes. Nesuvirinimas, nerviškumas, galvos skaudėjimas, diegliai pilve ir žarnose, vidurių užkietėjimas su visais jo nemalonumais, nemiga, išblyškimas, stoka energijos — greit išgydoma šiuo vaistu, padarytu iš čysto raudono vyno ir gydomųjų žolių. Vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland av., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

DIDELIS METINIS PIKNIKAS rengiamas Dr-stės Šv. Izidoriaus Art. įvyks nedėlioj, rugsėjo 3 d., 1911 m. White Eagle Grove, 83-čia ir Marquett ave. Piknikas prasidės 12 val. dienos. Įžanga 25c. porai.

White Eagle Daržas savo gražumu jau taip pagarsėjo tarpe lietuvių, kad jau nereikalinga apie tai kalbėti. Komitetas visuomet parengia šiame Darže piknikus, o šitas bus puikiausias iš jų visų. Todėl jaunieji ir senieji atsilankykite kuoskaitlingiausiai. Griež puiki lietuviška muzykė, prie kurios svečiai galės smagiai pasišokti ir linksmai laiką praleisti.

Kviečia visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti *Komitetas.*

IŠKILMINGAS PIKNIKAS! parengtas dviejų draugijų S. Daukanto ir Teis. Mylėtojų, nedėlioj, 3 rugsėjo, 1911m., Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryte. Muzyke "Lietuva Band". Įžanga 25 centai porai.

Užkviečia visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus be skirtumo atsilankyti ant šo pikniko, bus visokių zobovų, gėrimų ir užkandžio, o taipgi gerai žinomas "Rutos" choras po vadovyste J. Lankelio, padainuos keletą dainelių.

Taipgi bus gera muzykė prie kurios galėsite pašokti ir linksmai laiką praleisti. Nepraleiskite šio puikaus pikniko ir atsilankykit skaitlingai.

Užkviečia *Komitetas.*

DIDELIS BALIUS. Dr-stė Šv. Jurgio Kareivio parengia balių, kuris atsiliks subatoj 2 d. rugsėjo (Sept.), 1911 m. Prasidės 7 val. vak., Casino Hall, Central st., Thomsonville, Conn. Įžanga 25-centai ypatai. Kviečiame lietuvaites ir lietuvius kuoskaitlingiausia atsilankyti mūsų baliun. Niekas nerugosite, visi atsilankę busite užganėdinti. Bus skanių gerimų, gražųs šokiai lietuviški bei amerikoniški. Gros vietinis orkestras visokius šokius, kask tik kokių panorės. Kviečia visus be skirtumo *Komitetas.*

PIRMAS BIRUTĖS VAKARAS. Visiems žinoma "Birutė" Muzikos dainos ir dramos draugija, pradeda savo sezoną 1911-1912 m. Pirmą kart Chicagoje stato scenoje veikalą "*Katriutė*". — triveiksmė dramą iš žmonių gyvenimo, nedėlioj 10 d. rugsėjo (Sept.), 1911 m., šv. Jurgio Parapijos svetainėj, prie 32-ros ir Auburn ave. Bridgeport, Chicago, Ill. Pradžia 7:15 val. vakare. Tikietų kaina: 25c., 35c. ir 50c.

Kviečiame skaitlingai atsilankyti brolius lietuvius ir lietuvaites į šitą mūsų vakarą. Kur rasite užsiganėdinimą iš perstatymo ir potam galėsite smagiai pasišokti lietuviškus ir kitokius šokius prie geros "Birutės" orkestros. *Komitetas.*

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Kastanto Kasparavičiaus, trįs mėnesiai gyveno Blackwell, Wis., Camp N8; laiškai nedaeina; ir girdėjau kalbant, būk jis miręs. Jei kas žinotų apie jį, meldžiu pranešti man, būsiu labai dėkingas:
Antanas Kasparavičia,
8919 Commercial av., S. Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Motiejaus Kraujalio (angl. Mat. Kruk). Girdėjau, kad jis gyvenęs Chicagoj ir buvęs beprotnamyje; paeina iš Kauno gub., Panev. pav., Ramigalos vol., Gruckų sodžiaus, apie 6 metai Amerikoj, 33 metų amžiaus. Kas jį žinotų, malonėkite man pranešti.
Jonas Barzda,
P. O. Box 254, South River, N. J.

Šiom duodu žinoti, kad mano sūnus Antanas Bučnius parsiskyrė su šiuo svietu 18 dieną rugpiūčio, o 20-tą tapo palaidotas su bažnyčios apeigomis ant katalikiškų kapinių, Winone, Ill. Paliko dideliame nuliūdime tėvą, brolius ir seseris. Antanas Bučnius paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvėdarnos parap., Bokštų sodos. Turėjo 24 metus amžiaus, pragyveno šioj šalyj 9 metus. Prašau visų giminių ir pažįstamų atsiduksėt už juo dūšią. Dieve, duok anam ilsėtis Amerikos žemelėje lengvai. Norėdami daugiaus žinoti, apie velionies mirtį, kreipkites žemiau padėtu adresu:
Adam Buchness, Minonk, Ill.

Pajieškau brolio Jono Gražioko ir seselės Anelios Gražytės, Kauno gub., Ukmergės pav., Andrioniškio miest. Brolis J. G. girdėti nesenai gyveno Chicago, Ill.; seselė A. G. girdėt gyveno New Yorke, N. Y. Turėčiau didelį svarbų reikalą. Ar anįs patįs, ar kas kitas jeigu prisiųstų jų adresą bučiau už tai dėkinga. Ašėn dar kaip į Amerika atkeliauvau iš Lietuvos 3 sevaitės, geisčiau apie juos žinoti. Teikksities atsiliepti adresu:
Uršulia Gražytė,
P. O. Box 18., East Rochester, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio Mykolo Puidoko, Kauno gub., Raseinių pav., Šidlavos vol., Užpelkių kaimo, 6 metai atgal išvažiavo į Prūsus, dabar nežinau kur yra. Taip-gi draugų Juozo Baturos, Kauno gub., Šiaulių pav., Šaulėnų vol., Notiniškių kaimo, 18 metų Amerikoj, yra buvęs Elizabeth, N. J., o dabar nežinia kur, ir Kazimiero Siruno, Kauno gub., Šiaulių pav., Radviliškiu vol., Augėlų kaimo, 18 metų Amerikoj. Jie patįs, ar kas kitas, malonėkite duoti žinia adresu:
Petras Puidokas,
P. O. Box 736, Waterbury, Conn.

Pajieškau savo draugo Jurgio Enkaško, Vilniaus gub., Trakų pav., Jiezno vals., Trečionių kaimo. Pirmiau gyveno Cambridgeporth, Mass. Turiu svarbų reikalą. Jisai pats arba kas apie jį žino meldžiu praneškite šiuo adresu:
Jos. Cestkauskas,
9 Jefferson st., Cambridgeporth, Mass.

Pajieškau draugo Jono Urbono, Kauno gub., Ukmergės pav., Subačių parap, Solkovenės kaimo; du metai kaip Amerikoj; pirmiaus gyveno girdėjau Chicago, Ill. Meldžiu atsišaukti adresu:
Juozapas Bukis,
2665 E. 23rd st., Cleveland, Ohio.

Reikalavimai.

Reikalaujama kalėjų, kiemo darbininkų ir kirpėjų prie senų geležų darbo. The I. Lanski & Son, 22nd & Jefferson sts., Chicago, Ill.

Reikalaujame prityrusių pianų poliruotojų. Darbas už miesto. Trisdešimts dienų ypatingas užmokesnis. Paskui darbas nuolatinis pagal geriausių algų. Nuvežama į vietą dykai. Kreipkitės: room N. 330 Hotel Victoria. Ateiti galima dieną ir vakarais.

Reikalaujame vieno gero vyro kiekviename lietuvių apgyventame mieste po visą Ameriką. Mes pamokysime kaip padaryti didelį pinigą, užsiimant vakarais ir nedėlioms. Nereikia mokėti angliškai. Atsišaukit lietuviškai: Charles Z. Urnich and Company, Room 9, 156 No. La Salle st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Už $600 ingyjama gerai aprūpinta grosernė, delikatesų, ice cream, cigarų ir cukrinių sankrova, daranti gerą biznį. 5 šviesųs gyvenamieji kambariai ir maudykla. Dvejos durįs nuo naujo 5c. teatro. Gera vieta mokančiam lietuvių kalbą. Atsišaukite tuojau. 3218 So. Halsted st.

Parsiduoda barzdaskutykla tarp lietuvių ir lenkų, vieta labai gera, biznis gerai eina. Pardavimo priežastis — turiu kitą biznį, todėl vieną noriu parduot už mažą kainą. Kas norite pirkt, pasiskubinkite. 1823 Canalport ave., arti 18-tos gatv., Chicago, Ill.

Pardavimui — labai pigiai — 2 lotu, 50×125, arti Broadway vidurinėj miesto Gary, Ind., dalyj. Savininkas parduoda, kad surinkus grynų pinigų. Wm. Blumenthal, Indiana Harbor, Ind.

Ant pardavimo saliunas lietuvių apgyventoj vietoj, per daug metų išdirbtas biznis. Savininkas parduoda iš priežasties nesveikatos ir išvažiavimo į Lietuvą. Atsišaukit adresu: 3338 Auburn ave., arti lietuvių bažnyčios.

LAIŠKAMS RAŠYTI MAŠINA "REMINGTON",

tokia, kaip paveikslėlyj matote; labai gera, verta $30.00, dabar parsiduoda tik už $18.00. Kas pirmesnis, tam teks. Atsišaukite tuojaus adresu: M. J. DAMIJONAITIS, 812 — 33rd st., Chicago, Ill.

Parsiduoda Grocery. Geroj lietuvių apgyventoj apielinkėj, du blokai nuo lietuvių bažnyčios, gyvais pinigais mokamas biznis. Parduodama, nes kitu bizniu norima užsiimti. Kreipkitės tuojaus: S. Adamcik, 1809 Canalport ave.

Parsiduoda pigiai, naujai intaisytas saliūnas (karčema), su minkštomis sedynėm, lietuvių apgyventoje vietoje, netoli lietuviškos Apveizdos Dievo parapijos. Pardavimo priežastis — savininkas išvažiuoja į tėvynę. Norintiejie pasinaudoti šita retai atsitaikančia proga, pigia pirkti — atsilankykite pažiūrėti: 644 W. 18ta gatvė kampas Ruble. Alex. Stungevičė, savininkas.

Parsiduoda visi įrankiai bučernės ir grosernės, (ice baxsai, barai, vogos ir t. t.). Parsiduoda puse čienios ir labai greitu laiku: 1557 Wabansia ave., kampas Ashland ave.

Parsiduoda karčema su svetaine dėl vestuvių ir mitingų, labai geroj vietoj, netoli leituviškos bažnyčios, biznis daromas jau per 7 metus, biznis eina visai gerai. Priežastis pardavimo — savininko liga. Atsišaukite adresu: 2100 W. 24th st., Chicago.

Parsiduoda visi naminiai rakandai, beveik nauji už pigią čienią. Savininkė išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukite vakarais pas: Jozefą Karaliauskienė, 2354 So. Oakley ave., 2 lubos užpakalyje.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusėj metų ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.

J. Ambrozėjus,	120 Grand St.
A. Lesniauskas,	298 South 1st St.
J. Liutkauskas,	124 Grand st.
P. Pilėnas,	102 Grand st.

Chicago, Ill.

J. I. Bagdžiunas,	2334 S. Oakley Ave.
Ad. Gimbutas,	3036 Union ave.
Jonas Ilgaudas,	1613 So. Halsted St.
Jonas Janušas,	1508 S. Canal st.
Zen. Jucevicze,	118 E. 115th St.
Petras Lakaras,	710 W. 14th Pl.
Vinc. Linka,	1813 String St.
P. V. Mankus,	2737 W. 22nd st.
K. Steponis,	849 — 34th St.
Vinc. Stulpinas,	921 — 33rd Place.
Jonas Visockis,	8139 Vincennes Rd.

Ar žinai kas yra "ŽINYNAS?"

IŠ MYTOLOGIJOS. Aiškinima, kas tai yra: Aitvaras, Alcis, Anapelius, Atrimpas, Austėja, Aušlavis, Bentis, Brėkšta, ir t. t.

IŠ ISTORIJOS. Didieji mušiai arba karės, tikėjimiškos sektos, istoriškos klaidos, garsiejie tiltai sviete, garsiausi vyrai sviete, kaipo tai: architektai, muzikai, teologai, reformatoriai, metafizikai, psychologai, istorikai, kalbininkai, kritikai, matematikai, gydytojai, gamtininkai, karvedžiai, diplomatai, išradėjai, atradėjai, filantropai, surašas metų, kuriuose kas buvo atrasta ar išrasta ir t. t.

IŠ GEOGRAFIJOS. Kiek mylių turi žemės paviršius, vandens paviršius, kiek mylių užima atskiros viešpatystės, kiek tonų anglies kurioje viešpatystėje randasi, augštumas svarbiausių kalnų, platumas ir gilumas jurių ir ežerų, žemės drebėjimai, ugnakalnių išsiveržimai, žmonių veislės ypatybės, dangaus stebūklai, mėnulio tekėjimai ir užsileidimai, oro ženklai, laiko skirtumai, garsiausios maudyklės sviete, ir t.t.

IŠ ARITMETIKOS. Sudėjmai, dauginiami, visokie jų ypatingi būdai ir daug kitų pamokinimų.

APIE SVEIKATĄ. Žmogaus kūnas, kūno stebūklai, slogos, kokliušas, užkimimas, dusavimas, vaistai nuo įvairių ligų: difterijos, žiovulio, mikčiojimo, pučkų, karpų, jurių ligos, gyvatės įkandimo, apalpimo, nusideginimo, persišaldymo, užsinuodijimo, prigėrimo, užtroškimo, apopleksijos. Ligų pažinimas. Vaistai veido pagražinimui, dantims, galvai, plaukams ir kaip pasidaryti gyduoles nuo daugybės visokių ligų. Taipgi daugybė gerų patarimų, kas valgyti ir kaip apsaugoti sveikatą nuo visokių ligų.

IŠ ŪKIOS SRITIES. Kaip apsaugoti kopustus nuo kirmėlių, kaip išnaikyti piktžoles, pelėsius ruimuose, kaip raugti kopustus, kaip užlaikyti mėsą nuo sugedimo, kaip apsaugoti vištas, kaip užlaikyti karves, arklius, kaip išnaikinti vabalus, skruzdes, vuodus, blakes, blusas, svirplius, bambatierius, peles, kandis, ir t. t.

AMATNINKAMS VISOKI PATARIMAI. Tarpinimas visokių metalų, cinkavimas geležies, sidabravimas geležies, plieno; kaip liutavoti metalus; litografija, chemiški klijai, atramentai, dažalai, malevos, polituros, skalbimai, muilai, cementai; kaip padaryti bengališkas ugnis ir t. t.

ŽINIOS IŠ DARŽININKYSTĖS. Iš kur paeina visoki augalai; tinkamas astumas sodinimui augalų; medžių amžis, kaip apsaugoti daržoves ir medžius nuo vabalų, kirmėlių ir tt.

GASPADINĖMS VISOKI PATARIMAI. Kaip padaryti uksusą, extraktus iš citrinų ir apelsinų, vuogų sokus, vyną, alų, giras, gerą sviestą, sukerkas (candies), gerą kavą, arbatą; kaip skalbti drabužius, šilkus, ir kitus brangius rubus; kaip išvalyti plėtmus iš drabužių, kaip skalbti mezginius, kaip prosyti, kaip užlaikyti čystai ir švariai kambarius ir t. t.

ŽMONIŲ PAPROČIAI. Ką reiškia kokia spalva, drabužių, kvietkų, brangių akmenų, ir t.t., akių parodomas pobudis, vaizbiaus papročiai, mandagumas, patarimai, klaidos, ir t. t.

Toliau eina dalykai naudingi ginčuose; pinigų užvados, faktai apie pinigus visokių kraštų; geležinkelių ženklai; išvežamieje produktai: piniginės panikos arba krizai; moterų išaukštinimai, tiesos apisvedimo ir perskyrų visose šalyse, iš kur paeina spalvos (koliorai), žmogaus ilgaamžybė, plaukai, dantis ir šimtai visokių kitų žinių ir patarimų. Užtai šį knyga vadinasi "ŽINYNAS", kad ji tiek daug visokių žinių suteikia.

Knyga "ŽINYNAS" yra reikalinga kiekvienam žmogui, vyrui ar moteriškei, senam ar jaunam, dideliam ar mažam visi joje ras daug svarbių žinių ir naudingų sau pamokinimų.

"Žinyno" kaina, popieros apdarais $1.50
Audimo apdarais $2.00

Išsirašydami šią knygą siųskite drauge ir pinigus už ją, odresuodami šitaip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Baltimore, Md.

L. Gawlis,	1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis,	603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.

Pet. Bartkevičius,	877 Cambridge St.

HARTFORD, CONN.

Kar. Lesevičius,	40 Mulberry st.

Pittsburg, Pa.

Baltrušaitis Bros.,	2400 Fifth av.
Jonas A. Ignotas,	46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas,	1811 Wharton St.

Herrin, Illinois.

J. T. Adomaitis,	Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.

B. Yasiulis,	3604 Deador St.

LEWISTON, ME.

K. Vilaniškis,	14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.

J. Ramanauskas,	Box 538.

New Britain, Conn.

M. J. Cheponis,	510 Main St.

Newark, N. J.

V. Ambrazevičia,	178 Ferry Street.

Paterson N. J.

A. Vaškevičius,	70 Lafayette St.

Pittston, Pa.

Ad. Bendinskas,	42 Chesnut St.
J. Kazakevičia,	103 N. Main st.

Plymouth, Pa.

S. Peteliunas,	345 E. River St.

SO. CHICAGO, ILL.

Pet. Ostrovskis,	8701 Commercial Av.

Springfield, Ill.

G. Tachilauckas,	1217 W. Jefferson St.

SO. BOSTON, MASS.

Nek. Gendrolius,	224 Athen st.
J. G. Gegužis,	28 W. Broadway.

Scranton, Pa.

Geo. Baltrunas,	2018 Luzerne St.
Juoz. Petrikys,	1514 Ross ave.

Shenandoah, Pa.

T. Kryžanauskas,	38 E. Centre St.

Rugpiūčio 8 d. šiu metų persiskyrė su šiuo svietu Mare Rutkauskienė, po tėvais Puplauskiutė, 27 m. amžiaus. Velionė paliko vyrą ir dvi dukrėles: vyriausia 6-tu ir antraja 3-čiu metų, dideliam gailestyj ir nuliūdime. Velionė pribuvo į šią šalį 1904m. Naėjo iš Suvalkų gub., Mariamp. pav., Patvengliškių kaimo. Giminės ar pažįstami, norintįs plačiau žinoti, kreipkitės šiuo adresu:
V. Rutkauskas,
549 W. Barre str., Baltimore, Md.

'AUŠROS' VAKARINES MOKYKLOS! 3149 So. Halsted st. Prasidės nuo rugs. (Sept.) 4 d. Bus sekanti skyriai: Angliškos, lietuviškos kalbų, Aritmetikos, Historijos, Geografijos, Braižymo ir mokinimo skaityti ir rašyti lietuviškai. Meldžiam pranešti nemokantiem skaityti. Prisirašyti galima kas vakaras "Aušros" skaitykloje, 3149 So. Halsted st., nuo 7 iki 10 val. vak., o nedėliomis nuo 10 iki 7 val. vak. Lekcijų kainos prieinamos, mokytojai atsakantįs.

Knygas ir laikraščius iš Amerikos ir Europos, lietuvių ir kitose kalbose, užsisakykite per "Aušrą", o tuomi prisidėsite prie užlaikymo viešos skaityklos.

FARMOS! FARMOS!

Šital proga įgyti farmą, žemę tarp 61 lietuvio farmerio. Ši lietuvių kolonija tari suorganizavus Ukiškają Draugiją ūkininkavimo palengvinimui. Kolonija randasi Lake ir Mason paviete Michigan valstijoj, pietvakariniame krašte, prie Michigan ežero, netoli pramoningų miestų ir miestelių, tarp keturių gelžkelių. Daugybė tyro vandens ir žuvingų upelių ir ežerukų. Šioj apielinkėje turime pardavimui ant 1000 farmų geros derlingos žemės, tinkamos visokiems javams, daržovėms sodnams ir pievoms, pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai ant lengvų išmokesčių. Galima gaut pasiskirt kokios norint žemės. Kaina nuo $10.00 iki $25.00 už akrą žemės. Norintįs pirkti atvažiuokite ar rašykite adresuodami:
ANTANAS KIEDIS,
Peacock Lake Co., Michigan.

GARSINGAM MIESTE GARY, INDIANA.

Reikalaujame agentų dėl pardavinėjimo lotų ir namų. Geras mokestis. Dėl platesnių žinių atsilankykite asabiškai arba per laišką prie savininkų žemės.

Gary Securities Co.,
M. ROZENSKI, Vice-Pres.
442 Broadway, GARY, IND.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart šventadienių. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj.

Puiki muzika 3 vakarus kas savaitė, svetainėj, 2119 So. Halsted st., nuo 8 iki 11 val. Prof. Julius S. kviecia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

KĄ ŽMONES RAŠO SULYG DAKTARŲ PHILA. MEDICAL KLINIKOS PO ADRESŲ, 1117 WALNUT ST. PHILADELPHIA, PA.

Ne pasigyrimas, bet teisingas žmonių pranešimas. Štai ką rašo išgydyti nuo sunkių ligų:

Guodotini Tamistos! Pranešu kad aš jau esu sveikas. Nuo tų vienų liekarstų pasveikau visai ir nebejaučiu niekur jokių skaudėjimų.

Dabar ašai sakau ir rašau padėkavonę už gerą daktarystą. Mano padėkavonė tegul žino visi lietuviai. Ašai buvau susirgęs labai bloga liga ir šaukiausi prie daktaro Philadelphios M. Kliniko, tai sakau visiem savo pažystamiem, kad yra Phila. M. Klinikoj geriausias daktaras. Katrie tiktai sergate ir norite gerai ir greit išsigydyt, tad šaukitės prie Phil. M. Klinikos, o ten jus išgydys kogeriausiai, kaip mane išgydė. Jei tik kada reiks daktariškos pagelbos, tad jau dabar žinosiu tikrai kur ją atrasti. Tokiem daktaram nereikia garsintis, nes juos garsina išgydyti žmonės, savo gerom padėkavonėm. Užtai ir aš, labai širdingai dėkavoju Philadelphios Medikal Klinikai.

Su pagarba
Geo. Petrauskas,
1815 Filmor st., Camden, N. J.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Milžyniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padejimuose. Lavus iszrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
526 So. State St. CHICAGO, ILL.

"LIETUVOS" KELIAUJANTIEJI AGENTAI.
Jonas Dabulskis,
Simanas Kvietkauskas.
M. K. Wilkevicze,

UŽSISAKYKITE "LIETUVA" per "AUŠRA"

"Lietuva" metams	$2.00
Geografija, Šerno	2.00
viso	$4.00

Kas užsimokės per "Aušrą" 3 dol. gaus "Lietuvą" metams ir Geografiją. Visokias knygas ir laikraščius, Amerikoj ir Europoj išleidžiamus lietuvių ir kitose kalbose užsisakykite per Aušrą. Pigiau gausite kaip išleistuvėse, o tuo pagelbėsite "Aušros" Draugijai užlaikyti viešą skaityklą.

Adresas:
"AUŠRA"
3149 SO. HALSTED ST.
Skaityklaį atdara nuo 7 iki 10 val. vak.

F. P BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St
Straus Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178
Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31-os
Telephone Yards 2390.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame sviete ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę, busi darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

D-re Marija Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	**Telephone Austin 737**
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Pacinantis nuo užsikrėtimo arba priežaščių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežiuvio, slinkimas plaukų, skausmas kaulose, sunariuose, plėmos ant kuno, jauslus tekanti skauduliai. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai pacinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, męs tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, pusles nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, męs išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu. IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamiršimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuilsimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skauduliai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

State Medical Dispensary
14 SO. CLARK ST., arti Madison gatves CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Dovanai!

Šis naujausias importuotas FONOGRAFAS yra vienas geriausių, kokie iki šiam laikui žinomi, padarytas iš geriausio metalo, su didele metine truba, graziai koliruotas, turįs aiškų, gryną ir stiprų balsą.

Turintieji musų FONOGRAFĄ gali kiekvieną valandą parengti sau namie koncertą, kadangi fonografas griežia visokias dainas ir maršus.

Gražus vyriškas arba moteriškas LAIKRODELIS, gold filled, gvarantuotas 20 metų; viršeliai dailiai graviruoti, mechanizmas geriausios konstrukcijos. Kiekviename lombarde galima gauti už jį mažu-mažiausiai 5 dolarius, užstatant.

Visai dovanai duosime viršui aprašytus **fonografą** arba **laikrodėlį** kiekvienam, kurs tik pagelbės mums parduoti tarp pažįstamų geriausio musų rusiško tabako už 6 dolarius.

Prisiųskite 50 centų markemis rankos pinigų, o mes jums pasiųsime 40 dėžučių tabako, vertės $6, ir dovanų fonografą arba laikrodėlį—ko norėsite.

Expresui primokėsite $5.50. Pardavę tabaką atrinksite savo pinigus, o už rekomendavimą musų firmos ir tabako turėsite gerą dovaną, kuri jums nieko nekaštuos.

Jei kas nebutų patenkintas musų tabaku arba dovanomis, tam sugrąžinsime pinigus.

Saugumą jusų pinigų gvarantuojame savo $2.000.00 kaucijos, sudėtos Amerikos valdžiai.

RUSSIAN TOBACCO COMPANY, 343 East 9 Street, New York, N.Y.

NEPAPRASTOS DOVANOS PER 10 DIENU

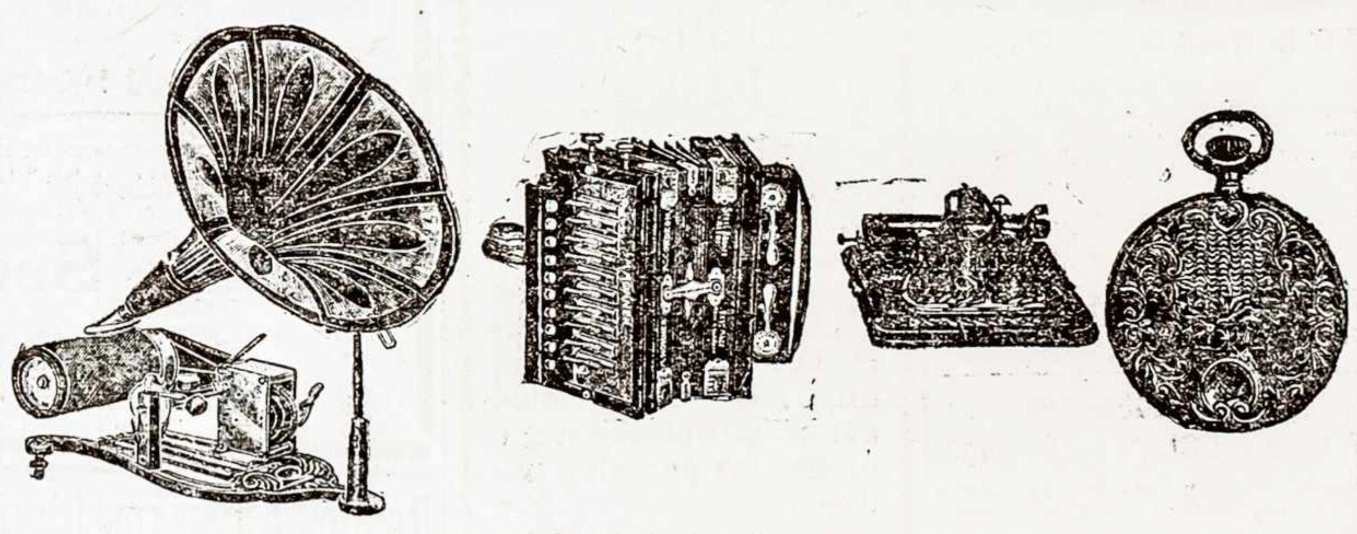

Kadangi norime išplatinti mūsų tabaką visoje Amerikoje, tai nutarėm per dešimts dienų duoti dovanas. Kiekvienam, kas nupirks pas mus už $6.00 tabako, duosime suvis *Dykai* vieną iš augščiaus parodytų daigtų. Norime, kad jųs patartumet savo pažįstamiems pirkti mūsų tabaką ir kad nurodytumet jiems mūsų adresą. Už jūsų tą patarnavimą, turėsite atlyginimą, nes vienas iš minimų daigtų suvis *Dykai* pateks jums. Išsirinkkite vieną iš šitų daigtų: *fonografą* su rekordais ir dedele triuba, arba *armoniką* naujasio išdirbimo, arba *rašomąją mašynėlę*, naujausią, su kuria kiekvienas gali rašyti laiškus, arba puikų *laikrodėlį* 18-kos karatų auksu paauksintą ir gvarantuojamą ant 20 metų. Atsiųskite tik 50 centų ant rankų, o mes jums tuojaus išsiųsime geriausio tabako: 10 skrynučių *Bagdanovo* (skrynutė po 25 kap.), 10 skrynučių *Sultano* (skryn. 25 kap.), 10 pakelių *Mesaksudi* (pakelio 23k.), 10 pakelių *Stamboli* (pakelis 25 kap.), ir draug tą dovaną, kurią būsite išsirinkę. Kai expresas jums daigtus atveš, tai jam išmokėsite likusius $5.50. *Gvarantuojame*, kad išsiunčiame viską, kas čia pagarsinta, o jaigu tas taip nebūtų, tai sugrąžiname pinigus. *Pastaba.* Kas negali siųsti **markių**, tesiunčia popierinį dolarį, tai gavęs daigtus teužmokės $5.00.

EUROPE IMPORTING TOBACCO COMPANY, 32 UNION SQUARE, Dept L. NEW YORK.

GRAFOFONAMS
LIETUVIŠKI REKORDAI

AMERIKOS lietuviai nuolatai reikalavo grafofonams lietuviškų rekordų, bet jų Amerikoje niekur negalējo gauti. Todēl męs pasirupinome juos pargabenti iš Europos ir

Šiandien gavome pirmutinį transportą Grafofonams Lietuviškų Rekordų.

Reikalaujanti Grafofonams Lietuviškų Rekordų rašykite įdedami 10c markę, o męs prisiųsime savo kataliogą ir surašą ir kainas visų Lietuviškų Rekordų.

Adresuokite mums šiteip:

Bridgeport Clothing Co.
A. OLSZEWSKI, Prez.
3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dovanos Visiems!
LAIKRODELIS DOVANU!

Nuo 1-mos dienos Rugsējo (September) 1911 metų męs duosime sekančias dovanas kiekvienam kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokēs prenumeratą.

1. **Kas prisiųs $1.00,** gaus "Lietuvą" per 6 mēnesius ir už 25c knygų dovanų.
2. **Kas prisiųs $2.00,** gaus "Lietuvą" per vieną metą ir už 50c knygų dovanų.
3. **Kas prisiųs $3.00,** gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir už 75c knygų dovanų. Knygas gali pasirinkti iš musų kataliogo kokias kas nori.
4. **Kas prisiųs $3.00,** ir pridēs už 25c markių (ant apipakavimo ir persiuntimo kaštų), tas gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir

DOVANŲ ŠITĄ PUIKŲ NIKELINĮ LAIKRODELĮ su drukuota gvarantija apie jo gerumą. "Lietuvą" galite užsirašyti ir pas musų agentus, o dovanas gausite nuo mus. Taigi naudokitēs dabar iš teip puikios progos, nes kita tokia proga negreitai atsitiks. Siunčiant pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

50,000 KNYGU

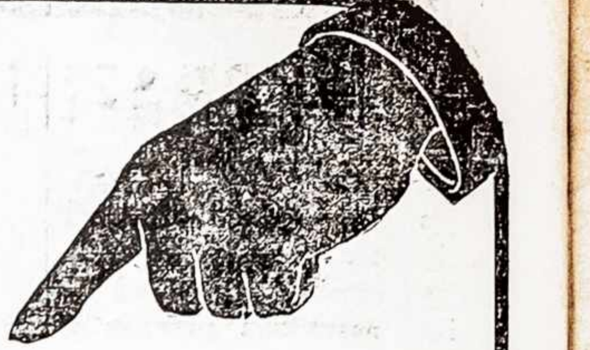

Vysai Dykai

Kožnas vyras be atidēlioma tur pareikalauti vieną iš tu stebuklingu knygu. Vyrai, katrie žada apsivesti —vyrai ligoti—vyrai, katrie pasigērē per mierą, katrie pareidava namo vielai ir katrie perviršdavo sau valię—vyrai silpni, nervouti ir katrie prastoi sava sveikata—vyrai, katrie negabē pri darba ir katrie ne galē nauduoti pylnai linksmuma gamtos—**vysi tie vyrai tur pareikalauti vieną iš tu dykai duotu knygu.** Ta knyga pasakis kaip vyrai naikin sava sveikata, kaip jie užsikrēta ligoms ir kaip jie gal pylnai sugražinti sava sveikata, stipruma ir energiškuma į trumpa laika ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyru ta knyga pasakis kaip gali tą pasēkti.

Ta dykai gauta knyga yra wertēs $10.00 kožnam sergančiam vyrui.

Ar Esat Kankinami

Užnuodijimu Krauja arba Brantais, Triperiu, Abelnu Prastoimu Spēku, Prastoimu Gyvastinēs Skystibēs, Naktiniais Išleidimais, Prastoimu Vyriškuma, Lytišku Nusilpneimu, Dziusna, Užsiveržimu šlapiname Kanale, Reumatizmu, Organiškamesi Ligomesi, Skilves, Kepenu, Puslēs ir Inkštu Ligoms?

Jeigu turet skausmus strenosi, prastoima apetita, surugusi pylva, biauru skausma galvos, tulžinius pripuolimus, negalet miegoti, jaustatesi pavargesiu ir silpnu iš rita, pyktas ir arzus,—turetē gauti tą knygą. Knyga ta pasaka prastais ir aiškieis žodeis **dielko kenti ir kaip** gali buti sveiku.

Tukstančiais vyru atgava sava pilna sveikata su pagelba tuos brangios knygos. Knyga ta yra krautuve žinios ir talpina tam tykrus daiktus, katrus kožnas vyras, jaunas arba senas, ligotas arba biednas, nevedes arba apsivedes, ligotas arba sveikas tur žinoti.

Ne naikinkiet sava sunkei uždyrbtus piningus, mokedami už nekingas, bevertēs vaistus ikikolaik neparskaitistē tą knygą vysai. Knyga ta užčedys jums daug doleriu ir pasakis kaip galete stotis tvirtu ir resnu vyru. Atmink į tą, jog ta knyga yra siusta jums **vysai dykai.** Mes užmokam ir už paczta. Nekokie varda medikališka arba daktariška nera ant konverto. Ne vienas nežinos kas tas yra tyk jus. Išrašikiet sava varda ir pavarde ir adresa aiškei idēkiet ta dikini kupona ir prisiuskiet mums o gauste tą knygą.

SIUSK ŠITA KUPONA ŠENDENA.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 405, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

Godotinasai Tamista: Aš esu užinteresuotas Tamistas prižadeimu siusti Vysai Dykai Knygą, meldziu prisiuti man viena vysai dykai.

Vardas ir pavardē..............................

Adresas.............................. Steitas..............................

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago,

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN J. BAGDŽIUNAS
2334 S. Oakley Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 S. Ashland Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudētus pinigus mūsų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skrynelēs (boxes) po $2.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedēliais, seredoms, ketvergais ir subatom nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedēliom, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
J. J. ELIAS, Sav.
4600 S. Wood St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS
917 W. 33rd St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedēliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedēlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

LIETUVISZKOS KNYGOS:

33. Musų Uždavinys. Lietuvių Tautai, 500 metų sukakus po Didžiojo Mūšio. Parašē Vidūnas. Turinis šios knygos: I. Gamta ir žmogus, II. Tauta ir žmogus, III. Kraujas bei kalba ir žmogus, IV. Tautos išlikimas, V. Septyni šimtai metų Lietuvių tautos gyvenimo, VI. Lietuvių tautos atsigavimas ir VII. Vakarų žmonijos kelias gyvybēn. Tilžēje, 1911, pusl. 226 .... $1.00

37. Deklamatorius. Deklamavimui eilių ir monologų rinkinys. Su išguldymu kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Surengē K. J. Chicago, Ill. 1911, pusl. 164. .... 50c.

38. Pajauta, Lizdeiko Duktē, arba Lietuva XIV metašimtyj. Istoriškas romanas M. Bernatowicz'o. Sulietuvino Jonas Montvila. Chicago, Ill. 1911, pusl. 468 .... $1.00
Pa pati audimo apdaruose .. $1.25

30. Ant nakvynēs. Lapelis iš užrašų Dro Baltušio. Pusl. 16 .. 5c.

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

Pirmasis Lietuvių DIENRAŠTIS Amerikoje

Dienraštis turēs pasirodyt pirm NAUJŲ METŲ kaip tik bus suspēta ineiti į naujus "KATALIKO" NAMUS

Be skaitlingo visuomenēs pritarimo nebus galima tas darbas pradēti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsiliepia laišku

Vertētų tat visiems Amerikos lietuviams tas sumanymas remti Lietuviams juk reikia turēti kasdien po ranka žinių skelbējas ir kelrodis. Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplinkybēs, o nudien tas pergalēti galima.

Kas nori dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

JUOZAS SZLIKAS
"Lietuvos" generališkas agentas.

Turi tiesą užrašinēti laikraštį "Lietuva" ir priiminēti už ją prenumeratą, rinkti drukus ir apgarsinimus "Lietuvai" ir kolektuoti už juos pinigus, teipgi pardavinēti namus ir lotus.

A. OLSZEWSKI. "Lietuvos" išleistojas.

Kur fabrikai, ten ir darbai
O kur darbai, ten ir pinigai
Darbiniam mieste Gary, Indiana

tai yra didžiausia vieta fabrikų. Daugelis fabrikų yra pastatytų ir daugelį dar stato. Darbo yra visiems. Parkelia daugelį fabrikų iš kitų miestų į miestą Gary. Todēl dabar yra visiems gera proga pirktie **lotus;** dar parduodame visai pigiai ir ant lengvo išmokesčio. Dēl platesnių žinių kreipkitēs asabiškai arba rašykite laišką prie **žemēs** savininkų ant žemiau parodyto adreso. Mes ant kiekvieno pareikalavimo prisiųsime pilnas informacijas ir plianus miesto, viskas yra aprašyta apie visą miesto stovį, koki fabrikai yra pastatyti ir kokius dar stato. Bus didžiausias ir gražiausias miestas **Indiana** valstijoj. Savininkai **žemēs:**

Gary Securities Co.
M. ROZENSKI, Vice-Pres.
442 Broadway - GARY, INDIANA.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienintēlē tiesi linija tarp Rusijos ir Amerikos.

8½ dienos į Rotterdamą:		11½ dienu į Liepoju:	
III Kliasa	$29.00	III Kliasa	$30.00
II "	45.00	II "	47.00
I "	52.00	I "	62.00

Garlaiviai eina iš New Yorko: Birma, gegužēs 13 d.; Kursk, geg. 27 d.; Lithuania, birželio 10 d. Dēl artesnių žinių kreipkitēs į musų agentus arba į Vyriausįjį Pasažierių Agentą

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gērimus ir kvepenčius cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvēms, baliams ir tt. Širdingas priēmimas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois Ct., Kerte 33rd

Telephone Yards 1741
JONAS F. EUDEIKIS
Parsamdo karietas vestuvēm, krikštynom ir pagrabam už prieinamą kainą.
4605-07 So. Hermitage Ave.

Telefonas Yards 1532
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedēl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

LIETUVIŠKA APTIEKA
D. GIACZO
4827 W. 14th St., Cicero, Ill.

Turiu geriausias naujai išrastas gyduoles vardu "Utēlių Pagrabas" kurios užmuša visokius vabalus, kaip tai: blakes, bambadierius, blusas, utēlias ir visokius kitus negeistinus vabalus. Taipgi turiu geriausias proškas apsaugojimui kojų nuo prakaitavymo ir visokių kitų gyduolių nuo įvairiausių ligų. Atteikite arba rašykite ko reikalaujate o viską gausite. Taipgi geriausius daktarus visada rasite mano aptiekoje.

NAUDINGI PATARIMAI

visai šeimynai randasi musų No. 3 kataliogo. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pašako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Musų gyduolēs kainuoja tik nuo 25c iki $1.00. Telpa paveikslai ir prekēs įvairių kvepenčių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų,

Roberinių išdirbinių, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinēlių, Armonikų Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų daikų. Kožnas kas prisiųs savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir keletą markių apturēs musų No. 3 kataliogą dykai. Rašyk šendien, o už keletos dienų šita naudinga knyga bus tavo namuose. John I. Bagdziunas, Prop. Adresuok sekančiai:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
Moksliszku Žingeidumu. Žinojimas-Galybe

Mes ēsam baimingai ir idemiai suverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebētiną liuoso inžengimo Muzējų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kuno sveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas tirinēti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Pathologijos.

Iszpaniszka Inkvizicija. Valkatu Galerija. Paveikslai Iszkilimiu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Atdaras nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

LIETUVIŠKA KRAUTUVĒ

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta pirkimui čystų auksinių, sidabrinių, paauksuotų laikrodēlių, visokių lenciugēlių, laketų, spilkų; kolčikų; bronzoletų, šukų, visokių žiedų ir daugybēs kitokių tavorų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, strunų, visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, albumų, drukavojimui gromatų mašinukių, robinių litarų, lietuviškų knygų, škaplerių, altoriukų, puikiausių gromatom popierų su gražiais apskaitymais tuz. **25c.,** 5 tuz, = **$1.** Kviečiu visus lietuvius su visokiais pirkiniais atlankyti savo tautietį, o užtikrinu, kad busite užganēdinti. Kas atsiųs 5c. markę, apturēs **Kataliogą dykai** su 475 paveikslais ir 1000 kitokių daiktų. Taisau visokius laikrodēlius greitai ir atsakančiai, darbą gvarantuoju. Nepamirškite adreso:

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ēsi nustojęs kantrybēs, nerviškas, nupuolęs sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ēsi tinkančiam padējime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausē abejonē jog randasi užsivilkusi chroniška liga dugnyje tavo kiapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto **adreso,** o apturēsi patarimą ir ištirinējimą dykai! Mes ištirinēsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidedi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dēl bemokestinio pasiteiravimo. Męs perstatysime padējimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galēsi gydytis jeigu norēsi.

Nei Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, puslēs ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padējimas dēl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nerviška negalē, silpna arba sumažinta atmintis, nemiegojimas, gēdingumas, nubēgimai, nuvargimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybē; jeigu turi **gužuotas** ir susisukuses gyslas, **jeigu kenti nuo** užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; **jeigu turi nors vieną iš** skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; **jeigu** turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežiuvio; jeigu plaukai tavo slenka; **jeigu turi slaptingą ligą;** jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbēti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o męs padēsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiurēk ant skaitliaus lietuvių kuriuos mes išgydēme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote vilti pasveikimo besigydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĒJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĒS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC
526 SO. STATE ST., arti Harrison gatves **CHICAGO, ILL.**

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedēliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS VARICOCELĘ HYDROCELĘ
(Be peilio ar skausm)

Aš noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocelēs, Strikturos, Užkrečiamų Kraują Nuodų, Nerviškos Negalēs, Hydrocelēs arba ypatingų vyrų ligų.

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems tiems žmonēms, kurie gydēsi pas tuziną ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad aš vartoju vienintelį budą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ.
Atsilankykite in mano ofisą ir pasiteiraukite su manim draugiškai.
Išgydau visiškai ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų.
Nemokēk už nepasokmingą gydymą--NEISZGYDO, NEMOKEK.

Slaptos VYRU LIGOS
Pražudytas Vyriškumas, Ligos Kepenų ir Inkstų
išgydomos greitai visiškai ir užlaikomos paslaptyje. Nerviška Negale, Silpnumas, Pražudytos Pajiegos, Gyslų Išstysimas, Kraujo Užnuodijimas, Szlapumo Nubegimai.

Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvepavimo Ligos išgydomos visiškai mano veliausia metoda. Szirdies ligos. **(Roda Dovanai.)**

Išgydo, kad butum sveikas

Specialistas Vyru ir Moteru Ligu.

(Ištyrimas Dovanai)

KRAUJO UŽNUODIJIMĄ
ir visas odos ligas, kaip Spuogus, Piktąją Dederving, Szunvotes. Niežus, Hemorhoidus, Patinusias Gyslas. Naikinančius Nubegimus, Įsisenejusias Ligas.

Moterų Ligos
Vidurines Ligos, Skausmai Strenose, Baltosios Tekejimas ir kitos ligos išgydomos visiškai. Užpakalines žarnos, Įsisenejusios ir nerviškos moteru ligos. **Kalbame Lietuviškai.**

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Tarp Randolph ir Lake
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedēlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

"KATALIKAS"
12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lēšuoja: Amerikoje	-	**$2.00**
Europoje ir kitur	- - -	**$3.00**
Pusei metų: Amerikoje	-	**$1.00**
Europoje ir kitur	- -	**$1.50**

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidēs visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartyviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisiųs $4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertēs $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tēvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.